154 DAGE

I STREJKE OG LOCKOUT

SOCIALRÅDGIVERKONFLIKTEN

Bogen »Socialrådgiverkonflikten« er skrevet og redigeret af: Carsten Andersen, Søren Andersen, Merete Buddig, Niels Bo Christensen, John Guldager, Ellen Hansen, Sussi Hove, Henrik Mathiasen, Else Pape, Carsten Riis og Arne Skadhede.

Tilegnet de, der forstår, at socialrådgiverkonflikten også havde betydning for dem.

© Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 A
1253 København K

ISBN 87-87059-06-1

Lay-out: Willy Kruse

Produktion og tryk: Kruses offset, 01- 39 30 21

FORORD

»Frie« forhandlinger

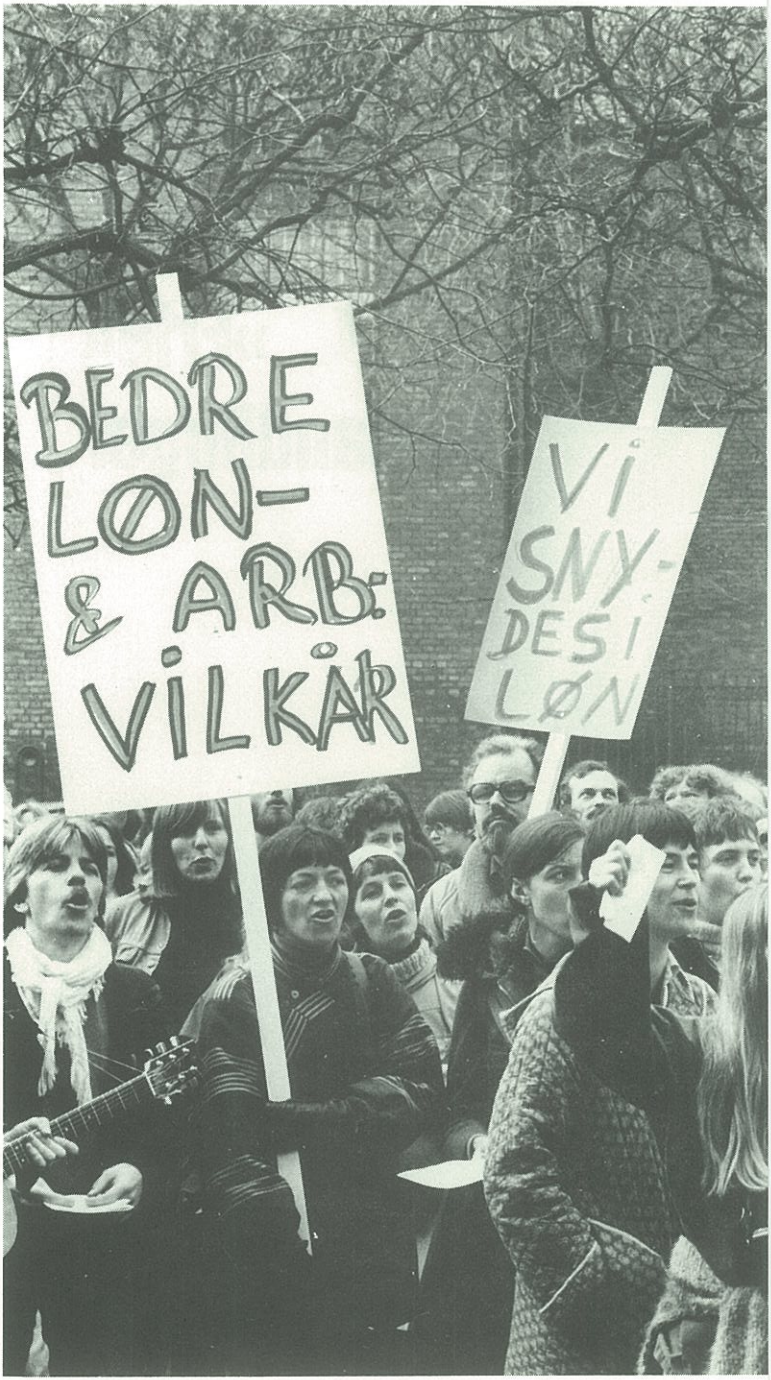

Foto:
Per Folkver

Loyalitet er et ord, der tit hæftes på offentligt ansatte. Man forventer, at offentligt ansatte er loyale over for systemet, over for politikerne, over for borgerne. Over for hele denne uhåndgribelige folk, der egentlig er arbejdsgivere for offentligt ansatte.

Der er blot aldrig nogen, der sætter loyalitetsbegrebet i forbindelse med det offentliges ansvar som arbejdsgiver over for sine ansatte. Loyalitet er et spørgsmål om gensidighed, og denne gensidighed er forsvundet i det offentlige ansættelsesforhold. Det er een af de væsentligste årsager til den 154 dage lange socialrådgiverkonflikt, der udspillede sig fra den 10. april til den 11. september 1981.

De offentlige arbejdsgivere har gennem de sidste aftale/overenskomstperioder misbrugt deres dobbeltrolle, dels ved i folketinget at beslutte en lønnedgangspolitik og dels ved at gennemføre dén politik mere hårdhændet over for offentligt ansatte end over for øvrige lønmodtager- eller indkomstgrupper.

Frie forhandlinger

Aftale-situationen 1981 blev proklameret som frie forhandlinger. Den socialdemokratiske regering kunne ikke over for fagbevægelsen »sælge« endnu et regeringsindgreb. På den anden side kunne regeringen heller ikke lade fagbevægelsens kræfter få frit spil - og slet ikke de offentligt ansatte, idet de havde et særligt stort lønefterslæb i forhold til det private arbejdsmarked.

Regeringen måtte trods »frie forhandlinger« have lagt en ramme for, hvad der kunne opnås. Marienborgmødet i august 1980 var den officielle indledning til at lægge denne ramme for, hvad forhandlingsresultaterne måtte indeholde af indkomstmæssige forbedringer.

Regeringens ønsker opfyldt

De første resultater i løbet af vinteren viste helt klart, at regeringens ønsker blev opfyldt.

Forårets forlig for offentligt ansatte indebar, at kun halvdelen af efterslæbet kom til udbetaling, mens de offentligt ansatte sagde farvel til egentlige lønforbedringer og til et efterslæbstilgodehavende på ca. 5-6 pct.

At de offentligt ansatte ikke reagerede skarpere, end tilfældet var, skal ses i lyset af, at hele det øvrige ar-

bejdsmarked havde affundet sig med ubetydelige forbedringer, og at hovedparten af offentligt ansatte opfattede efterslæbsudbetalingen som en lønforbedring - og ikke som dét, den var, nemlig en udbetaling af et tilgodehavende.

Grotesk situation

For socialrådgiverne var situationen mere grotesk. Oven i den reallønnedgang, som forliget medførte, meddelte arbejdsgiverne, at socialrådgivernes rådighedstillæg definitivt var bortfaldet, og at der ikke var basis for at forhandle et ulempetilæg.

Disse kendsgerninger fik situationen til at eksplodere. Fem års voksende arbejdspres, et stadig større reallønfald og et tiltagende spændt forhold til arbejdsgiverorganisationerne var de frustrationer, der gav socialrådgiverne styrken til den 154 dage lange kamp.

Socialrådgiverkonflikten blev fejlagtigt opfattet som et angreb på regeringens indkomstpolitik. Det kunne den være, men var det ikke. Socialrådgivernes kamp var et udslag af et koldsindigt raseri over den illoyalitet, de kommunale arbejdsgivere viste socialrådgiverne. Det var illoyalt at se bort fra, at arbejdsmængden var næsten tredoblet på fem år og illoyalt at løbe fra forhandlingsløfter om et ulempetillæg.

Alt dette var grundlaget for konflikten, og det var skarpe modsætningsforhold, der vanskeliggjorde realitetsforhandlinger.

Usædvanligt lang

Konflikten var usædvanligt lang. Den var til tider ganske glemt i dagspressen. Den var sine steder meget bitter med beordringer af tjenestemænd og fysiske blokader. Og ikke mindst er konflikten blevet udødelig, fordi de kommunale arbejdsgivere valgte at lockoute hele gruppen af overenskomstansatte socialrådgivere for at tvinge fagforeningen i knæ.

Væsentlige erfaringer

Denne bog søger at samle væsentlige erfaringer sammen fra konflikten. Den er ikke så meget skrevet med henblik på natlampelæsning, men nok så meget til brug for grupper af offentligt ansatte, der forhåbentlig kan drage nytte af den ved fremtidige overenskomstkampe.

Bogen er skrevet og redigeret i fællesskab af en stribe socialrådgivere, to journalister og undertegnede. Den er opbygget, så hvert afsnit kan læses uafhængigt af de øvrige, dog med det forbehold, at det første afsnit med en gennemgang af konfliktforløbet er væsentligt for forståelsen af de øvrige.

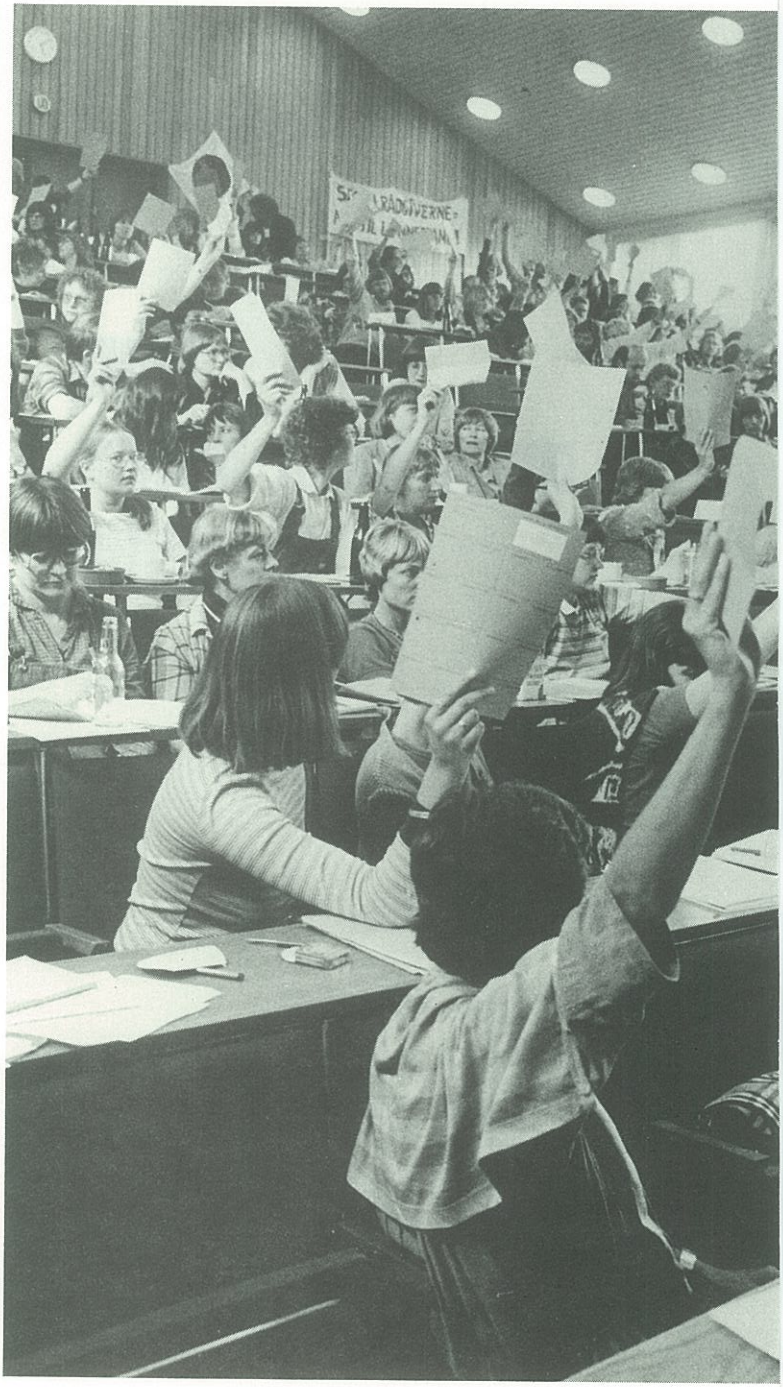
Carsten Andersen

Foto: Henning Bagger

AFSNIT 1

Den marathon-lange konflikt

Tillidsmandsmøde i Århus, juni 81.

Foto: Østjydsk Billedforsyning

Konflikten optrappes

Det kommunale tjenestemandsforlig, KTU-forliget, blev indgået den 26. februar 1981, 2-3 dage efter det statslige tjenestemandsforlig, TFU-forliget.

Op til indgåelsen af KTU-forliget havde Dansk Socialrådgiverforening, kun haft tekniske forhandlinger vedrørende parternes krav.

Ikke en rød øre til DS

Ved de første egentlige forhandlinger blev vi stillet overfor kravet om at acceptere KTU-forliget eller acceptere, at rammerne for de specielle forhandlinger var KTU-forliget. Samtidig understregede de kommunale arbejdsgivere, at der ikke var en rød øre til DS af puljen på 150 mio. kr. til opretning af skævheder, omklassificeringer og specielle krav.

DS's hovedbestyrelse diskuterede indgående KTU-forliget, og et flertal i HB vedtog at indstille dels til KTU's extraordinære repræsentantskabsmøde og dels til medlemmerne, at forliget blev forkastet.

Dette var en optrapning af forhandlingssituationen, men arbejdsgivernes klare afvisning af samtlige af vore omkostningskrævende krav forøgede også medlemmernes utilfredshed og mobilisering.

Urafstemningsresultatet om KTU-forliget forelå den 24. marts 1981, samme dag som vi havde aftalt forhandlinger med samtlige kommunale arbejdsgivere. Disse forhandlinger ville foregå med deltagelse af politikere.

DS forkastede KTU-forliget

DS's medlemmer forkastede KTU-forliget, hvilket fik de kommunale arbejdsgivere til at erklære forhandlingerne for sammenbrudt.

Perioden fra den 24.3.81 til den 7.4.81 blev en hektisk periode, dels med forhandling med arbejdsgiverne dels med forhandling med forligsmand C. Ove Christensens mellemkomst.

Det var arbejdsgiverne, der indbragte forhandlingssammenbruddet for forligsmanden.

Forligsmanden udsatte den 31.3.82 den varslede konflikt i 14 dage. DS protesterede, idet vi ikke kunne

få øje på arbejdsgivernes forligsvilje.

I den periode mobiliserede DS samtlige medlemmer og især de 13 strejkeområder.

Strejke

Den 7. april 1981 måtte forligsmanden konstatere, at forhandlingsmuligheden for øjeblikket var udtømt, hvorfor den varslede strejke kunne træde i kraft den 10. april 1981.

KAPITEL 2

Punktstrejke fra 10. april. Langvarigt koldt klima

Den 10. april 1981 trådte den varslede strejke i kraft for 540 socialrådgivere i følgende kommuner og amter:

København og Nordjyllands amter, Frederiksberg-, Helsingør-, Ballerup-, Holbæk-, Odense-, Svendborg-, Fredericia-, Grindsted-, Århus-, Grenaa- og Aalborg kommune.

Vi besluttede, at iværksætte punktstrejker ud fra en vurdering af vor lokale styrke og vor økonomiske formåen.

Den overordnede strategi umiddelbart efter den 10. april 1981 var den, at nu skulle strejken gøres effektiv, de mange problemer omkring selve strejken løses, og der skulle ikke tages kontakt til arbejdsgiverne, før strejken havde gjort sin virkning.

Dette betød, at der først efter den 8. juni kom gang i egentlige forhandlinger igen. I mellemtiden havde DS afholdt landsdækkende tillidsmands-møde og gennem løbesedler og strejkeavis forsøgt at give befolkningen baggrundsoplysning, og skabe opbakning bag vort krav om »nej til 700,- kr. lønnedgang«.

KAPITEL 3

Den første lockout på det offentlige område

Allerede i slutningen af maj måned diskuterede Kommunernes Landsforenings bestyrelse muligheden for at varsle lockout.

Politisk spil

For at forstå hele det politiske spil omkring spørgsmålet om lockout eller ej, er det nødvendigt at se lidt på den politiske sammensætning af KL's bestyrelse og lønudvalg samt den indflydelse, KL's sekretariat havde på konflikten.

Socialdemokratiet har flertal både i bestyrelsen og i lønudvalget. I lønudvalget er det dog den konservative rådmand Hans Brusgaard, Ålborg, der er formand.

Det er vores vurdering, at det borgerlige mindretal til bestyrelsesmødet i KL i slutningen af maj måned pressede på for at få varslet en lockout. Deres initiativer blev efter vor vurdering støttet af KL's lønsekretariat.

Det socialdemokratiske flertal afviste forslaget om lockout pr. 1.7.81, og formanden for KL, Thorkild Simonsen Århus, udtalte til pressen, »at han ikke fandt tiden inde til en lockout, men derimod til forhandling mellem parterne. Han havde tiltro til en forhandlingsløsning«.

Herefter tog Thorkild Simonsen tre uger til Kina med forventning om, at konflikten var afsluttet når han kom hjem.

Forhandlingsledelsen var overladt til formanden for lønudvalget, Hans Brusgaard. Senere blev han på grund af ferie og USA-rejse erstattet af Hilmar Sølund, Herning.

Trods mange forhandlinger og uformelle kontakter, hvor den daværende borgmester i Ballerup, Kaj Burchardt, også deltog, kørte forhandlingerne i ring. Dansk Socialrådgiverforening krævede generelle lønforbedringer og arbejdsgiverne ville kun være med til forbedrede muligheder for oprykning til lønramme 18.

Skred i tingene

I slutningen af juni kommer der skred i tingene, idet KL's bestyrelse var indkaldt til møde den 26. juni 1981.

Samme dag holdt Thorkild Simonsen hof i Gyldenløvesgade, idet han udover at indkalde Dansk Socialrådgiverforening til et møde også havde møde med HK og FTF.

Thorkild Simonsen orienterede HK og FTF om muligheden for en lockout pr. 1.8.81 mod alle overenskomstansatte socialrådgivere i kommunalt regi.

Samtidig med at Thorkild Simonsen orienterede Dansk Socialrådgiverforening om muligheden for en storlockout den 1.8.81, åbnede han en mulighed for forhandlinger.

Dansk Socialrådgiverforening accepterede disse forhandlinger allerede den 28.6.81, altså før lockouten skulle varsles. På trods af denne accept varslede KL på vegne af samtlige arbejdsgivere lockout pr. 1.8.81.

Forhandlingen den 28.6.81 blev aflyst og forhandlingen i løbet af juli, så sent som den 31.7.81, gav ikke noget forlig.

Derefter trådte den første lockout på det offentlige område i kraft den 1.8.81 mod knap 2000 socialrådgivere.

KAPITEL 4

Mørkelagte sonderinger og forlig den 1. september

Efter 14. dages lockout besluttede hovedbestyrelsen i DS at tage uformelle kontakter til Hilmar Sølund og Kaj Burchardt, der havde været med i de hidtidige forhandlinger.

Disse forhandlinger skulle foregå udelukkende på politisk niveau og skulle mørkelægges i forhold til offentligheden.

Formålet var at få et klarere billede af arbejdsgivernes forslag om forbedrede muligheder for socialrådgivere for oprykning til lønramme 18.

Disse mørkelagte forhandlinger holdt sig imidlertid ikke kun til dette ene punkt, idet samtlige centrale krav blev diskuteret. Derfor blev disse sonderinger centrale for den senere løsning.

De førte til egentlige forhandlinger i sidste halvdel af august, afbrudt af et extraordinært repræsentantskabsmøde den 29.8.81, hvor hovedbestyrelsen fik mandat til at færdiggøre forhandlingerne.

Den 31.8.81 kl. 19.00 indledtes den 17-timers forhandling, der førte frem til det forlig, der senere blev vedtaget ved en urafstemning.

Socialrådgiverne gjorde offentligheden opmærksom på konflikten på utallige måder. Her foran Frederiksberg Rådhus.

Foto: John Guldager

KAPITEL 5

Begivenhedsbarometer. Konflikten dag for dag

6.11.	Forhandlingsdelegationens 1. møde. Arbejdsform og overenskomstområderne diskuteres. Kravene gennemgås.
24.11.	Forhandlingsdelegationens 2. møde - kravene placeres i de enkelte overenskomstområder, minus staten og de private områder. Frikøb og information diskuteres.
15.12.	Forhandlingsdelegationens 3. møde.
29.12.	De generelle krav sendes til KTU (DS sendte de generelle krav til CO II d. 2.6.80), samtidig opsiges overenskomster/aftaler og DS's krav fremsættes.
2.1.	DS modtager arbejdsgivernes (få) modkrav.
11.-13.1.	Forhandlingsdelegationens 4. møde - de enkelte overenskomstgrupper udarbejder argumenter og konsekvensberegninger for de enkelte krav.
5.2.	Kredsformandsmøde afholdes m.h.p. diskussion af lokal organisering af overenskomsten. Potentielle strejkeområder bliver diskuteret. Forhandlingsdelegationens 5. møde - diskussion af KTU-forhandlinger samt færdiggørelse af kravene.
6.2.	Første forhandling med KL.
10.2.	Første forhandling med FKKA.
12.-13.2.	Repræsentantskabsmøde i DS.
25.2.	De Kommunale Tjenestemænds Udvalg indgår forlig.
2.3.	Forhandlingsdelegationens 6. møde - KTU-forliget bliver gennemgået og indstilling til HB vedtages: For - ingen imod - 5 undlader - 2
3.3.	KL forhandling

ARF forhandling Forhandlingsdelegationens 7. møde.	4.3.
FKKA forhandlinger. KL forhandlinger. HB-møde - beslutter strejkevarsel.	5.3.
ARF forhandlinger. Forhandlingsdelegationens 8. møde - forligsinstitutionen diskuteres. Beslutning om Strejke ABC Strejkevarsel afsendes. Varslet er for 11 kommuner og 2 amtskommuner. Ingen realitetsforhandlinger endnu.	6.3.
Frederiksberg forhandling.	9.3.
ARF og FKKA forhandling.	10.3.
KL forhandling, hvor Hans Brusgaard deltager.	13.3.
Den første bekymrede avisartikel skrives i Holbæk Amts Venstreblad, der konkluderer, at stridspunktet specielt er ulempebetaling. Bladet oplyser, at KL vil fjerne rådighedsbeløbet, og at det gives for opsøgende og udegående arbejde uden for normal arbejdstid.	14.3.
Forhandlingsdelegationens 9. møde - vi står i stampe.	16.3.
FKKA forhandling. Medlemsmøder før urafstemning om KTU-forliget.	17.3.
Frederiksberg forhandling. Forhandlingsdelegationens 10. møde - forhandlingsstatus, diskussion af forligsinstitutionen, strejke ABC, strejkekontingent, beredskabsplaner. Der nedsættes en central strejkekomité på otte personer (H. Mathiasen, K. Eriksen, H. Skovgård, H. Kirkegård, K. Hult, C. Andersen, J. Jønsson og G. Maltesen) og en central pressegruppe på fire personer (K. Eriksen, K. Hult, H. Mathiasen og P. Thomsen).	19.3.
KL-forhandling.	20.-21.3.

24.3.	Ved urafstemning: 64 % nej- og 30 % ja-stemmer. Dermed siger DS nej til det resultat, KTU forhandlede sig frem til med arbejdsgiverne. HB-møde, hvor KTU urafstemningsresultatet offentliggøres. HB beslutter, at Søren Andersen afløser Carsten Andersen som forhandlingsleder. Fælles forhandling med samtlige arbejdsgivere, som efter DS's forkastelse af KTU-forliget anser forhandlingerne for brudt sammen. Arbejdsgiverne vil sende sagen i forligsinstitutionen.
26.3.	Forhandlingsdelegationens 11. møde. Forhandlingsstatus: Tjenestemændenes stilling under konflikten, forligsinstitutionen og strejkevarsler diskuteres.
27.3.	ARF forhandling.
28.3.	DS og arbejdsgiverne til orienterende møde med forligsmand C. Ove Christensen.
30.3.	Forhandling vedrørende såvel tjenestemænd som overenskomstansatte - DS er indstillet på at acceptere KTU-forliget, hvis vi kan blive enige om de specielle krav.
31.3.	Møde i forligsinstitutionen, hvor strejken udsættes.
1.4.	Spontan arbejdsnedlæggelse i København. 300 i demonstration i protest mod, at forligsmanden udsatte strejken i to uger. Rådighedstillæg bortfalder dags dato.
2.4.	Forhandlingsdelegationens 12. møde - det første fællesmøde mellem HB og forhandlingsdelegationen.
3.4.	Forhandling mellem DS og KL, ARF, FKKA, Frederiksberg, hvor DS tilbydes KTU - 150 mio., herudover skal DS frafalde samtlige omkostningsbelastende krav. Begge parter konstaterer herefter, at forhandlingerne er brudt sammen.
7.4.	Møde i forligsinstitutionen, hvor C. Ove Christensen konstaterer, at der ikke er grundlag for forhandling, samt at strejken tidligst kan begynde d. 10.4.81.

Forhandlingsdelegationens 13. møde (fællesmøde med HB). Den forestående strejkesituation forberedes (løbesedler, avis, økonomi).	8.4.
Start på strejken fra fredag morgen d. 10.4.81. Punktstrejke for 510 medlemmer i Nordjyllands og Københavns amter samt i de 11 kommuner: Frederiksberg, Ålborg, Odense, Århus, Helsingør, Ballerup, Holbæk, Svendborg, Grenå, Fredericia og Grindsted. Der er allerede bataljer på førstedagen i Grindsted og Frederiksberg, hvor arbejdsgiverne nægter tillidsfolk, der er gået i strejke, adgang til bistandskontoret og deres arbejdende tjenestemandsansatte kolleger.	10.4.
Frederiksberg kommune indrykker annonce i dagbladene, som opfordrer folk til at vente med at gå på bistandskontoret. Dette følges op med lignende opfordringer fra andre kommuner.	13.4.
Kredsforeningsmøde vedrørende problemer under strejken. Arbejdet skulle koncentreres om at gøre strejken tæt og forsøge at løse problemerne omkring tjenestemændene.	23.4.
Frederiksberg kommune udbetaler bistandshjælp og tager forbehold overfor fejludbetalinger ved at lade klienterne underskrive en erklæring om, at de i givet fald skal betale det tilbage, de har fået for meget. - Dette er ulovligt. DS offentliggør Hammel-rapporten, som viser, at socialrådgivernes arbejdspres er meget stort.	
Arbejdsgiverne afviser at lave beredskabsplan. Forhandlingsdelegationens 14. møde - diskussion af eventuel udvidelse af konfliktområderne. Indstilling til HB, at der snarest afholdes landsdækkende TM-møde.	27.4.
HB beslutter landsdækkende TM-møde i Ålborg d. 8.5.81 samt blokade mod ARF.	28.4.
Fællesmøde mellem HB og forhandlingsdelegationen - eventuelt nyt forhandlingsudspil diskuteres i forhold til TM-mødet.	5.5.

8.5. Demonstration i Ålborg ved årsmødet for kommunernes socialchefer. Ca. 600 socialrådgivere deltager.

TM-møde i Ålborg. Beslutning om at følge SASU's opfordring til forhandling, men intet konkret om DS's udspil.

12.5. Forhandlingsdelegationens 15. møde (beslutning om, at der skal være lokalt strejkeberedskab).

19.5. Drøftelse mellem DS og de 5 arbejdsgiverparter om et eventuelt nyt grundlag for forhandlinger.

20.5. Forhandlingsdelegationens 16. møde. 8-banden etableres, så alle overenskomstområder er dækket ind.

TM-møde i Århus (planlagt til d. 27.5.81) diskuteres.

23.5. Formanden for KL, Thorkild Simonsen udtaler, at arbejdsgiverne er villige til at forhandle, og at de ikke vil bruge lock-out våbnet.

27.5. Drøftelse mellem DS og KL, FKKA og Frederiksberg, hvor arbejdsgiverne forlanger et præciseret udspil fra DS.

31.5. Forhandlingsdelegationens 17. møde - fællesmøde med HB.

Diskussion af fornyet udspil fra DS. Et flertal i forhandlingsdelegationen vedtager en indstilling til HB om, at et fornyet udspil bør reducere vore 5 krav.

HB forkaster forhandlingsdelegationens indstilling.

2.6. Forhandlingsdelegationens 18. møde. Forhandlingsdelegationen diskuterer HB's beslutning d.-31.5.81 og opfatter det som mistillid, der kunne medføre, at forhandlingsdelegationen måtte gå.

8.6. Forhandlingsdelegationens 19. møde. Diskussion af det oplæg, der skal forelægges TM-mødet.

15.6. Resultatløse sonderinger - konflikten fortsætter.

15.-16.6. Forhandlingsdelegationens 20. møde. Lang diskussion af mødet med KL d. 15.6.81 og TM-mødet i Århus.

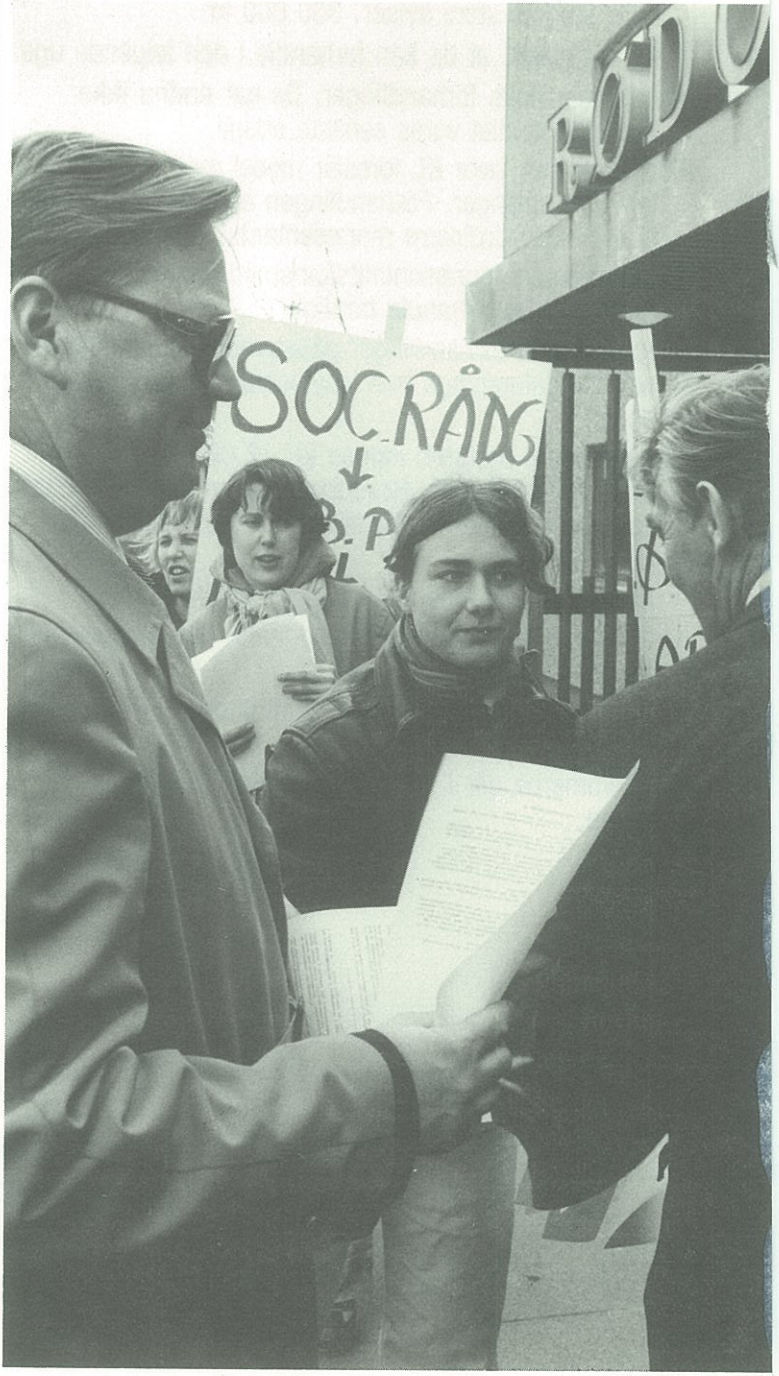
Et flertal beslutter følgende grundlag for forhandlingen d. 18.6.

1. automatik til K 18.

2. løsning, der indebærer en større lønsum end 675++	
3. lønforbedringer til alle 14/17 stillinger udover KTU-forliget.	
Demonstration foran KL, ca. 1000 socialrådgivere fra hele Sjælland deltager.	17.6.
Sondering med ARF, KL, FKKA og Frederiksberg. Enighed om, at DS fremsender forhandlingsstatus til de kommunale arbejdsgivere.	18.6.
Forhandlingsdelegationens 21. møde. Forhandlingsstatus udarbejdes og fremsendes til arbejdsgiverne.	19.6.
Thorkild Simonsen beder Søren Andersen og Carsten Andersen om at komme til møde i KL.	26.6.
DS orienteres om tankerne om lockout samt om den fortsatte forhandlingsvilje.	
DS lover tilbagemelding d. 27.6.81 vedrørende forhandling d. 20.6.81. Samme aften meddeler Thorkild Simonsen, at lockout-varsel er besluttet.	
HB beslutter at ville forhandle med Thorkild Simonsen d. 28.6.81, hvis begge parter møder forudsætningsløse.	27.6.
Sent samme dag bliver forhandlingerne d. 28.6.81 aflyst på foranledning af Hilmar Sølund.	
De offentlige arbejdsgivere varsler lockout pr. 1.8.81.	
Første blokade mod et bistandskontor - det drejer sig om et områdekontor i Århus.	1.7.
Forhandling - vi fremfører for første gang andet end K 18, nemlig hurtigere gennemløb, overspring og slutløn på skalatrin 28.	2.7.
Arbejdsgiverne fastholder deres ekstraktreferat.	
Aviserne skriver om sammenbrud i forhandlingerne.	
HB beslutter at sende spørgsmålet om fortsat kamp efter d. 1.8.81 ud til urafstemning.	
Urafstemningen siger ja til fortsat kamp.	21.7.
Sonderinger med arbejdsgiverne, hvor de tilbyder særskilt betaling for overarbejde i forbindelse med det klientopsøgende arbejde.	22.7.

27.7.	Formandsmøde - de tilstedeværende kredsforeningsformænd afviser arbejdsgivernes tilbud om overarbejdsbetaling (med en enkelt undtagelse).
31.7.	Forhandling, hvor DS afviser arbejdsgivernes tilbud om overarbejdsbetaling - herefter bryder forhandlingerne hurtigt sammen. Ole Berg Rasmussen, HK, fremsætter kompromisforslag.
1.8.	Lockout'en træder ikraft.
5.8.	Formanden for DJØF, Jørn Neergård Larsen udtaler i pressen, at offentligt ansatte bør forsikre hinanden gensidigt for at stå stærkere ved kommende overenskomstforhandlinger.
9.8.	HB-møde beslutter at optage hemmelige sonderinger med arbejdsgiverne. HB satser på en HK-løsning og 12 måneders anciennitetstilskrivning.
10.8.	DS modtager en million kroner fra Yngre Læger. Herefter begynder den økonomiske støtte fra de andre fagforeninger at strømme ind.
	Der etableres for alvor blokader landet over. Der forhandles med HK-lokalafdelinger og opnås i de fleste tilfælde tilfredsstillende resultater. Bred opbakning fra menige HK'ere.
12.8.	HB-medlemmerne Carsten Andersen, Søren Andersen, Eva Hallum og Gitte Vesterlund har møde med K. Burchardt og H. Sølund.
	Borgmestre og lokalpolitikere begynder i pressen at kritisere KL's politik.
14.8.	HB-medlemmerne Carsten Andersen, Søren Andersen, Eva Hallum og Gitte Vesterlund har møde med K. Burchardt og H. Sølund.
17.8.	HB vedtager en indstilling fra forhandlingsdelegationen om udspil overfor arbejdsgiverne, der indeholder: 1. HK-løsning 2. 12 måneders anciennitetstilskrivning.
19.8.	HK formand Jørgen Eiberg er illoyal. Udtaler til pressen, at vi aldeles ikke skal forvente nogen støtte fra HK. Mener iøvrigt at vide, at DS er et konkursbo.
18.-21.8.	Landsdækkende annoncekampagne. Helsideannoncer

i alle landets store aviser. 300.000 kr.	
KL meddeler, at de kan forhandle i den følgende uge.	
KL aflyser aftalte forhandlinger. De har endnu ikke færdigbehandlet vores seneste udspil.	22.8.
Forhandlinger, hvor KL foreslår model med et vist antal K 18 stillinger. Forhandlingen afbrydes af hensyn til det ekstraordinære repræsentantskabsmøde.	26.8.
Ekstraordinært repræsentantskabsmøde, hvor HB får mandat til at forhandle færdigt.	29.8.
De afsluttende forhandlinger påbegyndes i Kommunernes Landsforenings hus i Gyldenløvesgade i København.	31.8.
Forlig mellem parterne indgås kl. 12.00 efter 17 timers forhandlinger. Hovedbestyrelsen anbefaler medlemmerne at stemme ja til forliget ved urafstemningen.	1.9.
Forliget indgås efter 144 dages konflikt.	
Urafstemningsresultatet offentliggøres. Stemmeprocenten er 46,1 %.	10.9.
Ved afstemningen siger 72,6 % ja og 19,0 % nej til forliget.	
Medlemmerne går i arbejde igen efter 154 dages kamp.	11.9.

Strejkende socialrådgivere fra Københavns amt demonstrerer foran Rødovre-centret, hvor FKKA holder delegeretmøde.

Foto:
Per Folkver

AFSNIT 2

Årsager til socialrådgiver-konflikten

Foto: Alfa

Socialrådgiverne på det danske arbejdsmarked

KAPITEL 6

Ved tjenestemandsreformen i 1969 blev socialrådgiverne ved lønnings- og klassificeringsloven indplaceret i lønrammerne 14-17. Det var en forbedring i forhold til den tidligere indplacering.

Uden at skulle redegøre for offentligt ansattes lønindplacering i alle detaljer skal vi kort beskæftige os med socialrådgivernes placering i forhold til andre offentligt ansatte.

Indplacering af forskellige faggrupper i det offentlige lønsystem sker efter en konkret vurdering, hvori indgår uddannelse, ansvarsområde og krav til jobbets udøvelse.

Midtergruppen i det offentlige ansættelsesområde udgør »assistent-gruppen«, som for hovedpartens vedkommende er indplaceret i lønrammerne 8/10 - 10/12. Assistent-gruppen findes indenfor mange forskellige etat- og kommunalområder, f.eks. sygeplejeassistenter, politiassistenter, pædagogassistenter, toldassistenter og kommuneassistenter.

Fulgte sygeplejersker

Indtil 1958 fulgte socialrådgiverne lønmæssigt den store asssistentgruppe - nærmere betegnet sygeplejerskerne - som var den gruppe, vi dengang blev mest sammenlignet med. Ved tjenestemandsreformen i 1958 brød bl.a. lærergruppen og socialrådgiverne med den hidtidige løn-indplacering, og den linie blev fulgt op i 1969, hvor assistenterne blev indplaceret i lønramme 8-12 og socialrådgiverne i ramme 14-17.

Lønbalance

Der var almindelig enighed om, at der med tjenestemandsreformen af 1969 var tilvejebragt en balance mellem lønningerne hos tjenestemændene og de offentligt overenskomstansatte samt en balance mellem lønningerne i det offentlige og på det private arbejdsmarked. Den balance blev i rimelig grad opretholdt fremover ved hjælp af den procentuelle dyrtidsregulering. Den almindelige lønudvikling i samfundet skete ved hjælp af regeringens fordelingspolitik. Endvidere steg bundlønninger-

ne lidt hurtigere end toplønningerne på det offentlige område.

Ændring i 1975

Folketingets indgreb i overenskomstforhandlingerne i 1975 brød linien fra 1969. Den procentuelle dyrtidsregulering blev ændret til faste ørebeløb. Tanken bag den beslutning var at dæmpe stigningstakten for de »højtlønnede« og stimulere lønudjævningen. For at tage brodden af den ændring indførtes der 50 % taktregulering, der svarer til halvdelen af lønglidningen på det private arbejdsmarked. De øvrige 50 % gik til lønudjævning ved aftaleforhandlingerne, hvor de gik ind i aftalepuljen.

Realløntab

Nettoresultatet blev, at dyrtidsreguleringen nu ikke kunne følge med inflationen, og følgen af det var et realløntab. Desuden betød det en dårligere lønudvikling for socialrådgiverne end for grupper længere nede på lønskalaen.

Udviklingen fortsatte med aftaleresultatet i 1977, som blev indgået i skyggen af regeringens trusler om indgreb.

Det blev ikke bedre i 1979, idet folketinget atter greb ind i forhandlingerne og forlængede de gældende overenskomster i to år.

Selv om socialrådgiverne ikke kan regnes blandt de højstlønnede, ligger vi over de grupper, der bliver tilgodeset ved lavtlønsordninger. Således falder socialrådgiverne i reallønindtægt på linie med højtlønsgrupperne, selv om vi ikke har deres lønindtægt.

Bensanering

Efter tjenestemandsreformen i 1969 skete der en kraftig »ben-sanering«, hvorved der også blev ryddet effektivt ud i forskellige tillæg til lønnen. Til trods herfor rejste socialrådgiverne i 1969 krav om et ulempetillæg/rådighedstillæg til dækning af manglende overtidsbetaling. Tillægget blev indført i 1971 med et grundbeløb på kr. 600,-. Beløbet blev i 1973 forhøjet til 660,- kr. og i 1975 til 675,- kr.

Rådighedstillæg

Ved overenskomstforhandlingerne i 1977 gennemgik socialrådgiverne kravene på et formandsmøde. Her gik formændene ind for, at rådighedstillægget blev afløst af et »rent« ulempetillæg - og hvis det ikke kunne lade sig

gøre, ja, så var man bedre tjent med den almindelige overtidsbetaling.

Ved aftale-forhandlingerne var det umuligt at komme igennem med et ulempetillæg, hvorfor der blev lagt op til at afskaffe rådighedstillægget. Aftaleresultatet blev i skitseform forelagt på to tillidsmandsmøder i henholdsvis København og Odense. Den overvejende stemning på tillidsmandsmøderne var, at man ville beholde rådighedstillægget, fordi det dog udgjorde en vis sum penge. Forhandlingsdelegationen blev pålagt at genoptage forhandlingerne med det formål at få rådighedstillægget videreført.

Aftalen kom til at lyde på, at rådighedstillægget skulle ophøre den 31.3.79, men at der i den mellemliggende periode (1977-79) skulle foretages en undersøgelse af ulemperne ved klientsøgende arbejde. Den skulle danne grundlag for forhandlinger om en evt. indførelse af et ulempetillæg.

Ulemper

Undersøgelsen blev gennemført og viste, at der var ulemper ved det klientopsøgende arbejde, men at disse ulemper ikke var afgrænset i tid og sted, men var mere jævnt flydende over hele arbejdssituationen. På den baggrund afviste arbejdsgiverne at gå ind i realitetsforhandlinger om indførelsen af et ulempetillæg.

Voldgift

Denne holdning fra arbejdsgiverne dannede grundlaget for en voldgiftskendelse, idet arbejdsgiverne hævdede, at rådighedstillægget var bortfaldet den 31.3.79, selv om folketinget ved lov havde forlænget de gældende aftaler i yderligere to år. Opmanden derimod lagde til grund, at der ikke var ført realitetsforhandlinger, og derfor måtte forlængelsesloven også gælde tillægget.

I 1981 førte DS atter en voldgift mod arbejdsgiverne for at få dem til at anerkende, at rådighedstillægget kun skulle være en erstatning for ulemperne ved overarbejde, d.v.s. for 50 pct.- eller 100 pct.-tillægget, mens merarbejdsbetalingen skulle kunne afspadseres i forholdet 1:1. Denne voldgiftssag tabte DS imidlertid, og dermed mistede vi også et magtfuldt argument over for arbejdsgiverne.

Mistede 700,-kr.

Ved rådighedstillæggets bortfald mistede nogle socialrådgivere en indtægt på op til 700,- kr. om måneden, mens andre slap for et krav om et månedligt merarbejde på op til 10 timer. Tillægget voldte mange fortolkningsproblemer og var genstand for mange diskussioner. Tillæggets bortfald har yderligere forværret socialrådgivernes reallønfald. Det kan kun forbedres ved et hurtigere og længere løn-ramme-forløb.

KAPITEL 7

Det kommunale arbejdsgiverapparat

Når det kommunale arbejdsgiverapparat skal beskrives, må man i første omgang se på hele den offentlige sektor som arbejdsgiver. Det offentlige arbejdsmarked er delt op i to hovedområder, nemlig staten og de kommunale arbejdsgivere. Inden for begge områder beskæftiges såvel tjenestemænd som overenskomstansatte.

Staten

Statens arbejdsgiverfunktion repræsenteres af finansministeriet, der forhandler løn- og ansættelsesvilkår på vegne af de ministerier, der ansætter statspersonalet. Der er ansat ca. 190.000 i statens tjeneste, så finansministeriets lønnings- og pensionsdepartement står i en ret så magtfuld arbejdsgiverposition.

Kommunale sammenslutninger

De kommunale arbejdsgivere deler sig igen op i tre arbejdsgiver-sammenslutninger, nemlig Kommunernes Landsforening (KL), Amtsrådsforeningen i Danmark (ARF) og Foreningen af Kommuner i Københavns Amt (FKKA). Hertil kommer Københavns- og Frederiksberg kommune som to selvstændige arbejdsgivere, der ikke er medlem af de nævnte sammenslutninger, men arbejder tæt sammen med dem.

Det løntekniske arbejde i de kommunale sammenslutninger er henlagt til løndirektorater. De arbejder igen ud fra en bemyndigelse, som den enkelte kommune har givet den pågældende kommunale sammenslutning. Som eksempel kan nævnes § 9 og 10 i KL's love:

»LØNUDVALGET

§ 9

Landsforeningens bestyrelse nedsætter for samme periode, som bestyrelsen er valgt, et lønudvalg på 7 medlemmer, hvoraf mindst 3 vælges blandt medlemmerne af landsforeningens bestyrelse. Udvalget vælger selv sin formand.

§ 10

Stk. 1. Det er lønudvalgets opgave i samråd med landsforeningens bestyrelse at varetage medlemskommunernes interesser vedrørende de kommunalt ansattes løn- og ansættelsesforhold samt at føre de fornødne forhandlinger med de faglige organisationer m.v.

Stk. 2. Det påhviler endvidere lønudvalget i samråd med bestyrelsen at varetage landsforeningens opgaver i forhold til Kommunernes Lønningsnævn, herunder at foretage fornøden forelæggelse for nævnet af sager fra medlemskommunerne.

Stk. 3. Kommunalbestyelserne kan bemyndige lønudvalget til inden for de af Kommunernes Lønningsnævn fastsatte retningslinier med bindende virkning for vedkommende kommune at indgå overenskomster og andre aftaler, eller at fastsætte generelle bestemmelser om løn- og øvrige ansættelsesforhold for kommunalt ansat personale«.

Snævert samarbejde

De forskellige kommunale arbejdsgivere er ved lov tvunget til et snævert samarbejde gennem Kommunernes Lønningsnævn (KLN). Her ligger den afgørende beslutningsmyndighed for løn- og ansættelsesvilkår inden for det kommunale område. Kommunernes Lønningsnævn er sammensat i henhold til indenrigsministeriets bekendtgørelse af 12. september 1978, som også fastlægger nævnets kompetence og opgaver. KLN består af 16 medlemmer: 4 fra ARF, 5 fra KL, 2 fra FKKA, 4 fra Københavns kommune og 1 fra Frederiksberg kommune. Indenrigsministeren udpeger en repræsentant, der har ret til at overvære møderne i såvel KLN som i KLN's forretningsudvalg.

Magt i forretningsudvalget

KLN er opdelt i en hovedstadsafdeling og en provinsafdeling. For begge afdelinger er der nedsat et forretningsudvalg. Erfaringerne viser, at den egentlige magt ligger i KLN's forretningsudvalg, hvis medlemmer alle går igen i de respektive kommunale lønudvalg og løndirektorater.

KLN's kompetence og opgave er at godkende bestemmelser om løn- og ansættelsesforhold for personale i kommunal tjeneste. Udover at godkende forhandlingsresultater kan lønningsnævnet sørge for eventuelle ændringer af ansættelsesvilkårene og diktere, hvordan ændringerne skal gennemføres. Endvidere skal lønningsnævnet have en sag forelagt, før forhandlingerne påbegyndes, og KLN kan henstille til den pågældende kommunale sammenslutning, at den tager særlige hensyn til synspunkter, som KLN lægger vægt på. Endelig kan KLN deltage som observatør i forhandlingerne og henstille til, at der forhandles i fællesskab mellem de kommunale arbejdsgiversammenslutninger. Men KLN kan ikke optræde som part i de faglige forhandlinger.

Ikke kontrol, men farce

Alt dette lyder jo som en skrap kontrol-funktion over for de kommunale arbejdsgiversammenslutninger. Men det bliver helt farceagtigt, når man konstaterer, at det er nøjagtig de samme mennesker, der optræder i begge funktioner. Først forhandler de et resultat frem, og bagefter går de ind bag en dør, hvorpå der står Kommunernes Lønningsnævn, og her tager de så stilling til, om de kan godkende deres eget resultat. Så går de selvsamme personer tilbage til forhandlingsbordet og meddeler arbejdstagerparten, at lønningsnævnet ikke ville godkende resultatet.

For fuldstændighedens skyld er der under KLN nedsat et sekretariatsråd, der skal fungere som kontaktorgan mellem Kommunernes Lønningsnævn's sekretariat og de kommunale lønsekretariater. Sekretariatsrådet består af topembedsmænd i de enkelte kommunale sammenslutningers lønsekretariat.

Sekretariatsrådet forbereder sagerne til KLN og afgør i realiteten de fleste sager, så behandlingen i Kommunernes Lønningsnævn har nærmest karakter af efterretning.

Styrke

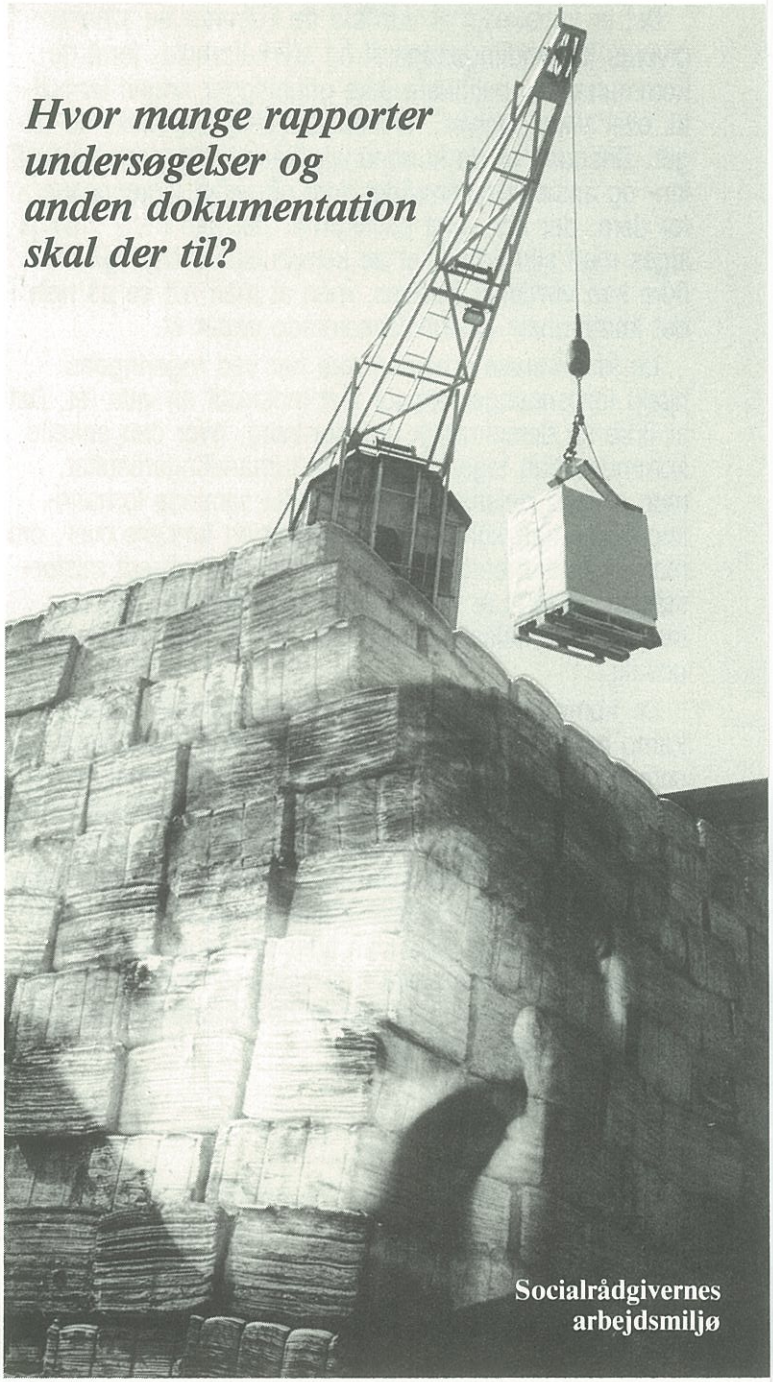
Det er vanskeligt at vurdere de kommunale arbejdsgiveres forhandlingsapparat og styrkeforhold, fordi de kommunale lønpolitikere ikke offentliggør nogen lønpolitik eller tilkendegiver, hvilken arbejdsgiverpolitik, de følger. Desuden er de kommunale beslutningsprocesser på løn- og ansættelsesområdet ikke offentligt tilgængelige for dem, der har valgt politikerne. Det kan i alle tilfælde siges med sikkerhed, at de kommunale arbejdsgivere ikke kan vurderes isoleres, men at man må se på hele det kommunale ansættelsesområde under ét.

Veto-ret

De kommunale arbejdsgivere har ved regeringens hjælp forhandlingsmæssigt fået indskudt en veto-ret. Det er ikke en demokratisk urafstemning, hvor den enkelte kommune kan tage stilling til et forhandlingsresultat, men et fortrydelses-forum, hvor det samlede forhandlingspanel kan kontrollere hinanden og fundere over, om man vil underkende sig selv. Det er en udbredt misforståelse, at KLN er regeringens kontrolorgan, KLN er kun en fortrydelsesbestemmelse for de kommunale lønudvalg.

Penge fra kommunekasse

De kommunale sammenslutninger har i en arbejdskamp direkte adgang til den enkelte kommunekasse som konfliktkasse for de kampskridt, sammenslutningernes lønudvalg tager. Vurderingen af de økonomiske styrkeforhold vil således være, at de kommunale arbejdsgiveres konfliktkasser er af samme størrelsesorden som de kommunale kasser støttet af statsmidler i form af bloktilskud m.v. Desuden lider kommunerne ikke nævneværdigt indtægtstab i forbindelse med en konflikt. Kort og godt: Økonomisk set er de kommunale arbejdsgivere en urørlig magtfaktor.

Arbejdstilsynets rapport om Hammel kommunes socialforvaltning, der udkom under konflikten, afslørede urimelige arbejdsforhold i forvaltningen.

Foto: Per Folkver og Morten Bo

Et arbejdspres, man får knald i låget af.

For helt at forstå socialrådgivernes handlinger i 1981, er det nødvendigt at se på kilden til de suverænt største, indeklemte aggressioner hos medlemmerne, arbejdsmiljøet.

Tryk på

Sammenslutningen af Sociale Udvalg og Socialforskningsinstituttet, har sort på hvidt offentliggjort, hvor meget sagspresset er steget på forvaltningerne. Antallet af henvendelser var i 1966 260.000 og i 1977 660.000, en stigning på 254 %. Fra slutningen af 60'erne til 1980 steg antallet af sagsbehandlere kun med 60 % fra cirka 9000 beskæftigede landet over til godt 15.000. Der er kommet tryk på.

» Klokken 10. Første klient kommer ind, så begynder samtalen. Klokken 10.10. Opringning til Revaliderings- og Pensionsnævnet. Skriver bilag. Skriver anvisning. Finder ny tid til klienten. Kl. 10.20. Klienten går. Begynder at skrive journal. Kl. 10.22 afbrudt af rådhusbetjenten, som kommer med en ny sag. Kl. 10.23. Opgiver journalskrivningen. Kl. 10.25. Anden klient kommer ind. Nye opringninger. Klientsamtale. Telefonen kimer«.

Knald i låget

Ovenstående har en socialrådgiver i Københavns Kommune skrevet ned en tilfældig dag. Hun fortæller:

- Jeg tog en dag og skrev ned fra morgenstunden hvert minut, hvad jeg lavede. Det blev til gennemsnitligt seks afbrydelser pr. klientsamtale, og det var en af de mindre slemme dage. Når jeg ser det igennem, kan jeg godt forstå, hvorfor man får knald i låget af det.

En socialrådgivers hverdag på socialforvaltningen er i sin natur anderledes end mange andre offentligt ansattes, for eksempel postarbejdernes. Da postarbejderne i efteråret 1981 blev udsat for diktat efter diktat, hobede brevene sig simpelthen op i millionvis, og det førte som bekendt til trafikminister Risgaard Knudsens fald. På en socialforvaltning er arbejdets natur sådan, at de ansatte

må løbe så meget hurtigere, når presset stiger. Oven i købet er det nødvendigt med politi eller polititrusler:

Polititrusler

»Kl. 11.07. Rådhusbetjenten kommer ind med to akutte sager. Kl. 11.10. Klienten nægter at forlade kontoret, da han ikke kan få udbetalt sine penge. Han beder om at blive afhentet af politiet. Jeg går til fuldmægtigen, der beder mig kontakte politiet. Kl. 11.15. Jeg kommer tilbage. Underretter klienten om, at politiet vil blive tilkaldt. Kl. 11.20. Klienten forlader kontoret efter et skænderi. Kl. 11.22. Ny klient kommer ind«.

Vente og vente

Københavns Kommune er en af de kommuner, der har det dårligste ry for sin sociale service. En anden socialrådgiver siger:

- Alle i Københavns Kommune ved, hvordan det er at gå på bistandskontoret. De tager en bog eller Politiken i fire sektioner under armen, og så sætter de sig op i venteværelset, for de ved, de kan komme til at vente i flere timer.

Jeg tudede

En tredie socialrådgiver arbejdede på stedet i 10 måneder. Hun reagerede på arbejdet på denne måde:

- Jeg var ganske overvældet. Ja, jeg reagerede ved at gå i seng, når jeg havde spist, og andet bestilte jeg faktisk ikke i de 10 måneder. Jeg var for træt. Jeg havde ikke noget privatliv, og efterhånden som tiden gik, fik jeg også ondt i maven. Jeg blev så underlig. Jeg tudede, når jeg kom hjem, hvis nogen havde sagt noget til mig på arbejdet. Jeg blev selv belastende. Mit privatliv skulle køre på skinner - spise og sove og måske kigge lidt på fjernsynet, men ellers skulle der ikke ske for meget.

De nævnte hverdagsglimt blev i foråret 1981 udsendt i radioen som et program med titlen »Der er optaget, vil De vente?«. Udsendelsen var produceret af Lotte Nielsen og Nina Nielsen.

Kaos i Århus

Længe inden 1981 var socialrådgivernes vrede kogt over. I eftersommeren 1978 nedlagde et stort antal sagsbehandlere og sekretærer i Århus Kommune arbejdet spontant. Man havde fået nok. Situationen var kaotisk. Den enkelte kunne ikke holde til presset.

Kommunen blev presset til at få lavet en undersøgelse

omkring arbejdsforholdene, og i den kom blandt andet til at stå følgende:

»Informationsmængden er så overvældende, at den overstiger den enkelte sagsbehandlers kapacitet. Han/hun kapper over rent mentalt. Det hele kommer til at flyde. Gruppemedlemmerne får samtidig via den store arbejdsmængde og mange små uhensigtsmæssigheder i arbejdsgange så mange ekstreme påvirkninger fra flere sider, at de får psykiske og fysiske stress-symptomer. Hver enkelt person bliver overbelastet, og situationen udmøntes ofte i sammenbrud og langvarige sygemeldinger«.

Byrådet bøjede sig

Efter denne konstatering bevilgede Århus byråd 32 nye stillinger og fastlagde en sagsnorm pr. sagsbehandlerenhed. Tjenestemændene fik en kraftig bod, men sagde, at de penge var givet godt ud.

61% med stress

I halen på Århus-sagen lavede socialrådgivere i Københavns Amt en arbejdsmiljøundersøgelse over knap 400 medlemmer på 24 arbejdspladser. Resultat: »61 % finder, at arbejdet virker meget eller ganske stressende (lignende undersøgelser fra Sveriges LO beretter om en stress-procent på 23)«. De hyppigst nævnte gener, som de udspurgte oplyser, at de ofte har, er træthed (70 %), rastløshed (33 %), muskelinfiltrationer (42 %), hovedpine (32 %) og anspændthed (41 %).

Undersøgelsen fik en velvillig omtale i landets aviser, men der skete ikke noget. Sagsbehandlerne pillede videre i deres mavesår.

KL erkender problemet

I 1980 erkendte også Kommunernes Landsforening i teorien, at det var vanskeligere og dyrere end forudset at administrere blandt andet Bistandsloven. Denne lov fra 1976 lagde stærkt vægt på det forebyggende arbejde for at tage sociale problemer i opstarten, inden de førte andre og større problemer med sig.

Kommunernes Landsforening skrev i 1980 i et debatoplæg til sit delegeretmøde: - På bistandslovområdet viser erfaringerne, at der på trods af stadig og betydelig udvidelse af arbejdsindsatsen i administrationen klages stærkt over, - og utvivlsomt også med rette - at arbejdet

ikke kan overkommes. Borgerne får ikke en tilfredsstillende hjælp - og slet ikke i forhold til bistandslovens ideale målsætninger.

Presset stiger i 80'erne

I 1981 var Sammenslutningen af Sociale Udvalg endnu mere skarptsynede. Man skrev i oplægget til årsmødet bl.a.:

»Denne situation vil blive yderligere skærpet, hvis den planlagte afdæmpning af personaletilvæksten faktisk slår igennem, og hvis den forventede stigning i opgaveomfanget, som er forudset i begyndelsen af 80'erne, bliver en realitet«.

Sammenslutningen angiver forskellige veje ud af situationen som for eksempel: Forenkling af lovgivning, ankesystem og retningslinier for prioritering, og opdeling af forvaltningerne i et teknisk afsnit og et behandlingsafsnit med en kvalitativ forvisitering. Altså et forsøg på at sortere nogle flere klienter fra allerede ved skranken.

Socialrådgiverne har om disse løsningsforslag sagt, at de ikke vil bedre situationen væsentligt, for der er klart udsigt til flere klienter på bistandskontorerne, og sagerne bliver mere og mere langvarige og komplicerede.

Afmagt

Det var i denne tilstand af afmagt over for at få bedre arbejdsvilkår, socialrådgiverne besluttede at gå i strejke. For en dels vedkommende var det ikke engang noget, de selv havde fundet på. Det vidner endnu et pluk fra den nævnte radioudsendelse fra februar 1981 om:

- Vore klienter er generelt tålmodige og forstående overfor situationen, og siger ofte, det er utroligt, vi holder til det. Hvorfor strejker I ikke? Det er der mange, der har sagt.

KAPITEL 9

Rystende forhold afsløret i Hammel.

Hvad det halve land havde vidst længe, blev cementeret den 23. april 1981: »Det er hårdt at være socialrådgiver. Det giver sundhedsskader, og sagsbehandlerne kan hverken klare arbejdet eller deres privatliv«.

Undersøgelse

Disse var Arbejdstilsynets konklusioner på en undersøgelse over Hammel Kommunes Socialforvaltning. De enkelte aviser, der udkom under avislockouten, skrev spalte op og spalte ned, men arbejdsgiverne, som nu var i direkte kamp med socialrådgiverne, sagde ingenting, skønt det var den første undersøgelse af sin art.

Ikke enestående

Når Hammel-rapporten i det følgende får en særlig behandling, skyldes det, at Hammel ikke er nogen speciel, enestående dårlig kommune. I Hammel sagde fem socialrådgivere deres stillinger op samtidig, og derfor bad Dansk Socialrådgiverforening Arbejdstilsynet i Århus om at se på arbejdsforholdene. Da Hammel-rapporten kom frem, udtalte for eksempel socialrådgivere i Fredericia:

- Vi mener stort set, at hele Hammel-rapporten kunne overføres til Fredericia, bortset fra at folk forlader arbejdspladsen, før problemerne bliver rigtig alvorlige. Vi har haft næsten 100 % udskiftning i arbejdsstyrken i løbet af to år.

Som en ordbogs-forklaring på ordet stress står socialrådgivernes symptomer at læse i Hammel-rapporten: Hovedpine, migræne, åndedrætsbesvær, søvnløshed, irritabilitet er blot et lille udpluk af de tegn på psykiske belastninger, som er fundet hos socialrådgiverne i Hammel.

»Det er i forskningen omkring sammenhæng mellem arbejde og sygdom fremgået, at manglende mulighed for gennem handling at ændre en situation, som man mener er uholdbar, kan få belastninger til at bryde ud i sygdom«, hedder det i rapporten.

»Det er Arbejdstilsynets vurdering, at belastningerne i arbejdet har tappet sagsbehandlernes ressourcer i en sådan grad, at det har været svært at klare de krav, der stilles i det sociale og det private liv«.

»Der har helt klart været tale om en sammenhæng mellem udviklingen af ovennævnte symptomer og det stigende antal sager«, skriver Arbejdstilsynet.

Nervesammenbrud

Sagsbehandlerne har også fungeret dårligere i deres familie- og fritidsliv, de er blevet mindre aktive, de har

fået vrøvl med ægtefæller og børn, de er blevet irritable og mere aggressive, siger Arbejdstilsynet. Flere af sagsbehandlerne har måttet melde sig syge eller har fået nervesammenbrud på grund af arbejdsforholdene.

Arbejdstilsynet siger lige ud, at socialrådgivernes arbejdspres er for stort.

Foreslår opnormering

I stedet for de nuværende 5 sagsbehandlere burde der være 6½, siger Arbejdstilsynet. Dertil yderligere 3 sekretærer. Det store sagsantal pr. sagsbehandler slår hele den indre struktur i forvaltningen i stykker, mener A.T.

Der er ingen prioritering af arbejdsopgaverne og der er ingen tilkendegivelse af, hvilket serviceniveau, der ønskes. Politikerne i byrådet svigter deres opgave og render fra deres ansvar.

Derved »pålægger man sagsbehandlerne et stort ansvar, som ifølge Arbejdstilsynets vurdering ikke burde være deres«.

Tålmodige klienter

Og alt imens finder klienterne sig i den behandling, der bliver dem til del på socialkontoret.

Op til 3-4 ugers ventetid har Hammel socialforvaltning måttet byde brugerne. Og det opsøgende og forebyggende arbejde, hjemmebesøgene og de dyberegående samtaler, der på lidt længere sigt sparer kommunen og skatteyderne kroner og ører - ja det arbejde har socialrådgiverne måttet foretage på bekostning af andre klienter og på overarbejde.

Men klienterne beklager sig sjældent - de solidariserer sig snarere med den stressede socialrådgiver.

Arbejdstilsynet har en lang række forslag til, hvordan man kan gøre arbejdsforholdene tålelige - deriblandt ansættelse af mere personale og bedre information af medarbejderne.

Endnu et halvt år efter rapportens fremkomst har den kritiserede kommune nægtet at indfri Arbejdstilsynets forslag.

AFSNIT 3

Linierne til massemedier, fagforeninger og nærsamfund

Carsten Andersen, formand for Dansk Socialrådgiverforening, interviewes til TV-avisen.

Foto: Alfa

Bedre salg i baconsvin end i de svage og fattige

Det er tirsdag efter påske, klokken er 19.30 og TV-avisen er gået i luften. I aften er der skrigende grise på skærmen, grise i overfyldte bure hos landmanden og aggresive grise, der på vej til slagtning bider hinanden, så det bløder. Budskabet går lige ind: I morgen, den 22. april 1981 går slagteriarbejderne i strejke, landmændene kan ikke komme af med deres grise og forbrugerne kan ikke få flæskesteg og medister.

Skrigende baconsvin er godt stof i pressen, og i landets største medium, TV-avisen, fik denne konflikt dag efter dag alt hvad den kunne trække. Kun regeringen kunne stikke en kæp i hjulet for de kæmpende arbejdere, hvilket også helt forudsigeligt skete efter tre uger. Et indgreb standsede konflikten.

Dårlig dækning

Fredag den 10. april gik socialrådgiverne i strejke med en helt anderledes beskeden pressedækning, en dækning, der oven i købet skulle blive endnu mere mager i de næste par måneder i den brede offentlighed.

Et så udefinerligt begreb som rygtet i folkeopinionen spiller også ind omkring pressedækningen. Under konflikten blev socialrådgivernes renommé karakteriseret som udmærket af det reklamefirma, som lavede en annoncekampagne for foreningen.

Godt rygte

Et godt rygte er ikke noget at have i sig selv, men sammensat med de overgreb, som denne faggruppe blev udsat for, begyndte det at ligne noget. Hvilken anden fagforening ville acceptere en lønnedgang for en stor gruppe medlemmer, der samtidig i årevis har været udsat for et stærkt stigende arbejdspres?

Disse fakta var socialrådgivernes våben i medierne, men der var forhindringer, subjektive som objektive, der gjorde det vanskeligt at komme igennem til offentligheden.

For det første har arbejdsmarkedsstof traditionelt en lav prioritet i store dele af dagspressen, især i Danmarks to største dagblade, frokostaviserne BT og Ekstra

Bladet. Hvad radio og TV angår gælder det, at nok kan de tage lovlige overenskomstkampe op til behandling, men der er snævre grænser for, hvad der er af farligt stof. Det stærkt politiserende radioråd er som bekendt bussemand i det spil.

Krapyl

For det andet har Fremskridtspartiets chef, Mogens Glistrup, ikke levet forgæves. Hans hetz mod de offentligt ansatte med ord som »krapyl«, »papirnussere«, og at de offentligt ansatte bør fratages stemmeretten, er ikke glemt endnu. Så skønt socialrådgivergruppen har et pænt renommé, når den almindelige borger skal tage direkte stilling til spørgsmålet, ser det ikke nær så entydigt positivt ud for de dele af befolkningen, der ikke har noget personligt forhold til de ansatte på socialkontorerne.

Skidt med de svage

For det tredie skal nævnes Socialrådgiverforeningens position i samfundet. Foreningen er på små 5000 medlemmer. Der er en høj organisationsprocent på området, men foreningen har ikke monopol på sit arbejdsområde, og arbejdsfeltet er ikke i en nøgleposition i det danske samfund. Det er ikke nær så katastrofalt, at der bliver trådt på de svage og fattiges rettigheder, som at baconsvinene ikke kan blive slagtet.

For det fjerde var pressedækningen handicappet af to på hinanden følgende arbejdskonflikter på dagbladene. I de første to måneder af socialrådgiverkonflikten var typograferne på de fleste af landets 50 dagblade lockoutet af arbejdsgiverne, og i halvanden måned derefter var der yderligere en journalist-punktstrejke på 13 arbejdspladser, herunder så store medier som BT, Politiken, Aarhuus- og Fyens Stiftstidende og Ritzaus Bureau.

Socialrådgiverne stod altså ved indgangen til konflikten med indtil flere svage sider, men til gengæld med en appel til læsernes, lytternes og seernes følelser og pengepunge. Det var helt entydigt, at arbejdspresset var steget flere hundrede procent, og det lå nogenlunde klart, at en del medlemmer ville miste 704 kr. af deres hidtidige månedsløn.

Lønnedgang

Desværre for socialrådgiverne var nedgangen i løn kun nogenlunde klar. De kommunale arbejdsgivere argumenterede, at rådighedstillægget på de 704 kr. var forhandlet bort af socialrådgiverne i 1977 og sagde i øvrigt, at socialrådgiverne ikke ville gå ned i løn, for de ville få almindelig overarbejdsbetaling med 50 % løntillæg i stedet for rådighedstillægget.

Hvem havde ret i sin udlægning? Det var svært for udenforstående af få indblik i, og bagefter står det klart, at socialrådgiverne i pressen hurtigt og håndfast skulle have tilbagevist arbejdsgivernes påstande, hver gang de fremkom. Det var fagforeningens klare holdning, at ulempetillægget i ret høj grad var et stillingstillæg, og at overarbejde alligevel hverken ville blive foretrukket af socialrådgiverne eller tilladt af den lokale kommunale arbejdsgiver.

Det står derfor også klart, at ud over effektivt at tilbagevise arbejdsgiverpåstande, så var det vigtigt både at præcisere, at man ikke ville slippe lønsummen fra rådighedstillægget på syv millioner kroner, og at oplyse utvetydigt, hvad lønsummen skulle bruges til og holde fast i disse argumenter. Det ville lette forståelsen i befolkningen.

KAPITEL 11

Aktiv nyhedshjælp

Amerikanske fagforeningsmetoder

- Jeg forstår ikke, at I danskere ikke gør ligesom ovre hos os. Vi laver først og fremmest lobby-arbejde, det vil sige vi finder frem til toparbejdsgivernes omgangskreds og kredsen omkring omgangkredsen, og så laver vi en aktiv påvirkning af deres holdninger. Det er først og fremmest på den måde, socialarbejderne i USA får hevet nogle resultater hjem.

Sådan nogenlunde udtrykte fagforeningsformanden og republikaneren Chauncey A. Alexander sig, da han i juli besøgte de strejkende danske socialrådgivere. Mr. Alexander er formand for 90.000 socialarbejdere i USA, og han er desuden formand for International Association of Social Workers med 50 medlemslande, herunder Danmark.

Det gode råd om lobby-virksomhed fik hr. Alexander lov til at tage med sig hjem igen, skønt det var ganske tankevækkende. Når det overhovedet skal nævnes her, skyldes det, at også denne virksomhed er en side af samme sag, den aktive nyhedshjælp med informationer til offentligheden og arbejdsgiverne.

Systematisk lobby-virksomhed kendes ikke i Danmark, skønt de offentligt ansatte i Danmark har ærekære folkevalgte som arbejdsgivere ligesom i Amerika. En del lobby-arbejde blev det dog til under socialrådgiverkonflikten. Venligtsindede byrådskontakter blev plejet intensivt, ligesom borgmestre og socialudvalgsformænd mange steder blev udæsket svar og stillingtagen.

Ærlighed

Socialrådgiverne lærte sig under konflikten en anden og herhjemme efterhånden anerkendt indirekte påvirkning af offentligheden: Den systematiske bearbejdning af massemedierne. Erfaringerne på dette område er ret entydige. Den vulgære form for presseliderlighed duer ikke. Ærlighed over for journalisterne varer længst.

De vigtigste resultater af dette arbejde blev høstet i august, da aviserne på markedet igen blev fuldtallige, og det samtidig var en historisk lockout, der var iværksat fra den første august. Sommerferien var tillige overstået, og den centrale pressegruppe i fagforeningen be-

stod af seks personer, herunder en nyansat journalist.

Pressestrategi

Pressestrategien var klar. Der skulle laves en kile mellem lokalpolitikerne i de små kommuner og det centrale magtapparat i Kommunernes Landsforening. Straks en lokalpolitiker var parat til at stille sig imødekommende over for socialrådgiverne, skulle de lokale lockoutede via den daglige opringning til »Dagsrapporten« under den centrale pressegruppe give besked. Så blev der lavet en pressemeddelelse på udtalelserne.

Strategien lykkedes ikke særligt godt, kun få politikere ud over venstrefløjen var parat til at udtrykke deres utilfredshed med lockouten. I den første halvdel af august var der optræk til sprækker i arbejdsgivernes sammenhold i Helsingør, Grindsted, Christiansfeld, Åbenrå, Bov, Nakskov, Egvad, Svinninge, Fanø og Frederikssund, men det ebbede hurtigt ud.

Borgmesterstøtte

Et symptomatisk eksempel er borgmesteren i den lille vestjyske kommune Egvad. I starten af august gav han i et interview med Dansk Socialrådgiverforenings pressegruppe udtryk for, at han ønskede konflikten bragt til ophør, og at han havde forståelse for socialrådgivernes krav. Da borgmesteren førte dette synspunkt frem inden for Kommunernes Landsforening, blev han jordet og bad derefter Socialrådgiverforeningen om at glemme hele sagen. Borgmesteren følte sig nu misbrugt i den vestjyske lokalradio, som lavede en historie på baggrund af DS' pressemeddelelse. Han erkendte bagefter, at DS havde refereret ham korrekt, men han forsøgte at få lokalradioen til at bringe et dementi af dens udlægning af historien. Med denne ihærdige aktivitet fik borgmesteren overfor KL bevist, at han var tilbage i folden igen.

En parole for den aktive nyhedshjælp til journalisterne er: Hvis du ikke har en god grund til at komme i avisen, så skaf dig én.

Hammel

Dette blev efterlevet første gang den 24. april, da socialrådgiverne via en kundgjort pressekonference kom i stribevis af aviser med nyheden om, at arbejdsforholdene i Hammel Kommune nu var dokumenteret horrible. Sagen blev på udmærket vis kædet sammen med forholdene for kollegerne over det ganske land.

Millioncheck

Et andet eksempel er den 10. august, hvor Foreningen af Yngre Læger havde bevilget en gave på en million kroner til socialrådgivernes kamp. Denne tørre konstatering blev også til et pressemøde med billedet af én fagforeningsformand, der stikker den anden fagforeningsformand en million-check i hånden.

Pressemøder kan bruges til mere end bare at fodre journalisterne og besvare spørgsmål. De kan også bruges til at få et lidt mere personligt kendskab til arbejdsmarkedsjournalisterne. Det er vigtigt at notere navnene ned og huske at følge den ene begivenhed op ved at ringe og give tips og forklaringer til journalisten. I øvrigt er journalister ofte forsinkede, så for at de ikke får for meget galt i halsen ved pressemødet, er det en god idé at fremstille og kopiere et A4-ark om konflikten, baggrunden og kravene.

Nødt til at bruge pressen

Enhver læser af aviser kender til grove forvrængninger og forvanskninger, men når man ønsker at få sin overenskomstkamp ud til offentligheden, er man nødt til at bruge pressen. Ærlighed er allerede nævnt som et middel ved henvendelse til pressen. En kontant og jordnær fremstilling, måske med billeder af noget de fleste kan forstå, er et andet godt middel. Endelig er det en stor fordel, at kontakten bliver til en fast medarbejder på dagbladet, lokalradioen, TV-avisen eller radioen.

En konflikt mellem offentligt ansatte og det offentlige er desværre uvægerligt sprængstof alene som emne i den politiserede institution, Danmarks Radio. Lokalradioerne under Danmarks Radio behandlede konflikten vidt forskelligt. Radioavisen gav en hæderlig dækning, og det samme gjorde TV-avisen i en periode.

Radiorådets magt

Den skarpe overvågning, ikke af de menige 1,8 millioner seere hver aften men af politikerne, fornægtede sig dog ikke. På det lukkede radiorådsmøde den 5. august, da punktstrejken netop var udvidet til en landsomfattende lockout, klagede et par højreorienterede medlemmer af rådet over, at TV-avisen havde vist socialrådgiverkonflikten for megen opmærksomhed. Konflikten havde da varet 17 uger, og der var sendt under et indslag ugentligt i gennemsnit.

Efter dette radiorådsmøde var der ikke et kvæk i TV-avisen i de næste tre uger om konflikten, trods flere direkte opfordringer fra den centrale pressegruppe i DS. Mens den første offentlige lockout i Danmarkshistorien var på sit højeste, fik den ikke nogen dækning i TV-avisen. Det blev for meget for socialrådgiverne og for radiorådsmedlem, redaktør Torben Krogh, der sendte en klage over den dårlige dækning. Klagen kom først på rådets dagsorden den 3. november 1981.

Med hensyn til Danmarks Radio er det altså langt fra nok, at man har linierne i orden til een eller flere pålidelige medarbejdere.

Annonce-kampagne

Hvis en fagforening vil ofre, hvad det koster, kan den købe sig til plads i massemedierne og lave ren reklame for sit budskab. Denne form er blevet mere og mere hyppig, og socialrådgiverne fulgte i august trop med en kampagne bestående af en helsides annnonce efterfulgt af en mindre annonce den følgende dag. Kampagnen blev fyret af i otte af de største dagblade og kostede 300.000 kr. for foreningen. Kampagnen var direkte målrettet til de danske kommunalpolitikere, og den blev skudt meget sent af, den 18.-21. august, efter sonderinger og før de afgørende forhandlinger. Mottoet var »Lad os tale om tingene«.

Et blikfang af et billede, et velklingende, gennemarbejdet sprog og det praktiske arbejde blev udført at et reklamebureau. Under efterkritikken af konflikten så de deltagende socialrådgivere sig ikke i stand til at vurdere, om kampagnen til 300.000 kr. var indsatsen værd. I hvert fald kom foreningens synspunkter ud til tusinder, som ikke vidste ret meget om konflikten i forvejen, og for eksempel i Berlingske Tidende, Jyllands Posten og Aktuelt var det en information, der var væsentlig anderledes end den, læserne havde fået i forvejen.

Støttefester

En anden metode til at oplyse om kampen var opreklamerede støttefester. For eksempel blev en støttefest i København ikke primært lavet for at skaffe overskud til de lockoutede, men derimod for at informere om konfliktens blotte eksistens. Plakater kom op i bybilledet med sloganet »Rock mod lockout - støt socialrådgiverne«. Og

det samme slogan med tilhørende stjerne som symbol blev også indrykket i en række dagblade under forlystelser, hvorved det må formodes, at tusinder, der ellers aldrig læser om arbejdsmarkedsstof, er faldet over annoncens dobbeltsidige budskab om en arbejdskonflikt og en koncert med tre bands på plakaten.

Lokalt fandt der også aktiv nyhedshjælp sted, både til lokalpressen og direkte til folk på gaden. En central pressegruppe kunne på ingen måde erstatte de lokale presegrupper, og som oftest er to henvendelser til det samme massemedium den samme dag bedre end én eller slet ingen.

Læserbreve

En vigtig detalje i dette arbejde var læserbrevene. Mange steder var medlemmerne flittige til at skrive i de lokale læserbrevsspalter, og med lidt mere snilde kunnede mest velskrevne indlæg have været rundsendt til andre dele af landet og være bragt i nye aviser stort set uændrede, men med en ny signatur under.

Mel.: Skipper Klements morgensang

Socialrådgivere og socionomer
står vi ej fast, så får vi færre kroner!
Brusgård han presser med KL's magt,
møder vore ønsker med foragt.
MEN..
Vi er mange - vi står sammen,
nu vil vi sejre i strejkekampen.

Krisen skærpes, klienterne rammes,
Vi selv er ofre, nu rebet strammes.
Vi holder fast ved vor' betingelser,
vi siger nej til fler' forringelser.
FOR..
Vi er mange - vi står sammen
nu vil vi sejre i strejkekampen.

Vi skal ud på gader og veje,
nu skal vi kæmpe - ikke mere lege.
Vis nu pamperne med liv og sjæl
ånden de aldrig kan slå ihjel.
FOR..
Vi er mange - vi står sammen,
nu vil vi sejre i strejkekampen.

Den effektive blokade rydder forsiden. Et eksempel

Det er en tidlig morgen på en lun tirsdag. 20 socialrådgivere har stillet sig op foran socialforvaltningen i Næstved med store transparanter med påskrifter som »Stop konfliktramt arbejde«. Da klokken er 8 går pressegruppen i aktion.

Fysisk blokade

Resultatet er effektivt. Den fysiske blokade kommer på forsiden af Næstved Tidende den samme dag og fire gange på forsiden på en uge. Samtidig bliver blokaden dækket morgen, middag og aften af lokalradioen i Næstved.

En sådan mediedækning kommer man ikke sovende til. I Næstved prøvede socialrådgivernes pressegruppe hele tiden på selv at skabe nyhederne. Hver gang, der var anledning til det, ringede de til avisen og til radioen, og fik begge steder skabt en personlig kontakt til en journalist. At de ansvarlige i kommunen dramatiserede begivenheden og forlængede den unødigt, er en anden sag, som bestemt ikke var til ugunst for socialrådgiverne.

På denne og de følgende sider gengives i nedfotograferet form fire forsideartikler fra Næstved Tidende fra den hektiske uge, der begyndte tirsdag den 11. august 1981. I løbet af den uge var der 13 artikler og læserindlæg i Næstved Tidende om blokaden.

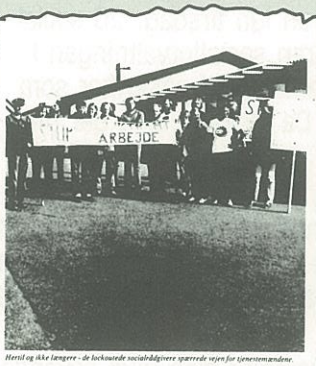
De strejkende kom først

Næstved, tirsdag den 11. august:

»Fysisk blokade mod Næstveds socialforvaltning« står der og ovenover et billede af en ubrydelig mur af blokadevagter. Ved selv at henvende sig er det de strejkende, der udtaler sig først. De præciserer, at blokaden er mod fire »lavere« tjenestemænd, og at det konfliktramte arbejde kun må røres af de ledende medarbejdere. HK er på forhånd varskoet og udtaler sig også til avisen. De fire blokaderamte er organiseret i HK.

Næstved, onsdag den 12. august: Der er igen blokade, men ingen artikler i Tidende, der er tilknyttet partiet Venstre.

Næstved Tidende

Hertil og ikke længere - de lockouterede socialrådgivere spærrede vejen for tjenestemændene.

Fysisk blokade mod Næstveds socialforvaltning

NÆSTVED - Godt en snes lockouterede socialrådgivere iværksatte i morges en fysisk blokade foran indgangene til socialforvaltningen på Musvevej i Næstved. Formålet med blokaden lykkedes, idet fire tjenestemænd blev forhindret i at møde på arbejde.

De fire tjenestemænd udfører konfliktramt arbejde, og det kan vi ikke acceptere, siger socialrådgiver Birgitte Pedersen fra pressegruppen.

Hun henviser til, at tjenestemændene har forladt deres normale arbejde, som omfatter pensionsanvisninger, og nu kun beskæftiger sig med akutte sager. Disse akutte sager blev før behandlet af de lockouterede socialrådgivere.

De fire tjenestemænd ikke kunne komme ind på socialforvaltningen, gik de til HK's kontor på Dehnsvej og fik hurtig.

- Vi kan ikke acceptere, at vore medlemmer udfører konfliktramt arbejde. Men de fire tjenestemænd er i en anden situationen, fordi de har pligt til at udføre de opgaver, de beordres til. Derfor har tjenestemændene arbejdet under protest, siden lockouten trådte i kraft 1. august, siger afdelingssekretær Dan Hansen, HK.

I formiddags stillede en delegation på fire medlemmer af de lockoutede socialrådgivere krav om, at det konfliktramte arbejde kun skal udføres af ledende medarbejdere. Men det krav blev ikke opfyldt, oplyser en talsmand.

Socialinspektør Kai Groth - Vi skal i løbet af dagen have kontakt med HK, og indtil videre udfører afdelingsledere og fuldmægtige det arbejde, socialrådgiverne betragter som konfliktramt.

hm

Alle dagblade ud i morgen - journalisters konflikt forbi

KØBENHAVN (VB) - Begge parter i journalistkonflikten - bladudgiverne og Dansk Journalistforbunds medlemmer i Provinsen, på Ritzaus Bureau og i de to store københavnske bladhuse - sagde ja til mæglingsforslaget fra forligsmanden, cand. polit. Mette Koefoed Bjørnsen. I morgen kan derefter alle dagblade udkomme for første gang siden den 26. marts.

Resultatet af afstemningen hos journalisterne og Danske Dagblades Forening blev forelagt forligsmanden sidst på formiddagen.

Bladudgiverne vedtog enstemmigt mæglingsforslaget.

Af 1640 stemmeberettigede afgav 1448 deres stemme, svarende til 88 procent. Af de afgivne stemmer var 1013 ja og 417 nej, mens 18 var ugyldige.

Det har kostet parterne i de grafiske konflikter mange hundrede millioner kroner at nå frem til den løsning, der nu tilsiger alle dagblade at komme ud til læserne. Det er endnu ikke endeligt opgjort, hvor mange millioner Dansk Arbejdsgiverforenings støtte til konfliktramte blade løber op i, men typografarene og journalisterne har tilsammen brugt langt over hundrede millioner kroner i konfliktunderstøttelse til medlemmer, siden den første konflikt brød ud sidst i marts.

Da Dansk Typograf-Forbund efter to forhandlingsrunder nægtede at godtage et mæglingsforslag, blev næsten alle dag- og ugeblade stoppet for fire en halv måned siden.

Journalist-konflikten begyndte den 1. maj. Journalistforbundet havde kollektivt opsagt medlemmernes

Mette Koefoed-Bjørnsen - forligsmand

stillinger på ni provinsblade, men først da typograf-konflikten endte sidst i juni, fik journalisterne strejke en reel virkning. Trods hattige forhandlinger lykkedes det ikke at nå en løsning, der kunne hindre en udvidet konflikt fra den 1. juli på B.T., Politiken og på Ritzaus Bureau.

Journalist-forhandlinger-

De ni konfliktramte provinsblade, der ikke er udkommet siden den 26. marts.

ne, som parternes forhandlingsgrupper har brugt mere end 160 timer på, blev uden sammenligning de vanskeligste i 1981-overenskomsternes forsøgelse.

Både typografer og journalister har måttet rykke sig væsentligt imod arbejdsgiver-standpunkterne. Først både bladudgivere og Dansk Arbejdsgiverforening har vidst stejlt på, at der ikke kunne gives større forbedringer, end der er givet på det øvrige arbejdsmarked. Specielt har arbejdsgiverforeningen ønsket at ramme en pæl gennem takstregulerings-gen: Journalist-overenskomsten er den eneste på DA-området, der har takstregulering, som man ellers kun kender fra det «offentlige» område.

Nu fik journalisterne takstregulering også i 1982, men det er ingen tvivl om, at arbejdsgiverne i de næste overenskomstforhandlinger - om halvandet år vil nå skarpt på kravet om takstreguleringens bortfald.

Interessen samler sig nu om, hvilket lokalt resultat de afsluttende overenskomstforhandlinger får. Der skal forhandles lokalt i bladhusene både i Københavns og Provinsen om en række problemer og særlige aftaler. Foreløbig har en række bladledere taget afstand fra at bruge Berlingske-aftalen som model. Her har typografferne, som med stort flertal har godkendt aftalen, trods en række nedskæringer i bemandingen reelt styrket deres stilling.

I journalist-kredse er der mange steder en god del utilfredshed med den ret magre - som det siges - nye overenskomst. Den er bedst for Provinsens journalister, men alligevel er der slået til lyd for, at der i fremtiden i højere grad skal arbejdes «efter regnes».

Næstved-student dræbt i Tanzania af giftpil

NÆSTVED - To unge danskere, sekretær Eibel Skadhauge Andersen, der stammer fra Sydjylland og er student fra Næstved, og skovtekniker Birger Dam Christensen, København, blev i søndags dræbt i det nordlige Tanzania. De blev ramt af giftpile, da de blev indblandet i en trafining mellem to lokale negerstammer, oplyser Udenrigsministeriet.

De to dræbte var begge udsendt af Mellemfolkeligt Samvirke.

To ornitologer, der fulgte med de to fra Mellemfolkeligt Samvirke, var også involveret i strafningen. Lektor ved Zoologisk Museum Axe Jespersen slap uskadt; mens ornitologistuderende Carsten Schou, Lolland-Falster, blev lettere såret.

Betaler De for meget til opvarmning

EFFEKTIV ISOLERING
sænker hurtigt omkostningerne...

Lad os give Dem en pris på NYE VINDUER med 2- eller 3-lags termo. Vi giver også gerne en pris på HULMURSISOLERING udført af eut ROCKWOOL indblæsningsfirma - medlem af DIB.

TØMRERMESTER
KNUD OVE LUND JENSEN
Håndværkervej 3 · Præstø · Tlf. 79 20 97
- udfører alt murer- og tømrerarbejde -

Vesttysk milliontab efter sprit- og smørbådsforbud

FLENSBORG (RB) - Den vesttyske forbundsregering må forvente at tabe penge, hvis den forbyder smør- og sprithåndsejdsen i de dansk-tyske farvande. Forbundsregeringen i Bonn har ellers regnet med, at den vesttyske statskasse kunne hente 140 mill. D-mark (430 mill. kr.) i skatter og afgifter, hvis der bliver sat stop for sejladsen.

Men nu mener det vesttyske skibsrederforbund og talsmand for Bundesbahnbørne, at det truende stop for sejladsen, der ventes gennemført efter en kendelse fra EF-domstolen, som træder i kraft den 1. januar 1982, i stedet vil give staten et kombineret indtægts- og udgiftstab på flere hundrede mill. D-mark. Forbundsregeringen har beklaget EF-domstolens kendelse, men samtidig sagt at den går glip af 240 mill. D-mark årligt i skatter og afgifter ved de toldfrie indkøb.

Henoverfor stiller de vesttyske skibsrederier et anslået tab for staten i form af udebleven merværdiafgift for rederierne, tab for den vesttyske stats egne farger, mindre skatteindtægter for rederiernes ansatte, som de bliver nødt til at fyre, samt arbejdsløshedsunderstøttelse til de ledige - alt i alt et anslået beløb til 225 mill. D-mark (690 mill. D. kr.).

De nordtyske busselskabers organisation siger, at der i højsæsonen kører 600 busser med passagerer til smør- og sprithådene. Hvis sejladsen stoppes, vil de stå uden beskæftigelse.

Buschauffører i hundredvis vil blive fyret med skattetab til følge. Staten vil heller ikke få bilskat og benzinskat fra busselskaberne. Det vil også få negative følger for bilindustrien, fordi afsætningen af busser vil stagnere. Disse tab anslås til omkring 100 mill. D-mark. (310 mill. kr.) årligt.

Næstved Tidendes forside den 11. august 1981

Næstved, torsdag den 13. august:

HK-støtte

Stor forside-historie. Nu er striden gjort til en sportskamp, »socialrådgiverne synes at vinde«. De fire blokaderamte tjenestemænd møder efter råd fra deres fagforening, HK, ikke op ved deres arbejdsplads, men går om på fagforeningen, som også går ind for, at de kun skal udføre deres eget normale arbejde. HK afviser at arbejde under politibeskyttelse. Socialrådgiverne præciserer i en artikel inde i avisen forskellen på højere tjenestemænd og tjenestemænd på gulvplan. Socialrådgiverne får offentliggjort et læserbrev.

Næstved, fredag den 14. august:

Ny forsidehistorie, for nu er striden optrappet. Socialrådgiverne blokerer for endnu 11 ansatte på forvaltningen, fordi kommunen har forsøgt at slippe med en »halv« løsning, som fritager to af de fire tjenestemænd for konfliktramt arbejde. Socialrådgiverne udtaler, at de er skuffede over, at HK gik med til at skrive under på den »halve« aftale. For tredie gang er der foto på forsiden af blokadevagterne.

Næstved, lørdag den 15. august:

HK får offentliggjort et læserbrev, hvor de fortæller om de store ulemper ved lockouten. Den rammer de svageste, og den giver uacceptable arbejdsbelastninger for de andre ansatte. Socialrådgiverne fortæller i en artikel, at de overvejer, om blokaden skal hæves.

Næstved, mandag den 17. august:

- Blokadevagter mødes med økonomiudvalget, skriver Tidende. Det sker mandag middag, og socialrådgiverne har sørget for at få meddelt, at de fortsætter blokaden, indtil deres krav er opfyldt. Som et kuriosum har en lokal major fået optaget et læserbrev. Han skriver blandt andet: - Kommunaldirektøren udtaler (...), at man accepterer blokaden, fordi man ikke vil have ballade. Hvad bliver de næste ulovligheder, man accepterer for ikke at få ballade? Vold mod sagesløs, indbrud, tyveri m.v.? Majoren beder politiet skride ind.

Næstved, tirsdag den 18. august:

Sejren

Forsidehistorie om socialrådgivernes sejr. Kommunen bøjer af, og socialrådgiverne husker at oplyse, at de

Næstved Tidende

Krig om amts-skat

NYKØBING F. - Nu køres kanonerne i stilling til krigen om amtsskatten i Storstrøms amt for det kommende år. Skatteprocenten stiger fra 7,1 til 7,5, hvis man fastholder det opleg, der ligger til budgetbehandlingen 2. september.

Fremmødende medlemmer af den socialdemokratiske flertalsgruppe har tilkendegivet, at de ikke ønsker beskæringer i udvalgenes budgetforslag. På trods af en politisk fælleslinie med de borgerlige om at fastholde indeværende års skatteprocent

- Det er en meroduskrivning på 40 mill. kr., siger

Vagn Hansen

den borgerlige fællesgruppes ordfører, Vagn Hansen, Gelsted (V). Det mener vi ikke, vi kan byde amtets skatteydere.

Derfor er vi i fællesgruppen enige om, at stå fast på kravet om, at forliget om uændret skatteprocent skal overholdes. Vi skal i hvert fald først overbevises om, at det er umuligt - og der er ikke meget, der for mig lyder på, at vi kan overbevises om det.

Det er rigtigt, at amtet er økonomisk hårdt presset. Men det er skatteyderne også.

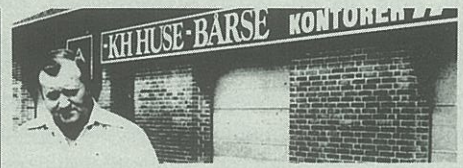
Derfor har vi en simpel forpligtelse til at finde de nødvendige besparelser.

Fra den socialdemokratiske gruppe er der fra flere udvalgsformænd tilkendegivet, at man ikke finder det muligt at foretage forsvarlige nedskæringer. Om det er en ensidig opfattelse i gruppen, kan man ikke vide, før budgetbehandlingerne finder sted den 2. og den 30. september.

Derfor kan der ventes heftige interne opgør i flertalsgruppen.

- Jeg håber, det vil lykkes de moderate socialdemokrater at overbevise de øvrige om, at man ikke kan love skatteyderne at den ene dag- og bryde løftet i halvt år efter, siger Vagn Hansen

ebj.

Knud Hansen foran administrationsbygningen i Bårse, der gennem de sidste ti år har været centrer for hans mange-sidede virksomhed i Sydsjælland.

FOTO: Bent L. Hansen

Betalingsstop rammer endnu et byggeeventyr

NÆSTVED - Bygmester Knud Hansen, KH-Huse i Bårse, har indgivet meddelelse om betalingsstandsning til skifteretten i Næstved. Knud Hansens virksomhed, der foruden KH-Huse tæller Ford i Præstø, Mobil samme sted, Sinestre Brødfabrik samt KH-Huses VVS-afdeling, er så stærkt involveret i sydsjællandske finans- og virksomhedskredse, at en eventuel konkurs vil få meget alvorlige konsekvenser.

Knud Hansen er personlig ejer af fire af sine virksomheder. Kun Sinestre Brødfabrik menes at gå fri af sagen i første omgang, fordi den er oprettet som et anpartsselskab.

Hele kreditor-siden er opgjort til mindst 20 mill. kr. Foruden meget store private kreditorer som f.eks. Næstved Byggecenter med over 4 mill. kr. er Kreditforeningen Danmark og Den Danske Bank stærkt engageret i Knud Hansens virksomheder.

Knud Hansen har de sidste måneder været hårdt trængt af kreditorerne. Kort før betalingsstandsningen var der indgivet begæring om konkurs af bygmester Kaj Fobian Nielsen, Næstved. Men den blev trukket tilbage, fordi det blev tilkendegivet fra KH-huses administration, at man var i fuld gang med at rekonstruere den økonomiske stilling.

Andre store private kreditorer i Sydsjælland var parat med konkursbegæring eller et udspil om almindelig afvikling af gælden, da Knud Hansen selv indgav betalingsstandsning i går.

Denne fremgangsmåde kvitteres stærkt af Knud Hansens kreditorer.

Knud Hansen ønsker ikke selv at kommentere dette og sagens sammenhæng i det hele taget. Men hans advokat, P. Schnack-Pedersen, Næstved, siger:

- Det var Knud Hansens opfattelse, at enkelte kreditorer var ved at bringe sig i en nødstilling. Det ønskede han ikke at medvirke til, derfor kom betalingsstandsningen, der stiller alle parter lige.

P. Schnack-Pedersen oplyser videre, at der allerede er sat ind på at rekonstruere Knud Hansens økonomiske stilling. Han oplyser, at alle ansatte i firmaet er orienteret om udviklingen, men at der endnu ikke er taget stilling til afskedigelsernes omfang som følge af betalingsstandsningen.

Knud Hansens byggeeventyr startede traditionelt i branchen, da hele sektoren lå og døs gevaldigt opsving i første del af 70'erne. Han byggede adskillige huse i Mogenstrup og Præstø. Et byggeri af 90 rækkehuse er i gang i Lundby. Desuden har Knud Hansen købt adskillige ældre ejendomme i Præstø. en

Socialrådgivere synes at vinde strid i Næstved

NÆSTVED - For tredje dag i træk blokerede socialrådgivere fra hele Sjælland i morges indgangene til socialforvaltningen i Næstved for at forhindre fire tjenestemænd i at udføre konfliktramt arbejde.

Socialrådgiverne fordrev venteiden med sang og spil, indtil forhandlingerne med Næstved kommune finder sted senere i dag.

FOTO: Finn Carlsson

Blokaden ser ud til at gevinst, idet de fire tjenestemænd efter aftale med deres fagforening, HK, ikke mødte på arbejde. Samtidig ser det ud til, at Næstved kommune er ved at bøje af på standpunktet om, at de fire tjenestemænd skal udføre konfliktramt arbejde.

På møder i dag diskuteres en ny nødplan, som kun skal tillade højere tjenestemænd fra indgrupperen at udføre det arbejde, de lockoutede socialrådgivere normalt udfører.

Socialrådgiver over hele landet har været lockoutede siden 1. august, fordi der ikke kunne opnås enighed om en ny overenskomst. I øvrigt ser det ud til, at arbejdsgiversiden, Kommunernes Landsforening, ikke har opbakning i alle kommuner.

Socialudvalgsformændene i Susä og Holmegård kommune mener, at arbejdsgiversiden har stået for stejlt i forhandlingerne, og at det kun er småbeløb, der skiller parterne.

hm

Læs mere side 13

BESTIL ABONNEMENT PÅ AVISEN

Udklipningsboks (sendes i frankeret kuvert på abonnementet på Næstved Tidende)

Adresse:
Postnr./By:
Stilling:
Navn:
Fødselsdag:
Præstø-kvis

Pris pr. kvartal 205.-

BREV

Postbetalingen udredes af (Modtageren betaler portoen)

21

NÆSTVED TIDENDE
abonnementsafdelingen
Ringsted
4700 Næstved

Reservoret postmodtagere

Lokalpolitiker flyttede uden at orientere byråd

RØNNEDE - Borgmester Bent Petersen i Rønnede har fået et problem mindre, idet han nu definitivt synes at være blevet af med byrådsmedlem Niels Magnus Omdahl, der ved sidste valg kom ind på en tværpolitisk liste.

Tværpolitikerne er nemlig simpelthen fralflyttet kommunen uden overhovedet at give lyd fra sig. Hverken til kommunalbestyrelsens formand eller til sine listefæller.

- Men det er typisk for Omdahl, siger hans 1.-suppleant, Bent Hansen, der nu formentlig skal sidde perioden ud. Han har ikke selv talt med den, han supplerer, i snart et år nu.

Der skulle gå over en måned, før borgmesteren opdagede, at byrådet var blevet et medlem mindre. Denne omsændighed måtte han erfare gennem folkeregistret, som han konsulherede, da han ikke kunne forstå, at Omdahl ikke svarede på hans henvendelser, om denne var tilsinds at genoptage sit byrådsarbejde.

leica

Læs mere side 14

Næstved Tidendes forside den 13. august 1981

omgående rejser videre til Slagelse, hvor de denne morgen har indledt en ny fysisk blokade. Næstved-aftalen er underskrevet af borgmesteren og HKs afdelingssekretær, som samtidig opfordrer parterne til at genoptage forhandlingerne.

Næstved Tidende

Ung morder fra Præstø tilstår at være pyroman

PRÆSTØ - Kort før den 20-årige Ole Bjarne Hansen, som for snart to måneder siden myrdede den 17-årige Lisa Larsen fra Præstø, i går skulle fremstilles i retten i Næstved for at få fængslingsforhold, forlangte, tiltalt han over for kriminalbetjenten at være gerningsmanden til flere opsigtsvækkende pyromandsbrande på Præstø-egnen.

Tilbuddets blev gennemgået i retsmøde fandt Bjarne Hansens forsvarer ønskede at få lejlighed til at gennemgå materialet omkring disse brande først.

Den første af de påståede brande fandt sted i 1979, da en ejendom på Vægrervej i Lillemark udbrændte totalt. Brandårsagen blev aldrig helt opklaret.

I foråret i år tændte Præstø-egnen af ire stråtagsbrande, hvor der straks var mistanke om, at en pyroman var på spil.

Den første brand fandt sted på Mønvej 33. Den blev observeret af en bilist og blev slukket, inden den oldede at gribe om sig.

Kort efter antændtes om brand på Spurgen 1. Her blev familien opmærksom på brand ved at mærke et stærk lugt af benzin og så, at ilden slikkede op ad stråtaget.

Også her blev branden slukket, inden den nåede at større omfang, takket være en hurtig indsats fra Fakkis redningskorps.

Ca. 14 dage efter gjaldt den røde hane igen, denne gang på Tubækgård, hvor branden nåede at nærre gårdens staldsø og en af avlsbygningerne.

I går tilstod Bjarne Hansen at have påsat alle fire brande, og der vil senere blive holdt retsmøde om dette nye forhold i mordsagen.

Fængslingsretten blev forlænget til den 10. september.

ab.

Ole Bjarne Hansen, som myrdede Lisa og nu tilstår at have påsat fire brande

Socialrådgiver-strid i Næstved er nu optrappet

NÆSTVED - Hele hvirvelstudelingen i Næstved er nu uden «mange» medarbejdere. I ugudes de lovkvotede socialrådgivere mangler de «lavere» ligestemmend - i alt 26 medarbejdere - efter at blokaden blev optrappet i morges.

Socialrådgiverne kunne ikke acceptere en ny nødplan fra Næstved kommune og udvidede derfor blokaden til at omfatte samtlige lavere tjenestemænd. I fter et møde i formiddags med en delegation af blokadevagter oplyste borgmester Svend Hansen

- Vi har indkaldt økonomiudvalget til et møde mandag morgen sammen med en repræsentant for Kommunernes Landsforening. Situationen skal løses, og det er uden betydning, hvilken af parterne,

der må bøje af. Vi har bedt socialrådgiverne ophæve blokaden, så vi kan forhandle uden pression, slutter borgmesteren.

Socialrådgiverernes krav er, at det konfliktramte arbejde kan udføres af ledende tjenestemænd.

Læs mere side 13

Finansminister Svend Jacobsen - «Det er ingen lyst»

Ny finanslov med rekord-underskud

KØBENHAVN (RB) - Finansminister Svend Jacobsen fortsiaede i dag sit finanslovforslag, der opererer med et rekordunderskud.

Han skønner, at statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget i 1982 når op på et underskud på næsten 40 milliarder kroner, hvilket er mere end dobbelt så meget som underskuddet i 1980. - Det kommer år, hvor der foreligger et særdeles alvorligt regnskab.

I forhold til 1981 er der tale om en stigning på ca. 18 milliarder kroner, siden finansloven for 1981 blev vedtaget i december 1980, og ikke milliarder i forhold til det seneste skøn over udviklingen, der er fra juni.

På baggrund af underskuddet siger finansministeren i sin fortsiaedsbemærkning, at «regeringen ser med stor alvor på denne udvikling, selv om stigningen i høj grad er et resultat af den nedgangstendens, der præger de vesteuropæiske lande.

Blandt årsagerne nævner forslagsstilleren også de gentagne oliepristigninger, der markante stigning i dollarens kursværdi, der både internationale investeringer og den deraf opståede økonomiske afmatning i den internationale handel.

Finansministeren undviger i øvrigt betegnelsen «krise» om den nuværende økonomiske situation i Danmark. Vi har såvel mennesketalige som fysiske ressourcer til at producere os ud af vanskelighederne, hvis vi forstår at administrere vore muligheder.

Han gentager derfor regeringens forslagsmæssige beskæring om, at der ikke er behov for økonomisk-politiske forsiaedsændringer for 1981, hvorimod han holder mulighederne for indgreb åbnet for året.

Finansloven arbejder med udgifter på 164,3 milliarder kroner og indtægter på 124,4 milliarder.

Det såkaldte bruttoskønsunderskud er sat til 78,4 milliarder kroner, hvilket er næsten 17 pct. mere end påtaleåret over, bronden der, vil gå i år, og det vil medføre et kraftigt udbud af statspapirer, oplyser finansministeren.

Han oplyser, at det er regeringens hensigt, at udbyde for 80 milliarder kroner statsobligationer i løbet af 1982 med en gennemsnitlig løbetid på 15 år skulle indbringe i 1982 knapt 10 milliarder.

Udgifterne i 1982 kommer til at ligge ca. 18 milliarder kroner højere, end man regner med, at resultatet bliver i år, og der skyldes for langt den største del de stigningen vedkommende i knap 15 milliarder kr. i pris- og lønreguleringer.

Læs mere side 4

Konkurs-krav mod KH-Huse

NÆSTVED - Over i betalingsanordningen, der er indgivet for bygmester Knud Hansens virksomheder, er der i dag kommet en ny begæring om konkurs mod hans virksomheder K.H.-Huse, K.H.-Huses VVS samt Ford og Mobil i Præstø.

Konkursbegæringen er afgivet af en af kreditorerne, bygmester Kaj Fobian Nielsen, for et skyldigt beløb på ca. 300.000 kr. Der er anlagt sag, så disse kreditorer skulle på samtlede i konkursbegæringen. Men foreløbig er Kaj Fobian Nielsen ene om det, fordi kreditorerne har betalingsfristdagen i går udløb - dekret om konkurs. Det skal i så fald, at betalingsstandsningen

Bygmester Knud Hansen

ophæves fra den dag, den er indkvitteret til fogedretten.

Meddelelsen om Knud Hansens betalingsstandsning har rystet finans- og byggekredse i hele Sydsjælland.

Den Danske Bank i Præstø er engageret i Knud Hansens dagsmotioner med adskillige kabalforhold. Og senester i Hansens finansiering af byggeriet i bl. a. Herlufsmagle og Lundby.

I Lundby har bygmester Knud Hansen 16 parceller, men kun de seks er under byggeri. Der er stadig sikker på andre seks grunde, og engelig er der ikke foreløbet noget på de sidste seks grunde. Det er tinglyst lån i samtlige grunde på 346.000 kr. hver.

Bankdirektør C. O. Pedersen, Præstø, er på ferie, og man ønsker ikke at udtale sig om sagen fra anden side i Præstø-afdelingen.

I bankens hovedsæde i København oplyses det, at man ikke ønsker udtalelse til at foreligge og ekstraordinær i forbindelse med bygmester Knud Hansens engagement i banken.

es

Tyveri af nød-udstyr

NÆSTVED - Kriminalpolitiet i Næstved advarer mod den lokale befolkning efter et tyveri i nationens mulige og mørke fra redningsflåden på standsfartøjet «Petronka» i Næstved.

Ved at fjerne de to sikkerhedsbøjer, som flåden er indpakket i, har tyveren stjålet et større antal nødraketter, fire faldskærmssignaler, seks håndblus, en medicinkasse med 25 smertestillende og 25 kramdæmpende samt en flaske, der indeholder 40 kg kuldioxyd, som bruges, når flåden pustes op.

Det er disse raketterne, radarreflektorer og de seks håndblus, der forsvandt politiet.

I sikkerhedsbøjer og især beskrives kan de ved antændelse udvikle betydelig hede, hvorfor politiet, der kriminalteknikeren Erik Nielsen.

«Petronka» har ligget fortøjet i Kanalen ud for Svends Møbler siden i går eftermiddags. Tyveriet blev først opdaget i morgen, da skibets mandskab mødte på arbejdet. Kun selve redningsbåden lå tilbage, og den vil nu blive sendt til Kobenhavn til kontrol hos Statens skibstilsyn.

Direktør Kaj Calum, der ejer «Petronka», oplyser, at man påviller har været udsat for tyveri.

Der kan ikke udelukkes, at der kan være tale om gamster fra Sct. Pauls-festen, der begyndte i går.

- Vi har tidligere haft tyveri fra skibe i forbindelse med Sct. Pauls-festerne, siger Kaj Calum.

-kved

Mandskabet på «Petronka» måtte lade redningsflåden ligge, da de vendte ud på arbejde i morges. Den skal først kontrolleres efter nattens tyveri.

FOTO: Finn Carlsson

Indhold

1. sektion
Dybal og og baggrund side 2
Indland side 3
I maanden: Verdensgerne side 4
I udland side 5
Kulturs-stemmer side 6-9
Radioen side 10

2. sektion
Landsdelen og Kommunen
Lokalstederne side 12-18
Sporten side 19

VEIRET

Svag til jævn vind omkring nordvest med skyer og drivé vejr og kun lidt forvejet. Max. temp. fra 19 sd. 23 grader, i nat min. temp. fra 13 til 17 gr. op lokal sågt.

Vejrudsigt for lørdag og søndag:
Rel. Nåeværdi fra vest og nordvest, kølgere vejr og regn efterfulgt af byger.

BESTIL ABONNEMENT PÅ AVISEN

BREV

Postbetalingen ordnet; tilvejebringer beløbet portoen.

NÆSTVED TIDENDE
abonnementsafdelingen
Ringvejsgade 10,
4700 Næstved

Portoen betales af modtageren

Denne uge i Sadolin Farveland

HJÆLP

Vi har købt 1300 m² løsgoe for meget på lager, de skal væk.
Derfor udsalgspris over 1000 m² kvalitets tekstilvæv løsgoer til bundmaler. 8-7 meters bevar og mønstre

For pr. m² 98,- 88,- NU 49,85

45,00

Stadig TAPET fra pr. m 10,-

FAKKIMARKEDET
Rønnehavevej 20 - Næstved - 72 87 01
Holmegårdsvej 1 - Pandemark - 74 82 80

Næstved Tidendes forside den 14. august 1981

Næstved Tidende

Socialrådgivere fik medhold og hæver blokaden

NÆSTVED - Den ugelange fysiske blokade foran Næstveds socialforvaltning blev i går ophævet. Det skete, efter at Næstved kommune højede sig for at krav om, at konfliktramt arbejde kun skal udføres af fastlønnede tjenestemænd.

Forhandlingsresultatet blev indgået mellem HK og Næstved kommune, men presset kom fra socialrådgiverne, der de seneste dage har formået at blokere for samtlige lavere tjenestemænd i bistandsafdelingen.

Straks efter at sejren var vundet i Næstved, drog socialrådgiverne videre til Slagelse, hvor en fysisk blokade i morgen blev indledt.

Borgmester Svend Hansen, der i sidste fase førte forhandlingerne for Næstved kommune, sagde på et pressemøde i formiddags:

- Vi indgik aftalen for borgernes skyld, ikke for socialrådgivernes. Vi ønskede ikke at optrappe situationen via en konfrontation.

Læs mere side 13

Borgmester Svend Hansen: - Vi indgik aftalen for borgernes skyld

Kriseramt bygmester lægger skylden på fagforbund

Murermestre næstformand, Lars Høgh, som angribes voldsomt for at have ført hetz mod den kriseramte bygmester i Bårse.

FOTO: Finn Carlsson

NÆSTVED - »Jeg føler trang til at give Murermestre Fagforening, og især næstformanden i Sydsjællandskredsen, Lars Høgh, en over i nøddern, fordi han og hans forbund har været den afgørende faktor for KH-Husets situation i dag.

Bygmester Knud Hansen, KH-Huse i Bårse, vil ikke acceptere, at det alene er krisens skyld og egne dispositioner - med ejendomskab o.a.v., at han i dag sidder i en alvorlig situation med betalingsstandsning og truende konkurs for den store virksomhed.

- Murermes Fagforening har under anførsel af Lars Høgh ført en hetz imod mig med blokader, og især den seneste blokade var med til at gøre kreditorerne utrygge. De har ellers fået deres krav honoreret til punkt og prikke.

- Der er vel også afgørende faktorer i Deres opkøb af ejendomme i Præstø og nybyggeri i stor stil i en tid, hvor afsætningen er meget lav?

- Det er klart, at vi har kørt meget stramt de seneste år. Men både jeg og mine kreditorer havde de bedste forhåbninger om, at vi kunne ride stormen af, indtil utrygheden blev bestyrket af murernes blokade.

Næstformanden i Murernes Fagforening, Lars Høgh, afviser Knud Hansens kritik.

- Selvfølgelig slagter vi ikke hønen, det eventuelt lægger guldæg, fordi det jo drejer sig om arbejdspladser for vore medlemmer. Knud Hansen har selv lagt sin i en hetz mod vor fagforening, da han opsagde overenskomsten, siger Lars Høgh. Og hvis han mener, at vi bevidst har forsøgt at ødelægge hans forretning, forstår jeg ikke, at han undlod at møde i arbejdsretten i forbindelse med den seneste blokade for at føre sag. Der falder dom i den sag den 27. august.

Læs mere side 7 og på forsiden af 2. sektion.

Utilfreds lejer havde ret til at modregne millioner

VORDINGBORG - En voldgiftssag mellem Orehoved Træ- og Finér Industri A/S og firmaet P. Bork, der har lejet maskiner og produktionslokaler af Orehoved firmaet, er gået Orehoved Træ- og Finér Industri A/S imod.

I en voldgiftskendelse afsagt i går eftermiddags får P. Bork medhold i retten til de mange modregninger, man har foretaget i lejeafgifter for bygninger og maskiner under påberåbelse af, at maskiner og fabrikationslokaler ikke har virket efter hensigten.

Hvor stort et beløb det drejer sig om, har det ikke været muligt at få oplyst, men antagelig drejer det sig om mellem fem og ti millioner.

Hvilke konsekvenser det vil få for Orehoved Træ- og Finér Industri A/S, der har en tvangsauktion hængende over hovedet, vil direktør Henning Knust ikke udtale sig om på nuværende tidspunkt.

Sagen får ingen konsekvenser for Vordingborg Kakkenet, der i februar blev skilt ud som en selvstændig virksomhed.

vj.

Rekordagtig støtte mod de unges arbejdsløshed

KØBENHAVN (RB) - Den ekstraordinære amtskommunale støtte til afhjælpning af ungdomsarbejdsløsheden tegner for 1980 til at stå alle hidtidige rekorder, fremgår det af beretningen til Amtsrådsforeningens generalforsamling, der holdes den 27. og den 28. august i Alborg.

Foreløbigt opgørelser tyder på, at amtskommunerne har anvendt ca. 168 millioner kroner til formålet. Det svarer til et merforbrug på godt 60 pct.

Hovedvægten i den amtskommunale indsats har ligget på tilskud til ekstraordinære lære- og praktikpladser, fremgår det af beretningen.

50 pct. af midlerne er brugt til amtskommunale tilskud til lære- og praktikpladser i private virksomheder. Yderligere 14 pct. er brugt til tilskud til pladser i kommunale og amtskommunale forvaltninger. Beskæftigelsesprojekterne tegner sig for 32 pct. af de afsatte midler, og kurser og lignende for de resterende fire pct.

Kommuner og amtskommuner skal hvert år indberette til de centrale myndigheder om anvendelsen af de afsatte midler. Indberetningen for 1980 er endnu ikke bearbejdet.

Såfremt lov om jobskabelse vedtages i Folketinget, vil denne ordning afløse beskæftigelsesprojekterne. For lære- og praktikpladserne i den offentlige sektor vil det gælde, at de kun finansieres af ungdomsarbejdsløshedsmidlerne, således fremtidige pladserne ligger ud over den kvote, der er omfattet af regeringens henstilling om fremskaffelse af lære- og praktikpladser i den offentlige sektor.

Kommunal topmand sigtet for at have modtaget bestikkelse til 200.000 kr.

ALBORG (RB) - Den 59-årige tidligere socialdemokratiske rådmand i Alborg, Holger P. Nielsen, blev i formiddags fremstillet i et grundlovsforhør i retten i Alborg, sigtet for i sidste halvdel af 70'erne at have modtaget bestikkelse i form af gaver og tjenesteydelser til et beløb på næsten 200.000 kr., hovedsagelig fra den fængslede Alborg-entreprenør Martin Petersen.

Entreprenøren har siddet fængslet i mere end et halvt år, sigtet for skattesvig og bedrageri for op mod fire millioner kr.

Holger P. Nielsen traf sig tilbage som rådmand og byrådsmedlem kort efter fængslingen af entreprenøren.

Ifølge anklageren, vicepolitimester Sv. Aage Jensen, skulle Holger P. Nielsen have modtaget jagt- og fiskeriudstyr, en privat bil, spritkas, restaurationsbesøg, rejser med videre til en værdi, der nærmer sig 200.000 kr.

Entreprenøren har fratrukket udgifterne til gaverne i sit firmas regnskab.

Politiet ransagede i går den tidligere rådmands hjem og fandt en lang række af gaverne.

Holger P. Nielsen var rådmand for Magistratens femte Afdeling fra 1970 til 1978, afdelingen omfatter de kommunale forsyningsvirksomheder. Den fængslede entreprenør udførte hovedparten af anlægs- og reparationsarbejdet på kommunens fjernvarmeforsyning.

Anklageren kræved lukkede døre til behandling af dele af sigtelsen af hensyn til den videre efterforskning. Retsmødet fortsatte ved middagstid.

Sådan starter en bedre transportøkonomi

Med Mercedes vare- og lastvogne. Effektive, robuste, brændstofbesparende og driftssikre køretøjer. Skabt til en lang og problemfri karriere. Det gi'r gevinst henad vejen.

Mercedes
Total transport

BOHNSTEDT PETERSEN A/S

Næstved Tidendes forside den 18. august 1981

Samarbejdet med andre organisationer

Dansk Socialrådgiverforenings manglende erfaring i at føre arbejdskampe og det faktum, at vi ikke i tilstrækkelig grad havde forberedt os til konflikt og i særdeleshed ikke langvarig konflikt, sætter sit præg på samarbejdet til andre faglige organisationer.

DS stemte nej til KTU-forliget og bragte sig derved i et modsætningsforhold til de øvrige kommunale tjenestemandsorganisationer, herunder HK, men iøvrigt også til de overenskomstansatte, idet der i KTU-forliget indgik en pulje på 150 mill. kr. til de specielle krav til de overenskomstansatte. Og det på et tidspunkt, hvor det øvrige arbejdsmarkeds overenskomster var faldet på plads. Og selv om DS ikke var gået i kamp på de generelle krav, fastholdt både arbejdsgiverne, LO's kommunale sektor og HK lige til det sidste, at det var vi. Det var således udgangspunktet, da DS skulle have opbakning og støtte fra den øvrige fagbevægelse.

Information

Ved strejkens begyndelse udsendte DS straks en informationsskrivelse til en bred front af organisationer, 3.000 faglige organisationer og 1.500 tillidsrepræsentanter. Vi fik beredvilligt stillet adresselister til rådighed og kunne derigennem nå langt ud i fagbevægelsen. Desuden sendte vores 11 strejkeområder materiale ud til samtlige arbejdspladser i deres område. Kontakten til andre organisationer forblev dog på et for lavt aktivitetsniveau. Ud over førstegangsorienteringen og opfordringen til økonomisk støtte blev der i de første måneder ikke taget initiativ til en systematisk informationsudsendelse.

Manglende ressourcer og manglende overblik er grundene til, at DS centralt ikke gik i spidsen for at forsøge at inddrage både de privat- og offentligt ansattes organisationer i en bred offensiv kamp.

Først da arbejdsgiverne varslede lock-out, indkaldte DS til systematiske orienteringsmøder blandt de offentligt ansattes organisationer, hvilket medførte større information, større opbakning og meget større indsamlingsbeløb.

Socialrådgivere på besøg hos HK i Grenå under konflikten.

Foto: Østjydsk Billed Forsyning

Forholdet til FTF

FTF er Dansk Socialrådgiverforenings hovedorganisation, i det omfang man kan kalde FTF en hovedorganisation, og det burde således principielt være herfra, DS modtog den største støtte og opbakning. Imidlertid var kontakten til FTF under hele forløbet meget anstrengt og holdt sig udelukkende og stringent til de vedtægter, som pålagde organisationerne et vist samarbejde.

DS fik et lån af FTF, jvf. vedtægter om tilskudslån under konflikt, og fik også juridisk bistand ved forespørgsler. Omvendt har FTF klaget en del over manglende information fra DS's side.

DS har tre anklagepunkter, hvor vi mener, at FTF burde have støttet mere aktivt, uanset hvilken holdning, organisationen iøvrigt havde til konflikten.

Dels var FTF enig med DS i, at der burde have været indgået beredskabsplaner, hvilket arbejdsgiverne nægtede, men FTF arbejdede ikke aktivt nok med sagen. Med hensyn til spørgsmålet om tjenestemænds forpligtelser til at udføre strejkeramt arbejde, var der stort set enighed i FTF om, at tjenestemænd ikke er ansat til at være strejkebrydere. Imidlertid tolkede FTF konfliktramt arbejde anderledes end DS, og der kom derfor ingen praktisk støtte på dette spørgsmål. HK og FTF blev indkaldt til møde hos arbejdsgiverne uden DS's vidende, og her blev de informeret om, at arbejdsgiverne ville lockoute socialrådgiverne. Arbejdsgiverne måtte sikre sig ro fra disse organisationer, inden de gjorde det.

Hovedorganisationstilknytning har en væsentlig betydning for underorganisationerne, hvilket først rigtigt er blevet en gryende bevidsthed hos DS's medlemsskare efter erfaringerne fra konflikten. Det har i den sammenhæng bevirket, at medlemmerne har rejst stort spørgsmålstegn ved, om det er i FTF, DS hører hjemme.

Forholdet til HK

Forholdet til HK har været aktivt på to planer. HK's centrale led og HK's lokale led. Her vil vi forholde os til HK's centrale led. Da HK er medunderskriver af DS's overenskomst på det primærkommunale område, har HK løbende deltaget i forhandlingerne med arbejdsgiverne. HK gjorde dog klart fra starten, at deres udgangspunkt

var, at de ikke ønskede at blive indblandet i DS's konflikt med de kommunale arbejdsgivere.

Her skal nok nævnes, at HK's forretningsfører, Ole Berg Rasmussen, sad i den dobbeltrolle at være formand for KTU, hvis forlig DS netop havde forkastet, og han skulle kontrollere, at de resultater, DS kunne opnå, ikke kom i karambolage med de resultater, HK havde opnået for deres kommunale assistenter og kommunale socialformidlere.

HK forbød sine medlemmer at udføre strejkeramt arbejde, men var alligevel meget henholdende med hensyn til tolkning af strejkeramt arbejde og særdeles henholdende i beordringssituationer. Ole Berg Rasmussen kom under forhandlingerne med udmærket forhandlingsteknisk bistand.

Mæglingsskitse

I slutningen af juli tilbød HK hjælp i form af en mæglingsskitse. DS's hovedbestyrelse og forhandlingsdelegation ville først prøve at forhandle selv, inden HK's udspil blev lagt på bordet. Dette bliver i HK udlagt, som om DS ikke ønskede HK's hjælp på trods af, at DS rent faktisk forelagde arbejdsgiverne HK's skitse som foreningens egen. I midten af august 81 kunne man i Aktuelt læse, at DS ikke skulle forvente hjælp fra HK, at DS havde afvist hjælp fra HK, og at DS var bankerot, udtalt af HK's formand Jørgen Eiberg.

For god ordens skyld skal nævnes, at HK fremsendte et dementi, så henholdende iøvrigt, at det mistede enhver troværdighed. Det var ikke netop den støtte, der var mest brug for i den afsluttende forhandlingsrunde.

Arbejdsgivernes holdning til HK og HK's holdning til arbejdsgiverne vil vi vise ved at citere to arbejdsgiverudtalelser fra et referat fra Det kommunale Socialplanlægningsmøde den 3. dec. 81 i Kommunernes Landsforening.

Direktør N. Lomholt, KL, mente ikke, »at denne konflikt kunne være gennemført, hvis ikke bl.a. HK havde holdt overenskomsten og undladt at erklære sympatistrejke«.

Forhandlingschef H. Ibsen meddelte, »at årsagen til,

at man havde været ret lydhør overfor HK under konflikten var, at det skønnedes nødvendigt, at HK ikke satte sig for meget på bagbenene«.

Forholdet til SFU

DS har modtaget stor støtte fra SFU og SFU-organisationerne. Det være sig økonomisk, både med lån og støttebeløb, det være sig med råd og vejledning, det være sig med moralsk og praktisk konfliktstøtte. Fra samtlige strejke- og lockoutområder meldes om meget tilfredsstillende samarbejde med SFU-organisationerne. Disse har under hele forløbet ydet en utroligt aktiv og solidarisk indsats med indsamlinger og udsendelse af materiale i alle lokalområder.

Denne styrke kunne have udviklet sig til en lang større styrke, hvis DS havde formået at holde en systematisk kontakt under hele forløbet. Det skal fremhæves, at DS generelt fik langt den største støtte fra SFU-organisationerne.

Forholdet til AC

AC som centralorganisation har DS intet hørt til. Men det, at AC selv stod i lockouttrussel, gjorde, at AC-organisationerne indså, at vores kamp var deres kamp. Da lockouten var varslet, indkaldte DS til et orienteringsmøde blandt de faglige organisationer. Det var AC-organisationerne (iøvrigt sammen med bibliotekarerne), der gik i spidsen for, at der skulle gøres en aktiv indsats for vores kamp. Kompromisset blev en fælles annonce i aviserne og en fælles udtalelse, men også en meget aktiv handlen i egne fagforeninger: Artikler i fagbladene og støttebeløb-indsamling. Yngre Læger og DJØF gav hver 1 mill. kroner til de lockoutedes slunkne lommer, og det må nævnes som et meget flot resultat, at flere AC-organisationer for første gang i deres historie ydede støttebeløb til en faglig kamp. Sidenhen har en del AC-organisationer kontaktet DS for at få nøjere kendskab til oprettelse af konfliktfonde, dannelse af net af tillidspersoner osv.

Disse fælles faglige orienteringsmøder gav iøvrigt kendskab til hinandens vilkår på tværs af hovedorganisationstilknytning, og DS er senest blevet centralt placeret i et forsøg på at afholde nogle tilsvarende tværfaglige organisationsmøder om OK 83.

Anden støtte

Som det fremgår, har DS ikke fået støtte fra toppen af faghierarkiet, imidlertid ser billedet væsentligt anderledes ud, hvis vi ser på organisationernes lokale led. Mange HK-klubber har været enestående i deres støtte og aktive indsats for DS's kamp og har konsekvent nægtet at være strejkebrydere. I Ålborg rullede en kæmpe demonstration til fordel for socialrådgiverne på tværs af alle faglige skel, der var flere LO-fagforeninger med, og parolen lød: En dagløn til socialrådgiverne fra alle, og lad os danne fælles kampfonde. PMF var den første organisation til at sige: »I får 10.000 kr. pr. uge«, og det holdt de ved, selvom konflikten varede i 22 uger. Bibliotekarerne gik i spidsen med at udsende et girokort til hver eneste bibliotekar i hele Danmark. Typograferne formåede midt i deres egne svære vilkår at støtte socialrådgivernes kamp, en støtte som fortsatte, selv efter deres kamp var slut. I det hele taget er det umuligt at nævne alle de fagforeninger, der har støttet i lokalområderne. Deres indsats har været enestående. Og vi må endnu engang takke for den fantastiske solidaritet klubber, arbejdspladser, fagforeninger, beboergrupper, brugergrupper, pensionistklubber, enkeltpersoner osv. osv. har udvist. En solidaritet, som kan bruges mange år fremover.

Skoleeksempel

DS's konflikt er et skoleeksempel i arbejdsgivernes splittelsesmetoder. Arbejdsgiverne afsatte en pulje på 150 mill. kr. til specielle krav til KTU-organisationerne.

Og mens socialrådgiverne var ude i kamp på grund af det ringe resultat med de specielle krav, forhandlede de øvrige KTU-organisationer sig på plads omkring de 150 mill. kroner og svækkede således i virkeligheden socialrådgivernes kamp.

Fælles kamp om fælles krav

Man må også konstatere, at langt de fleste lokale kampe har udspillet deres rolle. Det har næsten over hele linien været med nederlag til følge. Den erkendelse, vi er nået frem til, er, at det er en bydende nødvendighed at være mange samlet i kamp, og det vil i sin konsekvens også betyde fælles kamp om fælles krav. Der

er ingen tvivl om, at der er blevet en langt større faglig bevidsthed om dette blandt de offentligt ansatte, og at kimen er lagt til større fælles aktiviteter og solidaritet. Fælles møder om oprettelse af fælles konfliktfonde og fælles møder om overenskomst 83 er blot begyndelsen.

NOGET OM EN REVOLUTION

Mel.: »Vi lister os af sted på tå -«

Vi lister os afsted på tå,
når vi skal på aktioner.
Vi er de ræverøde få,
der starter revol'tioner.
Vi kaster bomber, grus og sten,
en Molotov - en lille en,
med nydende blikke i øjnene blå.
Vi er farlige kan I vel nok forstå.

Til KL's hus, der går vi hen
med bomber gemt i lommen.
De ser det straks, vi kommer ind,
og skri'r »The reds are coming«,
men vi er væk, ja, hver og en,
tilbage er forkulled' sten
af det, der engang var et mægtigt symbol
på en stor arbejdsgiver med monopol.

Når DKP er listet hjem,
så går vi til makronen,
så har vi ikke mere dem,
der hindrer revol'tionen.
Så la'r vi Maos lille trop
få lov at stå og læse op
af Lenin og Trotskij og Castro og Che
og så håbe, at »Østen blir rød af det «.

Og flower-power her til lands
får en granat i hånden.
Så visner deres blomsterkrans,
så må de opgi' ånden.
Først da så ta'r vi rigtigt fat,
i løbet af en enkelt nat
er Danmark med KL og Ritt sjo'krabat
lavet om til den rødeste arbejderstat.

(Let omskrivning af lånt tekst).

KAPITEL 14

Information og indsamling i nærsamfundet

Billigst og mest effektfuldt er den direkte henvendelse til medborgerne i ens eget nærsamfund, og på dette område har socialrådgiverne fået en næsten uovertruffen bunke af gode erfaringer.

Løbesedler

Medlemmerne kørte konstant oplysningskampagner, og tendensen forstærkedes af, at der mange steder ikke kom lokale aviser på gaden i foråret. Der blev trykt et væld af lokale løbesedler, og lokalt indså man snart, at det var nødvendigt hele tiden at bringe noget nyt på løbesedlerne foruden overgreb og krav.

Konfliktaviser

Under konflikten udsendte den centrale presegruppe fire konfliktaviser i BT-format, og hver gang blev de effektivt distribueret i lokalsamfundene på gågader, ved banegårde, ved store supermarkeder og foran socialkontorerne.

Fantasien blev taget i brug, og der blev lavet en bunke aktioner i forbindelse med oplysnings- og indsamlingskampagnerne. Det er uddybet i næste kapitel.

Husstandsomdeling

I mindre kommuner som for eksempel Grindsted med 17.000 indbyggere blev der omdelt en oplysende pjece til alle husstande, i Svendborg var der uddeling af materialer hver dag foran socialkontoret, i Fredericia satte de strejkende en modannonce i avisen, da kommunen havde skrevet sin version af konflikten i en anden annonce og opfordret klienterne til at blive hjemme, og i Helsingør tog socialrådgivere over på den anden side af sundet for at fortælle svenskerne om arbejdskonflikten.

Arbejdspladsbesøg

Arbejdspladsbesøgene var et kapitel for sig. De havde en ægte dobbelteffekt og var givende på en anden måde end for eksempel strøgindsamlingerne og indsamlingerne ved københavnske S-togs-stationer. Erkendes skal det, at det var mere krævende at få disse besøg op at stå og afviklet, men mange steder gik de konfliktende med ildhu også ind i dette arbejde.

Et eksempel

Et tilfældigt virksomhedsbesøg. Det er den 30. april i Grenå, og en af egnens større virksomheder »Per Ud-

sen« er genstand for arbejdspladsbesøg nr. 32 for de strejkende socialrådgivere i Grenå.

- Vi forstår godt, at I ikke vil acceptere en lønnedgang, siger fællestillidsmand Kjeld Christensen, som tager imod i kantinen. - Her på virksomheden opsagde ledelsen vort lønsystem, men efter at SiD varslede strejke, fik vi en midlertidig aftale om 64,80 kr. i timen som mindsteløn.

Kjeld Christensen bliver overrasket, da socialrådgiverne fortæller, at de ifølge Kommunernes Landsforening skal ned på cirka 50 kr. i timen. Fællestillidsmanden bliver orienteret om strejken og lover at forsøge at skaffe støtte på virksomheden.

Andre steder holdt de strejkende en tale for medarbejderne, efter at de var blevet præsenteret af tillidsmanden, og indsamlingslisterne gik rundt foruden klistermærkerne, løbesedlerne og aviserne. Mange steder var det de valgte tillidsrepræsentanter blandt socialrådgiverne, der stod frem og nød godt af deres formelle position, men ofte gjorde menige det mindst lige så godt.

Husk

Vigtige erfaringer omkring arbejdspladsbesøg er det, at tillidsrepræsentanten kontaktes først, at man skaffer sig et ordentligt kendskab til virksomheden, og at man tager udgangspunkt i de ansattes forhold på netop den arbejdsplads.

For en lille faggruppe, der er i konflikt, er det umuligt selv at få løst indsamlingsopgaverne tilfredsstillende, men heldigvis er der folk, der er parat til at yde en indsats for sagen.

Støttekomiteer

Støttekomiteerne rundt omkring var derfor en kærkommen hjælp. De skød op mange steder, alene i København var der Christianshavns, Nørrebro, Frederiksberg, Valby og Vesterbro Støttekomiteer.

Flere støttekomiteer var »gamle« støttekomiteer, som tidligere havde hjulpet i andre arbejdskampe, for eksempel typograferne. Medlemmerne gik i hi imellem konflikterne og støttekomiteen opstod så igen, når der var en god sag at slås for.

Et eksempel

En københavnsk murer har været med i en komité i seks år:

- Startskuddet lød, da jeg som murer i et fast sjak ved et Bøje Nielsen-projekt på Nørrebro så, at Bøje Nielsen hentede kollegaer i provinsen, der ville gå til en lavere hyre. Vi protesterede selvfølgelig, politiet mødte op, og jeg overværede med dyb undren en kollaga blive skambidt af en politihund.

Mureren og mange andre mente om konflikten, at den var indlysende rigtig, og at socialrådgiverne kunne have brug for en hånd. I mindst et tilfælde skød der oven i købet en støttekomite op, hvor medlemmerne først måtte sættes grundigt ind i, hvad socialrådgiverne egentlig sloges for. I andre tilfælde var det socialrådgivere, der var primusmotor ved igangsættelsen af komiteen.

Breve til politikerne

Det lokale informationsarbejde inkluderede endeligt også de lokale kommunalpolitikere, der yndede at skyde ansvaret fra sig og sige, at forhandlingskomptencen havde de afgivet til deres chefforhandlere. Til trods for, at de kommunale arbejdsgivere var benhårde til det sidste, var det dog ikke spildt arbejde at gå løs på de lokale folkevalgte under konflikten.

Socialrådgiverne arrangerede møder med de lokale socialudvalg og vandt en del forståelse, ligesom det heller ikke var helt uden effekt med personlige breve fra den lokale klub og fra Dansk Socialrådgiverforening centralt.

Socialrådgivere besøger Tuborg for at fortælle om strejken og samle penge ind.

Foto:
Per Folkver

KAPITEL 15

Aktioner

Ordet aktioner dækker i denne sammenhæng aktiviteter ud over det direkte presse- og kontaktarbejde i hverdagen under konflikten. Det er altså demonstrationer, teater og gøgl, buskampagner, loppemarkeder, slikkepindeaktioner, revyer med videre.

Demonstrationer

Socialrådgiverne havde naturligt nok overvejelser om, hvor mange demonstrationer, der skulle iværksættes, velvidende at det var svært at få lavet masseoptog. Blandt de offentligt ansatte, som var de nærmeste og første til at solidarisere sig, viste det sig klart ved kontaktmøder, at der ikke fandtes den samme tradition for at gå i demonstration som blandt arbejdere på det private arbejdsmarked.

Derfor afholdt socialrådgiverne kun få demonstrationer, som skulle markere sig ved deres størrelse først og fremmest. Derimod holdt de konfliktende ganske mange demonstrationer, som medlemskredsen selv var hovedbestanddel i.

Det bedste samarbejde med fagbevægelsen foregik i Ålborg. Dette samarbejde resulterede også i en demonstration i Ålborg i august efter flere måneders forudgående benarbejde. 1500 mennesker gik med i optoget og skabte dermed en betydelig begivenhed lokalt. En stribe store fagforeninger stod som medarrangører.

Socialrådgiverne formåede også ved egen kraft at lave større demonstrationer og brugte da også enhver egnet lejlighed. For eksempel da 500-600 tillidsrepræsentanter alligevel var samlet til møde i Ålborg og Århus, eller da Holbæk trommede socialrådgivere sammen langvejs fra ved en særlig aktionsdag. I København var der kun få demonstrationer blandt andet ud fra den erkendelse, at 300 demonstranter i Fredericia fylder temmelig meget op i landskabet, det gør 300 mennesker bare ikke i København.

Demonstrationerne blev varskoet til aviser, radio og tv, og til politiet selvfølgelig. I bedste fald var forberedelserne uhyre omfattende med skrivning af både reso-

lutioner, taler og aktuelle sange, og fremstilling af skilte, bannere og løbesedler.

Aktionerne under socialrådgiverkonflikten var meget andet end demonstrationer.

Rullende rådgivning

En særlig opfindelse var »Den rullende rådgivning«, som blev forsøgt med held i Århus, Ålborg og Fredericia.

Århus var først med denne skurvogns rådgivning, og bagefter projektet lavede de 10 personer i »Skurvognsgruppen« tilmed et hæfte med titlen »Rullende rådgivning - en rapport fra strejkende socialrådgivere i Århus Kommune«. Rapporten konkluderer omkring resultaterne følgende:

1. Mediebegivenhed

»Vi mener stort set, det lykkedes at gøre skurvognsprojektet til en mediebegivenhed. Åbningen blev dækket i lokalradioen og i det meste af den skrevne presse. I den forbindelse var det vigtigt, at rådmanden for 3. afdeling og socialdirektøren var med til åbningen, idet en stor del af pressens opmærksomhed var koncentreret omkring disse personer. Vi kunne have ønsket os en noget bedre opfølgning af indholdet og erfaringerne fra projektet fra pressens side«.

2. Strejkeoplysning

»Vi fik snakket med mange mennesker om vores strejke, og det at vi var på gaden mange timer hver dag betød, at vi fik fat i mange, som vi ellers ikke ville kunne nå via dagspresse, løbesedler og lignende. (...) Vi fornemmede, at folk blev mere positive over for os som socialrådgivere efter at have talt med os«.

3. Oplysning til brugerne af bistandskontoret om deres sociale rettigheder og støtte til at kræve disse.

»Vi oplevede, at der var et stort behov for oplysning om almindelige sociale rettigheder, men at mange tøvede med at henvende sig på socialforvaltningerne. Nu under mere uformelle former i skurvognen kunne vi give de forskellige informationer, og efterfølgende mener vi helt klart, at der er et behov for, at borgerne så at sige lige fra gaden kan gå ind og få svar på forskellige spørgsmål«.

4. Oplysning om socialrådgivernes forskellige arbejdsområder.

»Vores planche om forskellige arbejdsområder blev læst af mange, og selvom det meste af tiden gik med strejkeorientering, fik vi fortalt mange om det brede arbejdsområde, vi dækker«.

Århusianerne lejede skurvognen for en måned for 1.300 kr. incl. transport og moms. Den blev stillet på Telefontorvet i byen fra den 13. til den 27. maj, og kom derefter på kvindefestival den 30.-31. maj. Politiet gav sin tilladelse, der blev tegnet forsikring mod hærværk, der blev lavet fritstående oplysende plancher, kæmpeskilte, pile, flag, balloner med strejkemotiv på og et kaffebord til »strejkekaffe og overlevelseskage«. Da det samtidig var en rådgivning i borgernes klagemuligheder, var bistandsloven lagt frem foruden oplysninger om kommunen, pjecer til unge og ankevejledninger. Hele ballet blev åbnet som en planlagt mediebegivenhed med en snor, som socialrådmanden klippede over, 500 oppustede balloner, teater og taler.

Buskampagne

Odense var også et af de store strejkesteder med 72 i konflikt, eller det halve antal af Århus, så også her blev der lavet aktioner i stort format. Mest arbejdskrævende var en buskampagne Fyn rundt omkring 1. juli. Over fire dage besøgtes Middelfart, Assens, Fåborg og Nyborg og bagefter også Svendborg. Der var 30 socialrådgivere i bussen, der kostede 1200 kr. for en uge plus benzin, og proceduren var denne: Kl. 11 var der optog gennem byen med en trommeslager, en trompetspiller og et par spillemænd til at tiltrække opmærksomheden. Videre var der en 15 meter lang tøjorm med 11 gående, løbende eller valsende mennesker indeni til at få borgerne til at spærre øjnene op. »Socialrådgiverforeningen« stod der på ormen.

Bagefter var der tale på det centrale torv og opførelse af stykket »Cirkus Bistand«. Virkningen var alt i alt, at mange fynboer fik noget nyt at vide gennem løbesedlerne, at der kom penge ind, men også at »Hr. Lidenlund« syntes, at de var »lidt for moderne«.

Længe inden buskampagnen var Odense-klubben gået ind i »showbizz« for at reklamere for sig selv. Ved universitetets tilbagevendende forårsfest »Folkets årsfest - årets Folkefest« i Munke Mose opførtes stykket »Den lille rådgiver og den store stygge kommuneulv«.

Teater

Ved samme lejlighed arrangeredes Tivoli med blandt andet »Skyd efter en spand vand og giv arbejdsgiverne en skylle«, »Slå socialrådgivernes krav fast med syv-tommers søm - hvor mange slag skal der til med hammeren?« og »Tovtrækning om ulempetillægget«.

Tivoli

Andre steder var der sommerloppemarkeder og gøgl. I en stand på Roskildefestivalen lavede socialrådgivere revy.

Og afstemt efter det lokale temparament solgte socialrådgiverne i Grindsted hjemmestrik fra en »Bette Nøk« bod på markedet i Tarm og Grindsted.

Hjemmestrik

Der blev arrangeret mange støttefester og resultaterne var blandede. For mange steder var arbejdsindsatsen for stor i forhold til udbyttet, fordi der ikke var satset rigtigt, og fordi der altid er »sorte heste« inden for underholdningsbranchen. En erfaring er det, at man enten skal gøre det stort eller småt både med indsats og med budget. Den store støttefest kræver stort lokale, mindst et virkeligt trækplaster og et meget stort PR-arbejde. Den lille hygge-støtte-fest finder sted et lille, billigt sted og bygger på amatørorkestre og fantasifulde indslag. Begge disse varianter kan give betydelige overskud.

Støttefester

OK-STREJKEN APRIL - MAJ - JUNI.... 81

Mel.: Se her kommer mutter med kost og spand...

Se, her kommer Kurt med en pegepind,
han genner os alle i Fronthuset ind,
så blir der en snakken, en råben og tyssen,
og noen vapper rundtom med indsamlingsbøssen,
og noen klæber klistermærkater på,
og nogen fra Syd skal til Brabrand og stå,
og dem fra kulturen,
de blæser i luren
og synger en sang om det mål, vi skal nå.
Og tiden går jo godt, og det ku' hænde
vi kom i mål, og strejken den fik ende.

Se, her kommer Jan med en bulletin,
han læser, og så kommer salen i swing,
for nu er de gået fra jobbet i Gjern,
og nogen fra Grindsted er taget til Skjern,
i Holbæk, der fyrer de tillidsmænd,
og hvor Frederi-ci-a-folk'ne skred hen,
det aner vi ikke,
men urene tikker,
og nu skal vi koordineres igen.
Og tiden går jo godt, og det ku hænde,
vi kom i mål, og strejken den fik ende.

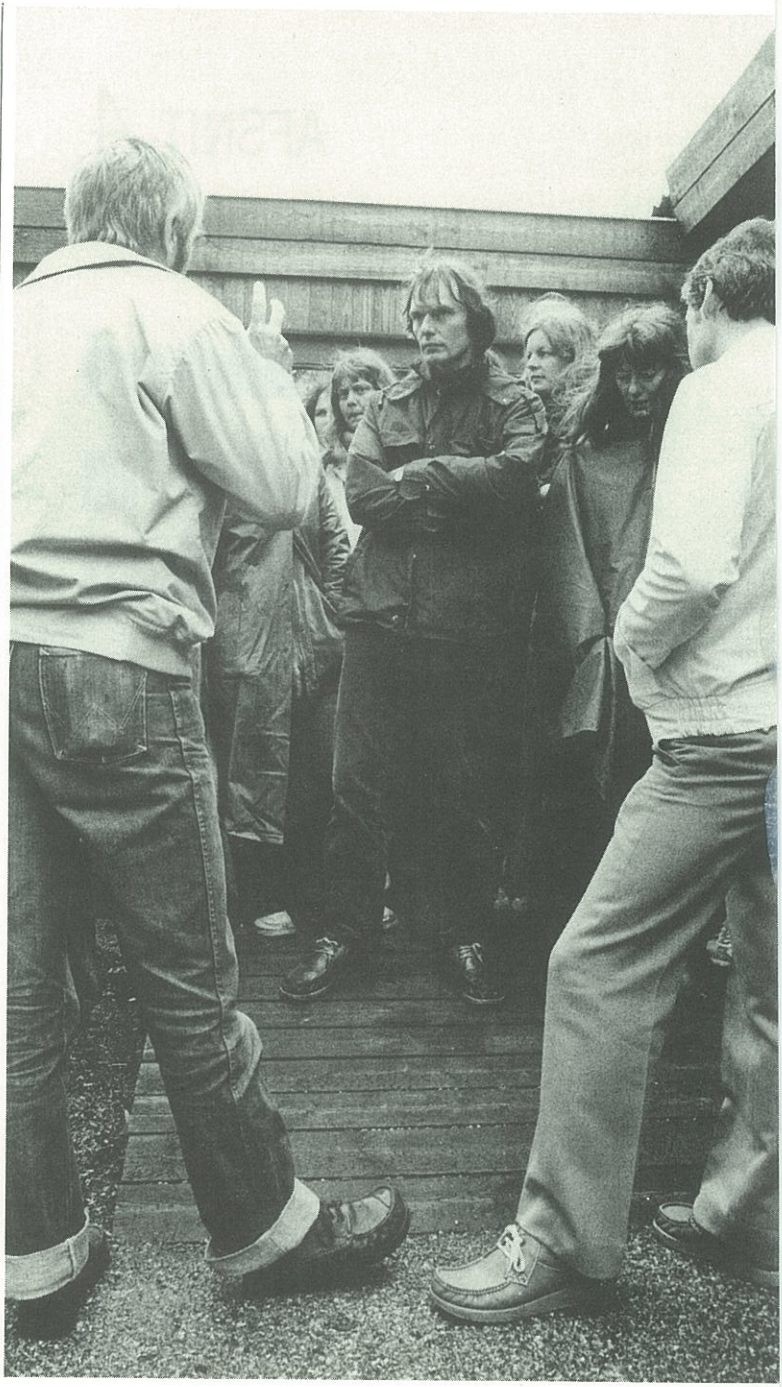
Se, her kommer nogen fra P.R. af.
De skriver til Pesten hver en'ste dag,
for folk skal ku læse om strejken, vi kører,
men Pest-redaktionen tar vat i der's ører,
Men SoDa og såen noen, dem har vi jo,
og måske ku Østjyllands Radio...?
Og Gerda på Strøget
er lige i øjet
med dragspel og sangkor i fodformsko.
Og tiden går jo godt, og det ku hænde
vi kom i mål, og strejken den fik ende.

Og så kommer Gitte med en blanket.
På den skal vi skrive om vor's budget.
Nu troede vi lige, vi havde blanket-fri,
men Gitte hun råber, og det har hun ret i,
at skal vi ku hæve noen strejkesummer,
så må vi sgu ku vores kontonummer.
Vi føler os presset,
vi genkender stresset,
blanketten den får hun i sidste sekund.
Og tiden går jo godt, og det ku hænde,
vi kom i mål, og strejken den fik ende.

Og rygterne svirrer om det, der sker:
Steen Hegerslund kan næsten ikke mer.
John Z er på nippet til røde papirer,
og Brusgaards og Simonsens blodtryk stiger.
Klienterne organiserer sig,
og Ritt regner løs, men forregner sig.
H.K. trækker læsset,
er faste mod presset,
og den sag står fast som en realitet.
Jo tiden går skam godt, og det kan hænde,
vi når i mål, før strejken når til ende.

AFSNIT 4

Skruebrækkeri og udhuling af strejken

Flere steder blev der lavet blokade ved socialforvaltningerne for at forhindre tjenestemandsansatte socialrådgivere at udføre konfliktramt arbejde.

Foto: Østjydsk Billed Forsyning

Svært at være tjenestemand tilbage på pinden

En god kollega skrev efter konflikten »vi blev smukkere« om de strejkende, og det var en præcis og rammende beskrivelse. Det gjaldt dog ikke for os tjenestemænd, selv om det ville have pyntet på mange af os. Vores dage var præget af trælsomhed, vi savnede vore strejkende kolleger, og mange ting fungerede ikke på arbejdspladsen.

Blev syge

Lige bag trælsomheden og ørkesløsheden lå angsten og usikkerheden som et næsten utåleligt pres i perioder. Det var angsten for at få en tjenestelig ordre til at lave konfliktramt arbejde. Usikkerheden gik på vores begrænsede fantasi og handlekraft til at udvikle kollektive aktionsformer. Vi kunne faktisk kun blive syge af det, og det blev vi også. Presset var nogle gange så stort, at vi blev syge af det allesammen på een gang.

Savnet af de strejkende kolleger hang primært sammen med vores ønske om at være med i den arbejdskamp, som også var vores kamp. Vi ønskede både at være med til at styrke kampen og til at dele erfaringer, op- og nedture og de fælles oplevelser. Det var dejligt at besøge de strejkende og se også folk, vi ikke sædvanligt ser til klubmøderne, i fuld aktivitet. De kan hugge vores rådighedstillæg og være ligeglade med det sociale serviceniveau, men vi har nogle stærke fællesoplevelser, som giver et bedre udgangspunkt for fælles handling - dem kan ingen tage fra os.

Aldrig før har jeg tænkt så meget over, hvorfor fa'en jeg er blevet tjenestemand i tidernes morgen!

Dagen træls

På arbejdspladsen var dagen træls. Rådgivergrupperne fungerede ikke, og det var derfor ikke muligt at udføre det sædvanlige arbejde. Dagene var lange, og vi brugte uanede mængder af energi på at styrke os over for det frygtede: Tjenestelige ordrer. Her havde vi som tjenestemænd på min arbejdsplads nogle gode fællesoplevelser, hvor vi støttede hinanden ved igen og igen at gå igennem, hvordan proceduren var, hvis det skulle blive aktuelt.

Samtidig havde vi nogle oplevelser, hvor dobbeltheden i støttefunktionen trådte frem. Det var situationer, hvor det blev nødvendigt at kontrollere/kritisere hinanden for at sikre, at strejkeramt arbejde ikke blev udført. Der stod vi med vores pænhed og manglende faglige traditoner. Det var meget svært at tage disse ting op i tjenestemandsgruppen selv med tillidsfolkenes hjælp.

Realiteter og myter

Vi brugte også megen energi på at diskutere talrige »nyheder«, som fløj gennem kontorerne. Det var ofte næsten umuligt at skelne realiteter fra myter, ikke mindst når vi drøftede risikoen for at blive fyret.

Hele forvaltningen var påvirket af arbejdskampen, og informationsniveauet via de formelle organer var uhyre dårligt - altså var der en ideel grobund for rygter om, hvem der nu var på stesolider for at klare presset, hvem der havde fået hjerteslag, og hvem der nu forhandlede med hvem.

I rådgivergrupperne støttede vi hinanden og gav informationer videre. På min arbejdsplads oplevede vi desuden, at vores HK-kolleger var særdeles solidariske og loyale over for vores arbejdskamp. Til gengæld var HK-toppen klar til at give DS kniven i ryggen, og det var et illustrativt lærestykke i HK-toppens opfattelse af sig selv som alliancepartner med indkomstpolitikerne. På lang sigt en erfaring, der klargør på hvis side, HK-toppen står, når slagene skal slåes.

Det var vanskeligt at afvise det ene menneske efter det andet over så lang en periode, det var svært at se posten hobe sig op og at opleve de forværringer i klienternes sociale forhold, som konflikten medførte.

Følelsen af afmagt som tjenestemand opstod også, fordi vi risikerede at komme på for lang afstand af vores strejkende kolleger, og fordi vi periodisk blev for dårligt informeret (eller fejlinformeret) fra det centrale led.

Opfattet som strejkebryder

Endelig kom vi som sekretærer og tjenestemandsansatte ud for den forsmædelse at blive opfattet som strejkebrydere. Det var slemt, men vi lærte at forholde os til det.

Strukturen

På de 8 områdekontorer i Århus fungerede det dagli-

ge arbejde over nogenlunde samme skabelon, nemlig ved selvstyrende grupper i regi af klubben, suppleret af kredsmedlemsmøder. Desuden indgik nogle af tjenestemændene i arbejdsgrupper om konkrete opgaver sammen med de strejkende. Det var en struktur, som var baseret på erfaringerne fra 1978, vores første lokale arbejdsnedlæggelser.

Frokostmøder

Hos os mødtes vi tre gange ugentligt til frokostmødet, oftest med deltagelse af tillidsmanden. På nogle områdekontorer gav denne struktur problemer, fordi tillidsfolkene ikke havde adgang til arbejdspladsen. Strukturen fungerede dog stort set - tillidsfolkene bragte information frem og tilbage, og vi kunne på lige fod med de strejkende tage stilling til aktuelle problemer.

Strejkebreve

Vi fik disse oplysninger suppleret af næsten daglige strejkebreve til internt brug. Det var en af arbejdsgrupperne, der udarbejdede disse breve med meget fyldige oplysninger. Brevene var et fint initiativ, der dels sikrede et højt informationsniveau, dels fastholdt sammenhængen mellem arbejdsbetingelserne (det urimelige arbejdspres) og lønkravene.

Frokostmøderne havde de vigtige funktioner at yde gensidig støtte og sikre informationer og indflydelse. De fungerede, fordi vi havde et fælles behov for disse funktioner.

Desuden holdt vi to gange om ugen tjenestemandsmøder for kolleger fra hele forvaltningen med deltagelse af een fra tillidsmandskollegiet. Disse møder var uhyre svingende, både med hensyn til fremmøde, diskussionernes indhold og informationsniveau.

Individ mod gruppe

Det var et næsten lammende problem at håndtere den politiske uenighed, der var i gruppen. Hos nogle skete der et bevidsthedsskred med øget forståelse for nødvendigheden af fælles handling, hos andre medførte usikkerheden en helt individualistisk stillingtagen, som er uforenelig med en arbejdskamp.

Denne afvejning af hensynet til de fælles mål over for den enkeltes interesser var særdeles vanskelig - ikke mindst på grund af socialrådgivernes traditionelle pænhed og evne til at formulere sig ud af problemerne.

Tilbage står også nogle reelle problemer ved tjenestemandsformen, ikke mindst for de kolleger, som er mellemledere. Vi må arbejde videre med en løsning af denne problematik - uden at overdimensionere den.

Uformelle sammenkomster

Samtidig med at vi som tjenestemænd havde vores struktur, havde de strejkende deres med daglige møder og arbejdsgrupper. For at holde kontakt med de strejkende holdt vi almindelige kredsmedlemsmøder med stort fremmøde, ligesom der viste sig behov for uformelle sammenkomster mellem strejkende, tjenestemænd og HK-kolleger. Disse behov blev tilgodeset i forskelligt omfang og var meget værdifulde. Sidst i lock-outperioden svigtede den uformelle kontakt, og det gav nogle forståelsesproblemer, da de strejkende kom tilbage på arbejde.

Så var arbejdskampen slut, og kollegerne kom tilbage styrket i bevidstheden om at have kæmpet en god kamp, men trætte og vrede, fordi de blev så forsmædeligt behandlet af arbejdsgiverne.

Tilbage til bunker, klienter og en totalt uafklaret vikarsituation.

Erfaringer

Under den fem måneder lange arbejdskamp lærte vi, at vi er stærke og fantasifulde, men at det selvfølgelig ikke er nok til at vinde en kamp.

Vi lærte, at det decentrale led er stærkt, og at vi må forsøge os frem med nogle velovervejede ændringer i det centrale led for at finde en form, der er konsekvent i forhold til den øgede decentralisering og samtidig tilstrækkelig stærk i forhandlingssituationer.

Vi lærte også noget om indbyrdes uenigheder i vores faggruppe, som vi kan blive dygtigere til at leve med. Det er nødvendigt for at undgå handlingslammelse. Og vi lærte noget om arbejdsgivernes skruppelløshed og dermed om behovet for øget samarbejde med andre fagforeninger.

Det er min opfattelse, at det var en arbejdskamp med meget store omkostninger, men den var helt nødvendig, fordi den klargjorde, hvad vi er oppe imod.

Vores arbejdsforhold forringes de fleste steder, og re-

allønnen udhules, så det er tvingende nødvendigt, at vi kæmper for en ligestilling af tjenestemænd og overenskomstansatte og for at udvikle de kollektive aktionsformer samtidig med, at vi øger vores socialpolitiske indsats.

LEJLIGHEDSSANG

Mel.: Hjemmebrænderiet.

1. Du sider på jobbet - det hele kør' rundt
du tænker: Gu' ved om det her mon er sundt
et råd skal du give, og helst et socialt
det-er-svært når man selv er i arbejdet kvalt
:/: Det syder af nedtur og bobler af stress
du KAN ikke trække det tyngende læs
klienten ta'r skade og kan ikke mer'
men det er billigt for stat og kommune især.

2. Til overenskomstforliget, der har vi sagt NEJ
for KTU's forslag, det huer os ej.
Vor's løn den forringes for hver dag, der går
og nu vil de fjerne det tillæg vi får.
:/: Så det syder af kampånd og aktivitet
og alle er med, for nu er det sket.
Vi er ikke køer, som står på en mark
som kan malkes og sidenhen får sig et spark

3. I Århus der siger vi endelig stop
ja, tænk jer - vi nedlægger helt vores job
forhandlinger og meget mere er ført
resultatet dog viste, at vi ej blev hørt.
:/: Så det syder af kampånd og aktivitet
og alle er med, for nu er det sket
vi er ikke køer, som står på en mark
som kan malkes og sidenhen få sig et spark.

4. Kom - deltag i kampen, det gælder dig selv
det'r NU der skal handles - til slævet dig meld
vær aktiv med hoved, med sjæl og med krop
si'r de lønnen skal falde, så siger vi STOP!
:/: Så det syder af kampånd og aktivitet
og alle er med, for nu er det sket.
Vi er ikke køer som står på en mark
som kan malkes og sidenhen få sig et spark.

KAPITEL 17

Arbejdsgivernes forsøg på at udhule konflikten

Straks fra strejkens iværksættelse stod det klart for strejkeledelsen, at det ville blive en hård kamp at gøre strejken effektiv.

Vi havde flere problemer at slås med. For det første var socialrådgiverne i de kommunale forvaltninger ansat som henholdsvis tjenestemænd og overenskomstansatte. Vi havde ikke helt nøjagtige tal for, hvordan det forholdt sig, men der var 15-20 pct. tjenestemandsansatte.

Solidaritet fra andre

Det andet problem var andre organisationsgrupper, herunder specielt HK-ansatte sagsbehandlere. I hvilken udstrækning ville de optræde solidarisk over for de konfliktende socialrådgivere?

Det var en ubetinget nødvendighed, at tjenestemændene blev støttet i den politik, DS lagde ud med: At intet strejkeramt arbejde blev udført, og at tjenestemænd ikke kunne beordres til at udføre konfliktramt arbejde.

I konfliktens begyndelse skrev hovedbestyrelsen i DS til alle tjenestemænd i de konfliktramte forvaltninger, at de ikke måtte påtage sig konfliktramt arbejde, og at de måtte henvise den kommunale arbejdsgiver til, at hvis der var livsnødvendigt, velfærdstruende socialt arbejde, der skulle udføres - så kunne kommunen indgå en såkaldt beredskabsaftale, der ville sikre kommunen, at konfliktramt, livsnødvendigt arbejde kunne udføres af de strejkende. Endelig blev tjenestemændene gjort opmærksom på, at de skulle sige, at de ikke var i stand til at påtage sig yderligere arbejdsbyrder, og at de ikke skulle finde sig i omlægninger i den sædvanlige arbejdsgang under konflikten.

Billedet uensartet

I strejkens indledende fase var billedet meget forskelligt fra kommune til kommune. Nogle steder udarbejdede arbejdsgiverne planer for, hvordan arbejdet kunne omfordeles, og hvordan der kunne trækkes personale fra andre afdelinger til de strejkeramte sagsbehandlerafsnit. Andre kommuner indtog en klar og fornuftig holdning til konflikten og definerede hurtigt, hvad der

var strejkeramt arbejde og bestemte, at det var udelukket, at andre kunne røre det arbejde.

Straks efter strejkens start begyndte Kommunernes Landsforening at holde »strejke-service-møder«, og der kom en mere ensartet holdning blandt de strejkeramte kommuner. Der var dog tydelige forskelle mellem »sorte« kommuner og arbejdspladser, der bestræber sig på at overholde de skrevne og uskrevne regler for en faglig konflikt.

Arbejdsgivernes annoncer

Det mest kendte middel i arbejdsgivernes bestræbelser på at udhule konflikten er annoncerne, der informerede klienterne om, at de skulle holde sig mest muligt væk fra bistandskontorerne. Det var Frederiksberg kommune, der lagde for med den ide, men en række andre kommuner var ikke sene til at følge tanken op.

Det blev bragt op i folketingets socialudvalg, om disse annoncer var lovlige. Inge Fischer Møller, der er formand for udvalget, gav klart udtryk for, at hun betragtede det som en lovstridig handling at opfordre klienterne til at holde sig væk. Trods denne klare tilkendegivelse fortsatte kommunerne med at bringe de famøse annoncer.

Dårlig sagsbehandling

En anden klart lovstridig handling var et forsøg på at udhule strejken ved en meget summarisk sagsbehandling og kontanthjælpsudbetaling med forbehold i senere regulering. Også dette spørgsmål blev rejst i folketinget, og her var svaret, at det var i strid med bistandsloven. Alligevel fortsatte kommunerne den praksis, og ingen har garanti for, at kommunerne nu ikke forsøger at foretage ulovlige efterreguleringer, altså skjult tilbagebetaling.

Brød løfte

Endelig skal det nævnes, at en række kommuner gav de lokale klubber løfte om ikke at beordre tjenestemænd til at udføre konfliktramt arbejde. Alligevel udøvede de pression mod enkelte tjenestemænd for at få dem til at udføre arbejdet. Ved hjælp af den taktik fik de kommunale arbejdsgivere splittet tjenestemændene og de overenskomstansatte, og de fik også sat tjenestemændene op mod hinanden.

Da de kommunale arbejdsgivere ikke kunne gennemføre den politik, søgte de at overføre arbejdskraft fra andre kommunale afdelinger til bistandskontorerne. Således kunne klienter i Århus kommune opleve at blive skranke-ekspederet af skoletandlænger, børnepsykiatere og materialeforvaltere.

Modtræk

Denne offensive holdning fra arbejdsgiversiden fremprovokerede modtræk fra socialrådgiverne. De er beskrevet andetsteds i denne bog. Dansk Socialrådgiverforening forsøgte imidlertid at forhindre, at strejken blev optrappet på den måde, men uden held.

Straks ved strejkens begyndelse foreslog DS de kommunale arbejdsgiver-sammenslutninger, at der blev indgået beredskabsaftaler i henhold til hovedaftalens bestemmelse. Det var DS's opfattelse, at vi gennem beredskabsaftalerne kunne få afgrænset det konfliktramte arbejde og sikret, at kun det livsnødvendige og mest velfærdstruende arbejde blev udført.

Beredskabsaftaler

Kommunernes Landsforening og FKKA afviste at forhandle beredskabsaftaler. Amtsrådsforeningen og Frederiksberg kommune forhandlede generelle beredskabsaftaler, men den lokale aftale, der omhandler hvilket arbejde, der udtages, blev under strejken kun gennemført i Nordjyllands amt. Frederiksberg kommune optrådte med den pudsighed, at de nægtede at forhandle den specielle del af beredskabsaftalen efter at have indgået den generelle aftale.

De kommunale arbejdsgiveres afslag på forhandling af beredskabsaftaler blev drøftet med hovedorganisationen FTF samt KTU. Begge organisationer var enige med DS i, at arbejdsgiverne var forpligtet til at indgå beredskabsaftaler, og at aftalerne ville dæmme op for arbejdsgivernes forsøg på udhulning af konflikten. DS opnåede dog aldrig hovedorganisationens aktive støtte til at tvinge arbejdsgiverne til at indgå beredskabsaftaler.

Situationen tilspidses

Situationen blev mere og mere tilspidset, efterhånden som strejken skred frem. Dansk Socialrådgiverforenings pålæg til tjenestemændene om ikke at udføre konfliktramt arbejde blev kraftigt anfægtet af de kommunale ar-

bejdsgivere. Vi underbyggede vores synspunkt med, at det var helt i strid med tjenestemandens æresbegreber, at han skulle beordres til at bekæmpe sin egen forhandlingsberettigede organisation og dermed også forringe sine egne muligheder for at forbedre sine løn- og ansættelsesvilkår.

Hovedbestyrelsen var parat til at føre en voldgift/tjenestemandssag på det spørgsmål, men vi var også klar over, at for hver dag der gik, ville vi skabe større præcedens for, at tjenestemænd ikke kan beordres til at udføre konfliktramt arbejde.

Vi havde altså en dobbelt-holdning til spørgsmålet. En dobbeltholdning, som vi blev nødt til at have, for at få den størst mulige mobilisering blandt tjenestemændene.

Tjenestemændene - der generelt nægtede at udføre konfliktramt arbejde - levede under konstante trusler om en tjenestemandssag og med en stadigt nagende mistanke fra deres strejkeramte kolleger, om de nu udførte konfliktramt arbejde. En meget ubehagelig situation.

Syge tjenestemænd

DS's politik lykkedes. Vi undgik generelt, at tjenestemænd kom til at udføre konfliktramt arbejde. Der var enkelte, der blev beordret, men de blev syge af det - dels af truslen om en tjenestemandssag og dels af kollegaernes holdning over for beordringerne. Også denne sag drøftede DS med FTF og KTU, og igen gav de os ret, men vi fik aldrig den offensive støtte, der kunne overbevise arbejdsgiverne om, at de måtte holde op med at beordre tjenestemænd til at udføre det konfliktramte arbejde.

Foto: Alfa

Det lønner sig at blokere

Det er mørk nat. Vækkeurets skingre kimen bryder pludselig gennem mørket. Klokken er 5, og udenfor pisker storm og regn mod vinduerne. Det er blokadedag.

Du springer ud af sengen, ud under den kolde hane, du smører madpakker, laver kaffe, pakker badetøj, pakker termotøj. Ud i bilen mellem termokander, faner, madpakker, transparenter, klistermærker, tyggegummi og løbesedler.

I den grå morgentåge ved socialforvaltningen i Kalundborg/Rødby/Næstved/Slagelse... ruller biler fra alle dele af Sjælland, Lolland og Falster frem med slukkede lygter. Dørene åbnes og massevis af tæpper, tasker, socialrådgivere, papskilte, termokander, sangbøger og klistermærker vælter ud over hele pladsen. De er alle vegne, står tæt både ved for- og bagdør. Den skønneste blokadesang løfter sig fra de mange struber.

Ved otte-tiden kommer de første beordrede gulvtjenestemænd, grå i hovederne og med sorte rande under øjnene for at udføre endnu en dags beordret konfliktramt arbejde. De standser ved blokaden og tager i stedet hen til deres fagforening.

Timerne går, og der kan

- ikke forhandles
- forhandles
- forhandles med de lock-outede
- absolut ikke forhandles med de lock-outede
- forhandles med socialinspektør, socialudvalgsformand, amtsankenævnet, borgmesteren, K.L., med HK-tillidsfolk og byrådsmedlemmer.
- forhandles kompromisser. - Hvad med kombinationen overenskomstansat HK'er, tjenestemandsansat socialrådgiver på gulvplan, socialudvalgsmedlem, samt en borgmester? Nej?
  Hvad så med to af hveranden? - eller hvad med at trække lod hver morgen blandt det samlede personale, så arbejdsdagen på den måde starter med et festligt indslag?? Nej???

Hen under aften tager vi hjem igen, vakler i seng ef-

ter endnu engang at have stillet vækkeuret til kl. 5 næste morgen.

Vi bliver ved med at blokere socialforvaltningerne, indtil ingen tjenestemand på gulvplan længere beordres til at udføre konfliktramt arbejde.

Hvorfor fysiske blokader?:

Som led i arbejdsgivernes optrapning af konflikten pålagde man tjenestemænd på gulvplan - både HK'ere og DS'ere - at udføre konfliktramt arbejde.

Dilemma

På den måde satte man de pågældende medarbejdere i et voldsomt dilemma, idet de skulle vælge mellem på den ene side deres tjenestemandsløfte og på den anden siden den faglige solidaritet.

I første omgang forsøgte vi i samarbejde med HK at forhandle med arbejdsgiverne om at trække disse pålæg af bordet. Da det mislykkedes, så vi ingen anden mulighed end at iværksætte blokader.

Formålet med blokaderne er to ting:

1) at vise arbejdsgiverne, at vi ikke vil acceptere skruebrækkeri,
2) at støtte vores kollegaer, så de bliver fri for at vælge mellem deres tjenestemandsløfte og deres kollegiale følelser.

Tips, - før, under og efter blokaden:

Først forhandlinger

1. Inden der påbegyndes blokade, skal der lokalt være forsøgt gennem forhandlinger at få forholdene ændret (pålæg taget af bordet). - Arbejdsgiveren skal have skarpe tidsfrister.

2. Skal en blokade lykkes, er det vigtigt, at man gør sine alliancer op. F.eks. andre lokale fagforeningskontorer, de tilbageblevne medarbejdere (de der skal udsættes for blokaden) og tillidsfolk på arbejdspladsen. Chancen for en succesfuld blokade er proportional med styrken af alliancerne.

Politiet

3. Blokader indebærer, at man kan få en konfrontation med politiet. Politiet kommer ikke af sig selv, kun hvis arbejdsgiveren eller en eller flere af de blokerede sender bud. Det er herefter kun politiets opgave at skaffe passage gennem blokaden, ikke at fjerne den.

Hvis politiet alligevel spreder en blokade, kan man anmelde en demonstration på stedet og møde næste dag igen.

Mange aktivister

4. Arrangørerne (det enkelte lock-out-center) udarbejder en plan for, hvor mange aktivister, der skal bruges hvornår. Der skal evt. udarbejdes en turnus. Det er vigtigt, at der er mange tilstede hele dagen for at fremme mobiliseringen og for at give mulighed for forskellige aktiviteter i løbet af blokadedagen.

Det skal endvidere være bestemt, hvordan beslutningsprocessen under blokaden skal forløbe. Vores erfaring er, at det skal være de fremmødte aktivister, der er øverste myndighed.

Der skal på forhånd udpeges blokadevagter, forhandlingsdelegation og pressegruppe.

5. Blokadevagterne, der bærer farvestrålende armbind, så de er let genkendelige, placeres ved samtlige indgange. De skal over for de fremmødte blokadeaktivister kunne udpege dem, der skal blokeres for. Det er kun blokadevagterne, der taler med de blokerede eller andre, der vil diskutere, samt fører evt. forhandlinger med politiet. Hvis en konfrontation med politiet skal undgås, er det blokadevagterne, der bestemmer, når blokaden skal ophæves.

Blokadevagterne må ikke forlade blokaden.

6. Forhandlingsdelegationen skal varetage forhandlingerne med arbejdsgiverne.

Det er at foretrække, at der er en lokalkendt i forhandlingsdelegationen, men resten kan godt være fra andre arbejdssteder, idet det kan være meget hårdt at skulle konfronteres med sin egen arbejdsgiver. Da forhandlingsgruppen let udsættes for et endog meget hårdt pres, er det vigtigt, at den ikke har noget mandat til at indgå bindende aftaler uden først at få disse konfirmeret i plenum (samtlige fremmødte blokadeaktivister).

Pressen

7. pressegruppen skal holde den lokale presse (incl. regionalradio) løbende orienteret gennem hele forløbet. Det er vigtigt, at pressen er med fra starten, og det kan

derfor være nødvendigt at orientere journalisterne aftenen før blokaden starter.

8. »Brok-kassen«. HUSK bannere, transparenter, skilte og løbesedler. Desuden varmt tøj og regntøj, madpakker, termokander med varme drikke, kortspil, papir og blyant.

De lange blokade-dage kan udfyldes med sang og musik, gadeteater, happenings og lign., hvis der er ressourcer til det.

I Storstrøms- og Vestsjællands amter fik vi mange pålæg taget af bordet ved hjælp af fysiske blokader, og blandt blokadeaktivisterne blev der et uvurderligt sammenhold og kammeratskab, så alt i alt er vores erfaring, at DET LØNNER SIG AT BLOKERE!

SOCIALINSPEKTØRENS SLAGSANG

Mel.: Eva og Lasse (fra Bøllebob)

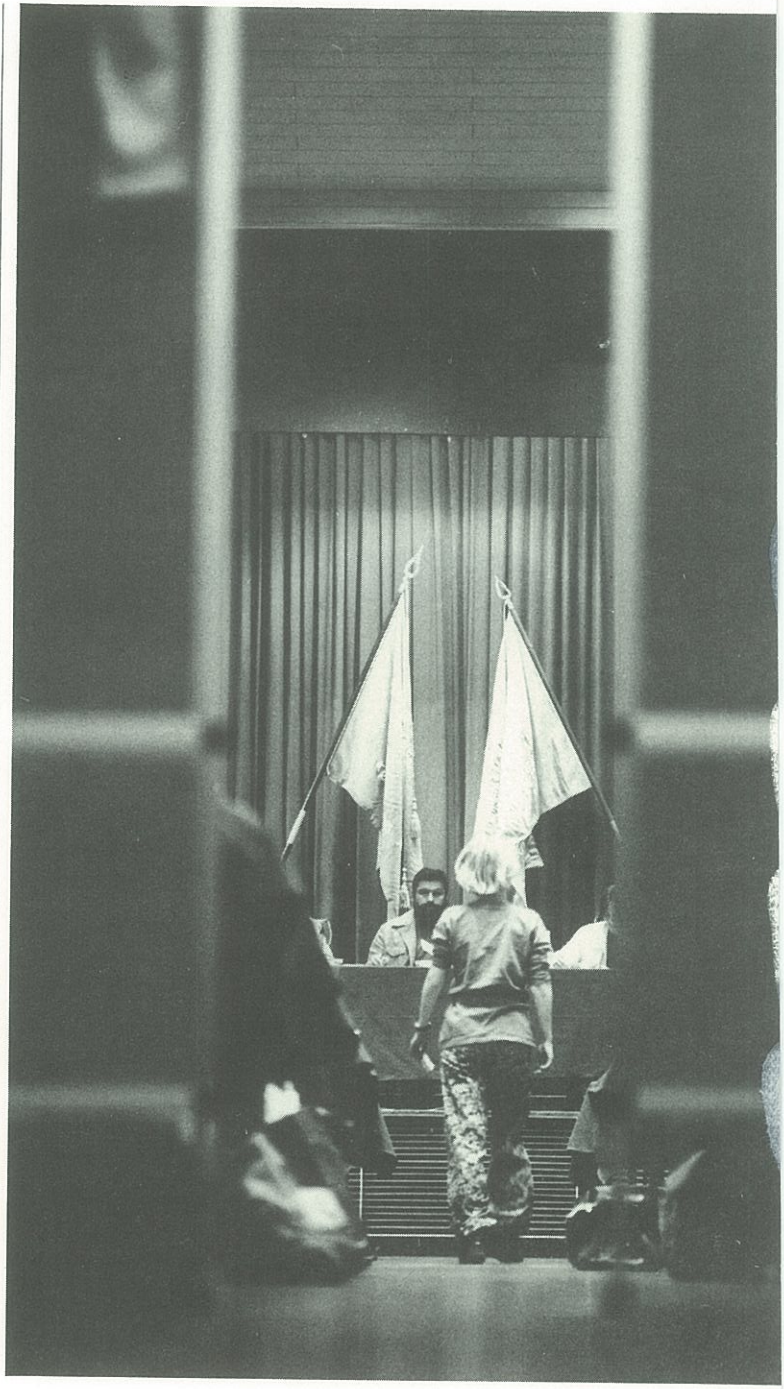
Thorkild har smilet til os
- sådan et underligt smil
tværs gennem byen til os
- han kan vist godt li' vor stil:
Så blæse vær' med deres trods
vi skider da på, at de driller os
- for vi er dem, der spiller boss
for Thorkild har smilet til os i dag
ja, Thorkild har smilet til os.

Thorkild har smilet til os
- sådan et underligt smil
tværs gennem byen til os
- han kan vist godt li' vor stil.
Vi spæner rundt, gi'r penge ud
budgettet bli'r sprængt som et stjerneskud
- hver aften må vi be' til Gud
at Thorkild vil smile til os igen
ja, Thorkild vil smile til os.

Vi har en drøm om stillinger hver for sig
men tør ikke sige det højt
vi vender altid blikket den anden vej
smiler og ler, men er altid på vagt
- det er så svært at få sagt.

AFSNIT 5

Demokrati og myretueaktivitet

Under konflikten blev der holdt ekstraordinært repræsentantskabsmøde i DS for at give medlemmerne en mulighed for at få indflydelse på forhandlingsforløbet.

Foto:
Per Folkver

Medlemsdemokratiet i Socialrådgiverforeningen

Enhver forening med respekt for sig selv har en ledelse, og det er en ganske bekvem størrelse. Den er en tumleplads for de magtliderlige, et alibi for det tavse flertals tavshed og en skydeskive for mindretallets konsekvente kritik. En ledelse fritager det menige medlem for ansvar og styrker dets ego, idet det menige medlem fremhæver sin egen fortræffelighed gennem kritik af ledelsens uduelighed.

Socialrådgiverforeningens sidste tiår har været præget af demokratiseringsbestræbelser: Der er indført uraf-stemning, vi har afskaffet en paragraf, der bremsede kredsenes ytrings- og handlefrihed, overenskomstkravene udtages af repræsentantskabet og forhandlingerne føres i fuld åbenhed, mellem repræsentantskabsmøderne indkaldes der til landsdækkende tillidsmandsmøder for at vejlede hovedbestyrelsen osv. osv.

Repræsentantskabsmøderne har i den grad været domineret af diskussionen om den demokratiske form, at f.eks. lønpolitiske og socialpolitiske diskussioner er blevet forsømt.

Demokratiet til eksamen

Sommeren 1981 blev med 154 dages strejke og lockout demokratiets første eksamenstermin. Karakteren blev »habil uden på nogen måde at være pralende«, - det ville vistnok have givet et mg i gamle dage.

Hvad var godt, hvad var skidt, hvordan og hvorfor? Lad os først beskrive de strukturelle rammer omkring demokratiet.

Højeste myndighed

Foreningens højeste myndighed er repræsentantskabet, der mødes ordinært een gang årligt. Det består af 85 mennesker, som vælges efter forholdstal-metoden (dog mindst tre til hver kreds) på de årlige kredsgeneralforsamlinger. Desuden er der 12 studerende (to fra hvert af de seks uddannelsessteder) med stemmeret. Foreningens formand er født medlem, mens de øvrige hovedbestyrelsesmedlemmer skal vælges i deres egne kredse, hvis de skal være medlemmer af repræsentantskabet.

Det centrale sekretariat består i 1981 af en hovedbestyrelse på syv personer, tre sagsbehandlere (ansatte socialrådgivere) og et HK-personale på 13 personer. Hovedbestyrelsen vælges direkte af repræsentantskabet, der også vælger seks permanente udvalg, som på foreningens forskellige arbejdsområder fungerer som arbejdsgrupper under hovedbestyrelsen.

Kredse og klubber

Amtskredsene er de organisatoriske grundenheder, klubberne er de politiske. Alle kredse har afhængigt af medlemstallet et antal faglige sekretær-timer, som p.t. er mindst 10 og højst 40 timer om ugen. Det er repræsentantskabet, der fastlægger de enkelte kredses timetal, og i 1981 besluttede repræsentantskabet, at der snarest muligt skal skabes økonomisk grundlag for, at alle kredse bevilges mindst 20 sekretærtimer ugenligt.

I kredse med 20 timer og derover er den faglige sekretær politisk valgt og medlem af kredsbestyrelsen.

At klubberne skulle være de politiske grundenheder, er flere steder en sandhed med modifikationer - det er snarere et mål end en realitet. Klubberne er ikke repræsenteret i den formelle magtstruktur, og mange klubber fører en hensygnende og passiv tilværelse. Det gør de af mange grunde, men den væsentligste er, at klubarbejdet primært består i at forholde sig til foreningsanliggender defineret af repræsentantskabet og hovedbestyrelsen. Det ville være aktivitetsmæssigt gavnligt for klubberne, hvis de fik indflydelse på egne løn- og arbejdsforhold, men af andre årsager ville det være problematisk, f.eks. ville det betyde uensartede forhold for socialrådgiverne som sådan.

Begrundelsen for det store antal faglige sekretærtimer i kredsene har været, at det ville styrke klubberne. Desværre er det de fleste steder gået sådan, at den faglige sekretær er blevet kreds- og hovedbestyrelsens sekretær i stedet for klubbernes.

Tillidsmandsmøder

På trods af disse problemer er det i klubberne, man bedst kan registrere rigets tilstand, og hovedbestyrelsen indkaldte derfor to gange under konflikten til landsdækkende tillidsmandsmøder for at vurdere situationen og diskutere fremtiden. Der er dog en række problemer

med den slags møder, nemlig 1) et langsommeligt system 2) et stort system 3) et system der er svært at styre og 4) et system uden beslutningskompetance.

1) På det andet landsdækkende TM-møde i Århus den 8. juni blev forhandlingsdelegationen bemyndiget til at forhandle færdigt om nødvendigt med et ringere resultat end det hidtil krævede minimum. Ligeledes fik den lov til at lade pensionsandelen indgå i forhandlingerne, dvs. sælge f.eks. pensionen det første år mod en højere grundlønsindplacering.

Allerede ultimo maj forlangte arbejdsgiverne et præciseret udspil fra DS, men idet hovedbestyrelsen forhindrede at dette udspil blev fremsendt før det landsdækkende TM-møde, blev det først grundlagt på et sonderende møde i KL den 15. juni. Der var altså en pause i forhandlingerne på små tre uger på grund af demokratiet.

Tre ugers pause

Nogle medlemmer mente, at den langsommelighed vanskeliggjorde forhandlingssituationen og forringede mulighederne for et godt resultat. Der er dog ikke noget, der tyder på, at den antagelse er rigtig. Alle forhandlinger og sonderinger viser, at arbejdsgiverne blot ventede på, at DS's krav var tilstrækkeligt lave. Om det varede tre uger mere eller mindre spillede ingen rolle.

Derimod var en tre ugers forlængelse af konflikten en alvorligt økonomisk bet for socialrådgiverforeningen, men kun i den konkrete situation kan man afgøre, om broder Mammon skal udkonkurrere søster Demokrati.

2 og 3) Et forum på 250-300 mennesker udtrykker sig kollektivt ved afstemninger. På TM-mødet i Århus nåede 42 mennesker på talerstolen, og de 40 agiterede imod at give forhandlingsdelegationen det mandat til at forhandle færdig, som den bad om. Alligevel fik delegationen det ønskede mandat ved en senere afstemning.

Man bør på forhånd gøre sig klart, at det ikke har noget formål at begynde at fortolke tillidsmændenes indlæg i forhold til afstemningsresultaterne. Det er i det hele taget fundamentalt, at enhver afstemning bliver klar og entydig. De emner, der skal stemmes om, må have været til diskussion på forhånd, så alle præmisser er

blotlagt, og selve afstemningstemaerne er enkle og klare.

Kompetence

4) TM-møderne findes ikke i den formelle struktur. Derfor har de ikke nogen formel kompetance. Men de har en reel kompetance, fordi det vil være politisk selvmord for enhver ledelse at sætte sig ud over tillidsmandsmødets beslutninger.

Der er enighed om, at tillidsmandsmøderne giver det bedste udtryk for medlemmernes mening, så derfor bør vi naturligvis have dem uanset disse formelle problemer.

Derimod ligger der et reelt problem i, at foreningens højeste myndighed, repræsentantskabet, ikke er identisk med TM-mødet og altså ikke er det forum, der afspejler medlemmernes meninger bedst. Repræsentantskabets vælgermæssige grundlag er de 15-25 % af medlemmerne, der møder op på generalforsamlingerne. Repræsentantskabets medlemmer er ikke nødvendigvis aktive i det daglige arbejde i kredsene, ligesom de ikke nødvendigvis har en daglig kontakt til andre socialrådgivere.

Disse faktorer svækker naturligvis repræsentantskabets »følsomhed« i forhold til TM-mødets. På den anden side har repræsentantskabet i sin nuværende form den fordel, at valget er direkte, og at diskussionerne retter sig mere ind på generelle politiske linjer end på den enkelte arbejdsplads problemer.

Under alle omstændigheder burde vi inden konflikten have besluttet i hvilke situationer, TM-møder ville være relevante, og hvornår repræsentantskabsmøder ville være det. Det skal afklares inden overenskomstforhandlingerne i 1983.

Urafstemning

I det hele taget løb DS ind i en række problemer med de demokratiske strukturer, der for første gang skulle afprøves i en presset situation - således også urafstemnings-princippet.

Da DS indførte urarstemning om overenskomsterne, besluttede repræsentantskabet, at der skulle stemmes om både de generelle og de specielle resultater. Begrundelsen var, at vi som et led i den samlede politiske modstand til enhver tid skulle manifestere vores samle-

de afstandtagen til en elendig aftale eller overenskomst.

Voldsomme reaktioner

Ingen - eller meget få - havde forudset de voldsomme reaktioner, der kom som svar på vores nej til KTU-forliget. Alle var enige om, at vi ikke alene kunne få noget bedre igennem på det generelle område, men at et nej til KTU-forliget også ville styrke os i de specielle forhandlinger, som på det tidspunkt ikke var kommet ud af stedet, hvad angår krav om kroner og øre.

Modstand fra fagbevægelse

Det kom til at gå lige modsat. Da vi sagde nej til KTU-forliget, lagde vi os ud med størstedelen af den danske fagbevægelse, og det påvirkede naturligvis den støtte, den skulle give os i den kommende kamp.

Man kan så gisne om, hvorvidt vores nej også havde en direkte betydning for overenskomstresultatet. Man kan tro, at vi kunne have forhandlet os frem til et bedre resultat, såfremt vi havde sagt ja til KTU-forliget, og man kan tro, at arbejdsgiverne udelukkende brugte vores nej taktisk, idet det på forhånd stod klart, at DS ikke skulle have noget ved disse forhandlinger. Det er og kan kun blive gisninger, men ét er klart: Såfremt vi havde slået afstemningen om det generelle og specielle resultat sammen, havde vi undgået en del modstand fra den øvrige fagbevægelse.

Fortsat kamp?

Ved den anden urafstemning skulle medlemmerne tage stilling til, om vi skulle fortsætte kampen under lockout eller ej.

Det var en vanskelig situation. Alle var enige om, at foreningens kasse ikke kunne bære financiering af lockouten. Hvis konflikten skulle gå videre, måtte den enkelte ordne tingene med sit bistandskontor, sin bank eller sine venner. Naturligvis skulle indsamlingen fortsætte, men vi kunne ikke give økonomiske garantier.

Hovedbestyrelsen kunne have valgt at gøre det, som arbejdsgiverne havde satset på: Erkende at odds afgørende var imod os og tage,hvad vi kunne få ved forhandlingsbordet. På det tidspunkt var tilbuddet en uændret overenskomst minus rådighedstillægget. Men vi tænkte anderledes. Vi vidste, at ingen, eller i alle tilfælde kun få fagforeninger har en konfliktkasse, der kan understøtte medlemmerne under en storlockout. Derfor

må fagforeningen tænke i andre baner, hvis den skal kunne besvare en lockout med fortsat kamp. Vi fandt, at det ville være politisk formynderi af fratage medlemmerne muligheden for at kæmpe videre under disse nye betingelser. Derfor var en urafstemning den eneste mulighed. Vi kunne ikke lade et repræsentativt organ beslutte et spørgsmål, som gjorde økonomien til den enkeltes problem. Det enkelte medlem måtte selv beslutte, om hun kunne deltage på de betingelser.

Tjenestemændene med i afstemning

Problemet lå så i, om tjenestemændene skulle deltage i urafstemningen, idet de jo ikke blev ramt af lockouten.

Indenfor socialrådgiverområdet er tjenestemandsforholdet udelukkende en ansættelsesform. Selve arbejdet og stillingens art er ens, hvad enten man er ansat i henhold til tjenestemandsaftalen eller overenskomsten. Konflikten berørte altså i højeste grad også tjenestemændene. Som medlemmer af fagforeningen havde de den samme interesse som andre i udfaldet af overenskomstkampen, idet løn- og ansættelsesforhold er de samme. Tjenestemændene skulle altså ikke holdes udenfor. Til gengæld burde strejkekontingentet for tjenestemændene have været forhøjet, så de økonomiske byrder var blevet mere ligeligt fordelt.

Afstemningsresultatet blev et markant ja til fortsat kamp, hvilket gav foreningen en forbedret forhandlingssituation. At den så viste sig ikke at være stærk nok, er en anden sag.

Slidt op

Den tredje og sidste urafstemning om det endelige resultat var nærmest en formalitet. Vi var slidt op, og ethvert resultat ville være blevet vedtaget med et tordnende ja. Kampen måtte stoppe.

Usædvanlig aktivitet

Et repræsentantskabsmøde, to landsdækkende tillidsmandsmøder og tre urafstemninger i en overenskomstrunde er en ganske usædvanlig aktivitet for en fagforening. Især taget i betragtning, at der også havde været to forberedende repræsentantskabsmøder, et i okt. 80 og et i feb. 81. Det giver medlemmerne en høj grad af indflydelse på de afgørende beslutninger, der skal tages undervejs i så langt et forløb.

Det, der er den demokratiske kunst i en fagforening, er at have en daglig kontakt mellem ledelse og medlemmer under en konflikt. Derfor havde hovedbestyrelsesmedlemmerne og forhandlingsdelegationen opdelt kredsene imellem sig i kontaktområder, som de så besøgte en-to gange hver 14. dag.

Kontaktområder

Hovedbestyrelsen og forhandlingsdelegationen deltog i medlemsmøder, strejkemøder, tillidsmandsmøder eller bestyrelsesmøder, hvor man kunne få diskuteret de spørgsmål, som var mest brændende. Fordi det drejede sig om faste kontaktkredse var det muligt at sikre en kontinuitet i de diskussioner, der blev ført mellem ledelse og medlemmer. Det satte ledelsen i stand til løbende at tage strejkens temperatur.

Det er altså ikke noget problem at vurdere styrke og kampgejst i »sin egen kreds«, men når det skal gøres på landsplan, må man ofte basere sin vurdering på politiske modstanderes oplysninger, og det kan godt give nogle problemer. Man kommer til at danne sig sin opfattelse af den akutte situation ved at tage lidt fra tillidsmandsmøderne, lidt fra repræsentantskabsmødet, lidt fra urafstemningerne og lidt fra møderne ude i landet og så blande det hele godt og farve det med sit eget politiske udgangspunkt.

Divergerende oplysninger

Måske lyder det ikke særligt klogt og velovervejet, og måske er der andre faktorer, der spiller ind, men det vigtige er, at en ledelse, som ønsker at lede i overensstemmelse med medlemmernes mening, får nogle problemer med at vælge mellem divergerende oplysninger. Der vil altid være delte meninger om en ledelse har klaret disse problemer godt eller dårligt, men det er i alle tilfælde givet, at socialrådgiverkonflikten varede præcis så længe, som flertallet af medlemmerne ønskede.

Ledelsen kunne have fremlagt nogle bedre analyser, som måske ville have påvirket medlemmernes ønsker, men det ændrer ikke noget ved, at vi nåede det demokratiske mål, der hedder, at medlemmerne til stadighed skal bestemme, hvordan konflikten skal køres. Alligevel begik ledelsen en række fejltagelser undervejs - det gør vi ikke næste gang!

KAPITEL 20

Hovedkvarteret og de centrale beslutninger

Da der endelig blev indgået forlig den 1. september 1981 mellem parterne, var det fra arbejdsgiverside toppolitikerne, altså borgmestre og underborgmestre, der signerede. Fra arbejderside behøvedes i første omgang syv underskrifter for at de kommunale arbejdsgivere var tilfredse, nemlig hovedbestyrelsens. Med hovedbestyrelsens enige anbefaling gik resultatet til urafstemning.

Ledelsen

Den snævre ledelse på syv personer i HB, hovedbestyrelsen, kan sammenlignes med forretningsudvalget i mange andre fagforeninger. I 1981 hed de syv Carsten Andersen (formand), Carsten Riis (næstformand), Søren Andersen (næstformand), Gitte Vesterlund, Eva Hallum, Henrik Mathiasen og Merete Buddig. HB vælges på repræsentantskabsmødet med forskudt udskiftning, og kun formand og næstformænd arbejder fuldtids i fagforeningen, mens de fire menige HB-medlemmer er frikøbt af fagforeningen i 20 timer om ugen.

Erfaringerne fra hovedkvarteret i Toldbodgade 19A, hvor sekretariat og hovedbestyrelse holder til i en mindre tre etagers grønmalet ejendom fra 20'erne, bærer stærkt præg af, at konflikten var den første i socialrådgiverforeningens historie.

Forberedelse

Det er et faktum, at de 13 udpegede strejkeområder var oppe af hullerne - organiserede og forberedte - længe før hovedkvarteret var det. Først da strejken var lige om hjørnet gik det for alvor op for folkene i Toldbodgade, at de skulle tage ansvaret og være krumtappen i organiseringen. Det gav mere sved end rimeligt var.

Da denne første hurdle var klaret og det forsømte indhentet, var de snævre grænser brudt inden for huset og arbejdet de fleste steder i systemet omprioriteret. I opstarten arbejdede fire HB-medlemmer fuldtids i foreningen og udgjorde en daglig strejkeledelse. Der var endvidere ansat tre socialrådgiveruddannede sagsbehandlere og et kontorpersonale på 13 i huset.

Det står klart, at dette var en latent underbemanding.

Det er især utilstrækkeligt, at den daglige politisk valgte ledelse ikke er større i en så tilspidset situation.

I Toldbodgade måtte de løbe stærkt. Medlemssager blev nedprioriteret, og af ren og skær nødvendighed måtte medarbejderne udvise stor fleksibilitet og gå på tværs af de traditionelle arbejdsområder. Samtidigt blev et fast morgenmøde for alle i huset et vigtigt instrument til at få tingene til at glide.

Agitprop

En central agitations- og propagandagruppe blev dannet, men den bestod de første to måneder desværre af de samme Tordenskjolds soldater, som også var strejkeledelse og forhandlingsdelegation. Efter de første løbesedler og pressemeddelelser druknede dette arbejde i nogen grad. Den første strejkeuddelingsavis kom først ud efter påske over 14 dage henne i konflikten. Bagefter kom plakater med temaet »Styrk det forebyggende sociale arbejde«. En egentlig pressegruppe kom op at stå i juni.

Organiseringen af indsamlingen til strejken forløb derimod eksemplarisk. Den nødvendige tilladelse til en landsindsamling fra bevillingspolitiet var i orden den 2. april, og kopier af tilladelsen kom i hænderne på de strejkende på den første strejkedag, ligesom indsamlingslister og klistermærkater.

Strejken gøres tæt

Strategien i april gik klart ud på at gøre strejken tæt, så den blev følelig i kommunerne. Det var praktisk arbejde, og det afspejles for eksempel af en oversigt over mødeaktiviteten i hovedbestyrelsen: seks HB-møder i marts, fire i april, tre i maj, syv i juni, otte i juli og otte i august.

Ser vi på forhandlingerne, så var der ikke reelle møder ved forhandlingsbordet mellem den 3. april og den 2. juli. Den 19. maj gjorde parterne et forsigtigt forsøg på at snakke sig frem til et nyt grundlag for forhandlinger, men det lykkedes ikke. Den 27. maj, den 15. juni, den 18. juni og den 26. juni blev der gjort lignende mislykkede forsøg.

TM-møder

Den anden halvdel af strategien i foråret var at give medlemmerne en praktisk medbestemmelse omkring overenskomstforhandlingerne. Et nyt begreb blev opfun-

det, de landsdækkende tillidsmandsmøder, som blev afholdt i begyndelsen af maj og juni. I denne fase var det endnu den bredt sammensatte forhandlingsdelegation, der mødtes til sonderinger med arbejdsgiverne, og tillidsmandsmøderne virkede som en klar tilskyndelse til at holde fast på kravene. Den centrale ledelse besluttede at holde tillidsmandsmøderne og fik som resultat, at medlemsgejsten voksede endnu mere lokalt, og at kravene på det nærmeste blev skruet i vejret.

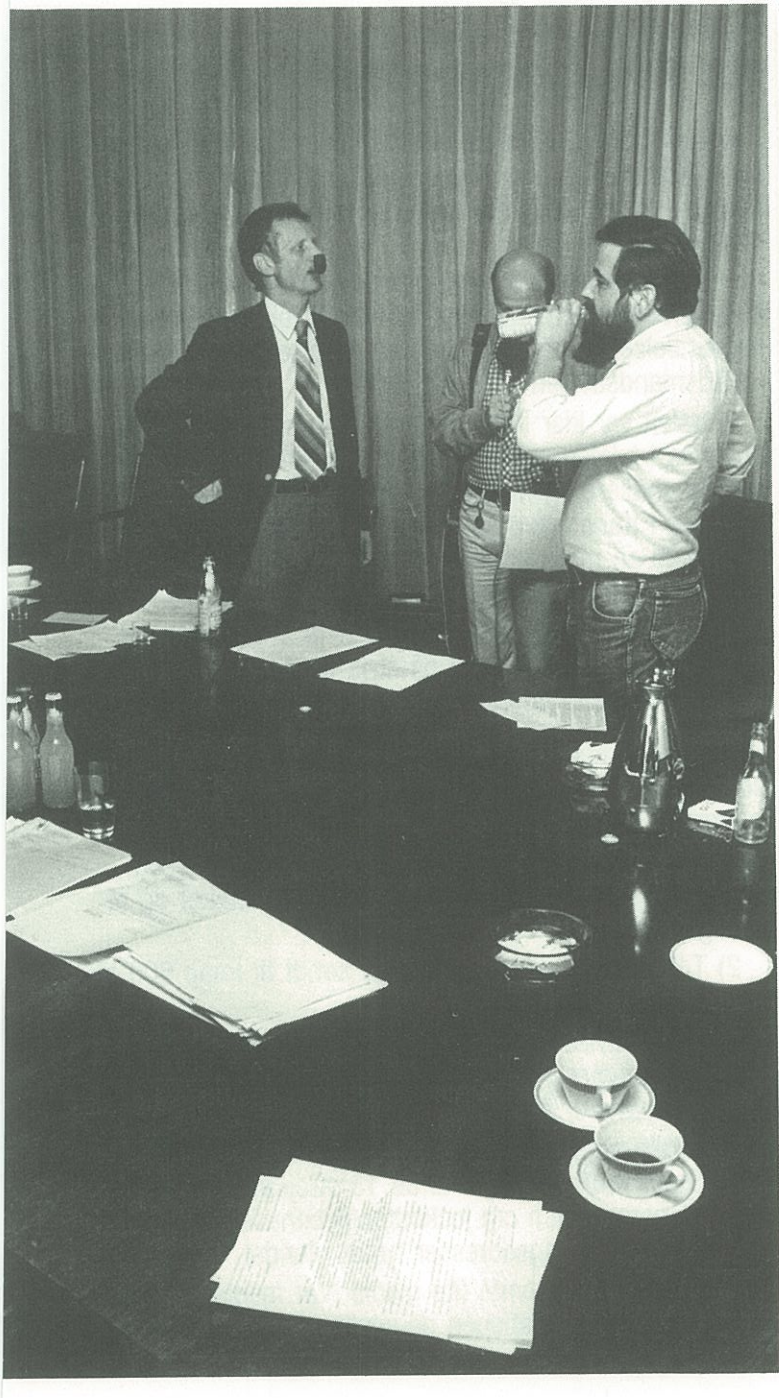
HB overtager

Fra den 3. juli blev det selve hovedbestyrelsen, der forhandlede med arbejdsgiverne. Det skete, både fordi HB havde en anden opfattelse af situationen, end forhandlingsdelegationen havde, og fordi arbejdsgiverne gentagne gange havde bedt om at måtte forhandle direkte med ledelsen. Flertallet i forhandlingsdelegationen var sidst i juni af den opfattelse, at arbejdsgiverne ikke var til at rokke yderligere, selv om man strejkede videre. Flertallet i hovedbestyrelsen troede på, at en stærkt aktiv medlemsskare stadig havde mulighed for at bevæge arbejdsgiverne. På den baggrund besluttede HB, at der blev holdt urafstemning midt i juli, hvor medlemmerne skulle besvare spørgsmålet, om de var parat til at se en lockout i øjnene i august med en tom strejkekasse i socialrådgiverforeningen.

Mørkelægning

Medlemmerne stemte ja til fortsat kamp i august, og i den afsluttende fase tog hovedbestyrelsen mere kendte og etablerede forhandlingsmetoder brug. To sonderende møder i Kommunernes Landsforening den 12. og den 14. august er bagefter blevet kaldt »blå briller og skæg«-forhandlinger. Disse sonderinger skulle have været mørkelagt, men en borgmester i arbejdsgiverdelegationen talte over sig til den lokale presse, og taktikken kom derved i et dårligt lys.

Til allersidst indkaldte hovedbestyrelsen foreningens øverste myndighed, repræsentantskabet for at få mandat til at slutte forhandlingerne endeligt af. Forligtresultatet tegnede sig klart den 25. august, og repræsentantskabet så på sit ekstraordinære møde den 29. august ingen anden mulighed end at bøje sig for udsigterne til forligsskitsen. Den 1. september skrev HB under på forliget.

Forhandlingerne afsluttet, 1. september 1981.

Foto: Alfa

KAPITEL 21

Intern kommunikation skal være hurtig og præcis

Behovet for at få noget at vide stiger kolossalt under en arbejdskonflikt, og ikke mindst, når det er fagforeningens erklærede politik at aktivisere medlemmerne mest muligt.

- Hjælp, vores telefoner er overbelastede, og vi er kun fem-seks personer, der er i stand til at besvare henvendelser, skrev den centrale ledelse i den interne »Tillidsmandsavisen« den 23. juli.

Moralen var klar nok: Hvis der evig og altid skulle knævres i telefon om konflikten, ja så fik de ansatte sagsbehandlere og hovedbestyrelsesmedlemmer i Toldbodgade i København så meget desto mindre tid til at udarbejde en mere udførlig information til medlemmerne.

Det lille nødskrig fra hovedkvarteret var ikke så meget møntet på at få alle Spørgejørgen'er til at holde mund, men var derimod et forsøg på at få flere til at hente oplysningerne de rigtige steder.

5 kanaler

Sagen var nemlig, at foreningen under konflikten havde en række kanaler at kommunikere igennem til medlemmerne:

1) For det første fagbladet »Socialrådgiveren«, som blev sendt ud til alle 4900 medlemmer, bilioteker og offentlighed.

2) Tillidsmandsavisen. Den blev sendt til knap 600 tillidsfolk.

3) Telefonavisen, der som oftest var på 30 sekunder og kunne aflyttes af 120 personer i timen. Der var kun et telefonnummer til socialrådgivernes telefonavis.

4) Daglig strejkebulletin og under lockouten dagsrapport. Strejkebulletinen gik til de 13 strejkeområder, mens dagsrapporten om lockoutbegivenhederne gik til de 16 kredsforeningsadresser rundt i landet.

5) Ud over de nævnte fire medier var medlemmerne af forhandlingsdelegationen personlige kontaktpersoner for en kreds hver.

Papir og porto

Selvsagt blev der ikke sparet på papir og porto under konflikten. Det var hensigten, at alle til enhver tid kunne følge med i udviklingen, og at medlemmerne måtte vide alt. Denne hensigt lykkedes stort set, sagde repræsentanter fra kredsene bagefter slaget, da de sidst i september satte sig sammen for at snakke erfaringer.

Ugeblad

Her skal kort summeres op på erfaringerne omkring den interne kommunikation:

1) Fagbladet Socialrådgiveren: Bladet var et fjortendages blad i første halvdel af den 22 uger lange konflikt. I sidste halvdel blev det et ugeblad, og det var der bred tilfredshed med. Medlemsbladet koncentrerede sig i de fem måneder helt om konfliktstof og viste sig klart at have størst betydning for de ikke aktivt konfliktende: Tjenestemændene, de arbejdsløse, de ikke strejkende og det mindretal af strejkende, der mest gik passivt rundt.

Fortrolige detaljer

2) Tillidsmandsavisen blev under konflikten det instrument, som medlemmerne havde mest tillid til. Mens »Socialrådgiveren«, der blandt andet hele tiden blev nærlæst af arbejdsgiverne, fremstillede virkeligheden forenklet og unuanceret, bragte Tillidsmandsavisen flere detaljer om forhandlingerne og om fagforeningens taktik. De mere eller mindre fortrolige A4-ark udkom under opstarten i marts og april mindst en gang ugentligt, derefter cirka hver 14. dag. Dog blev der forsømt nogle udgivelser i den afsluttende fase, har det lydt fra flere kredse rundt om i landet.

Telefonavis

3) Telefonavisen bragte nyhederne hurtigst, suverænt billigst og var omkring højdepunkterne utroligt populær. En telefonavis koster 1000 kr. at oprette plus nogle hundrede kroner om måneden, og så er der bånd med på 15, 30, 45 og 60 sekunder og op til tre minutter. Fidusen er at få indtalt på båndet hver dag til fyraften om det, der er sket, eller ikke er sket den dag, og helst gøre det på under 15 eller 30 sekunder.

Ved hurtig hovedregning konstaterer man, at en telefonavis på 30 sekunder kan aflyttes af helt op til 120 personer i timen, mens en telefonavis på for eksempel to minutter kun kan nå at informere 30 lyttere i timen.

Socialrådgivernes telefonavis var målrettet til socialrådgivere, og der blev med vilje ikke gjort noget for at få telefonnummeret kendt i offentligheden. I spændte situationer blev nummeret blokeret af opkald, og socialrådgiverne har derfor overvejet for en anden gangs skyld at oprette flere linier, for eksempel både en telefon i Jylland og i København.

20.000 lyttede

Socialrådgivernes telefonavis kom først igang den 1. juli, og der var i de følgende to måneder over 10.000 aflytninger af den månedligt.

Dagsrapport

4) De daglige rapporter. Disse fotokopierede A4-ark formidlede fra dag til dag gode ideer og erfaringer på mikroplan. Denne kommunikation var uvurderlig både i de første uger af strejken og i de første dage af lockouten. Erfaringerne synes at være, at disse pulserende begivenheder virker godt som inspirationskilde til selv at tage fat og giver kampgejst. Men efter nogle uger, hvor punktstrejkeområderne melder ind om snart sagt alle aktiviteter rundt omkring på de lokale gadehjørner, opstår der nye behov. Hvis dagsrapporten skal blive ved at have værdi, skal områderne begynde at analysere deres aktiviteter og fortrinsvis resumere dem til rapporten.

Dagsrapporten fungerede på forskellig måde undervejs i konflikten, men kvalitet og kontinuitet var bedst, da der var et fast makkerpar på det faste modtagenummer og det samtidig var faste kilder, der ringede op til denne dagsrapport-redaktion.

Mens de tre førstnævnte kommunikationskanaler er overvejende envejs, så udmærker den sidste, dagsrapporten, sig ved at være ægte netværks-kommunikation, fra Grindsted til Helsingør og fra Helsingør og til Ålborg.

Endnu en kanal supplerede de fire nævnte medier, nemlig kontaktpersonsordningen.

Kontaktpersoner

Socialrådgiverforeningens ordning med kontaktpersoner for hver af landets 16 kredse har været den mest tidkrævende og også langt den dyreste. Men ordningen bevares.

Der har lydt bred tilfredshed fra kredsenes side med, at de så ofte har kunnet få »en ansvarlig fra Køben-

havn« til at komme til det lokale stormøde, også selv om hovedbestyrelsesmedlemmerne undtagelsesvis har melet deres egen kage og har bragt et farvet referat af forhandlingssituationen. Flere har foreslået, at dette afbødes ved, at kontaktpersonen har et officielt, fælles hovedbestyrelsesreferat med hjemmefra inden et lokalt møde.

Telefonkæder

På kredsplan var der også velfungerende telefonkæder en del steder. Et af de områder, der flittigt brugte denne metode, var Frederiksborg amt. Her ringede et bestyrelsesmedlem fra kredsforeningskontoret rundt til tillidsmandskæden på 14 personer, og disse ringede så igen rundt til cirka tre hver, således at også de små klubber blev orienteret. På få timer var små 60 personer orienteret, og derefter vidste alle medlemmer besked inden for det næste døgn.

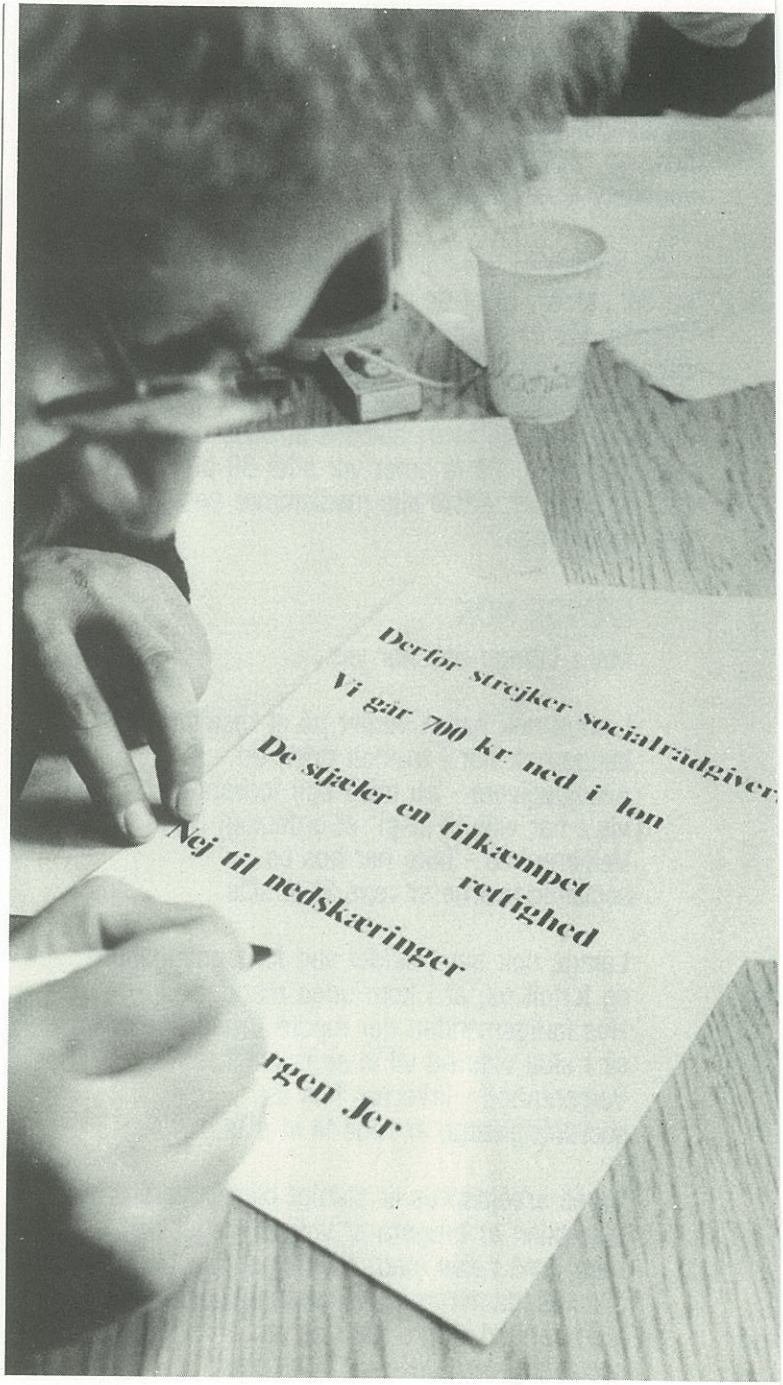
LÆNGE NOK

Mel.: Længe nok har jeg....

Længe nok har vi ventet på et resultat
længe nok har I trukket tiden ud.
Arbejdsgivere - nu må I sgu forhandle
vis I har vilje til at gi' et ordentligt bud
Velgørenhed - ikke her hos os
socialrådgiverne er rede til at slås.

Længe nok har I siddet ved forhandlingsbord
og fortalt os, at I kom uden mandat.
Hos forligsmanden der mødte I med fine ord,
så I skal vide nu vil vi se resultat.
Velgørenhed - ikke her hos os
socialrådgiverne er rede til at slås.

Vores arbejdspres er stadigt blevet mere drøjt
mængden af brugere er vokset meget højt.
Dem I må nøjes med, hvis ingen løn til os I gi'r
blir hattedamerne og velgørenhedspi'er.
Velgørenhed - ikke her hos os
socialrådgiverne er rede til at slås.

1. maj-forberedelse i Århus.

Foto: Østjydsk Billed Forsyning

Organisering og myretueaktivitet i strejkeområderne

En sand storm af opgaver trænger sig på, fra det øjeblik startskuddet har lydt for en strejke. Til gengæld er det i stilheden før stormen, man skal organisere sig mest praktisk for at komme hurtigt fra start på alle områder.

Denne gamle lære blev brugt langt de fleste steder i forbindelse med socialrådgiverkonflikten, selv om det var fagforeningens hidtil første overenskomstmæssige strejke, og mange medlemmer stod lidt rådvilde.

Optælling

Helt grundlæggende manglede der, da fagforeningens repræsentantskab linede kravene op i oktober 1980, en optælling og registrering af medlemmerne på de enkelte arbejdspladser. Kredsene gik derfor igang med at finde ud af tallene og af fordelingen af overenskomstansatte, der havde strejkeret, og tjenestemænd, der ikke måtte strejke under kampen for den nye overenskomst.

I marts blev der ladet op. Ledelsen udsendte en kort og fyndig Strejke ABC den 13. marts til hjælp for strejkekommunerne, og inden fagforeningens klare nej til KTU-forliget ved urafstemning den 24. marts var mobiliseringen overalt i fuld gang.

Stormødet

Der var før strejkestart kun sendt sparsom vejledning ud centralt fra, men strukturen blev fra starten alligevel ret ens rundt omkring. Stormødet var højeste myndighed, og der var mødepligt til at komme til det hver morgen. Efter stormødet gik de strejkende i de faste grupper.

14 dage inde i konflikten berettede Århus følgende:

»I Århus - et af de store strejkeområder - mødes alle strejkende til stormøde to gange om dagen: Fra klokken 8.30-9 og fra klokken 13 til ca. 14. Strejkemøderne er den øverste strejkeledelse i kredsen. Alle aktionerende har mødepligt - og de kommer!

Kulturgruppe

Formiddagen går for en stor dels vedkommende med opsøgende arbejde. Selv i strejkeperioden udføres dette: Der uddeles løbesedler, strejkeaviser og sælges støtte-

mærkater foran alle områdekontorerne, på strøget, foran varehusene. Kulturgruppen sørger for musikledsagelsen, for »slikkepinde« og transparenter. Befolkningens - og især klienternes - massive støtte er en stor opmuntring for de af os, som laver gadearbejdet.

I det nye fagforeningshus i Rosensgade og i »Frontthuset« i Mejlgade syder det samtidig af kampånd og aktivitet. Den praktiske gruppe sørger for trykning, delfoler og codier - det er dem, der får skidt under neglene. PR-pressegruppen og PR-andre-organisationer-gruppen propaganderer, kontakter og appellerer. Den umulige situation, KL har bragt sig selv i, gør dette arbejde taknemmeligt.

Oplysning

Undervisningsgruppen forestår opbyggelige og oplysende foredrag, studiekredse og faglige grundkurser. Kontaktgruppen sørger for, at de arbejdspladser, der ikke er i strejke, ikke føler sig ensomme og uoplyste. Man arrangerer bl.a. kredsmedlemsmøder, som kulturgruppen har et ansvar for ikke bliver for kedelige!

Koordinationsgruppen leder og fordeler. Den består af tillidsmændene, af en ALU'er og af afdelingssekretæren. Den søger - med behørig støtte fra referent- og evalueringsgruppen - for, at strejkemøderne afvikles i god ro og orden.

Tillidsmændene aflægger hver dag besøg på deres respektive arbejdspladser«.

Fuld fart

Som den maleriske beretning viser, var parolen i starten: Fuld fart fremad. Lidt senere skete der justeringer rundt omkring. To måneder henne i konflikten fortæller én af de 20 strejkende i Helsingør blandt andet følgende:

- I begyndelsen drønede vi bare for fuld fart ud over knoldene. Allerede inden konflikten havde vi lavet en stram struktur med arbejdsgrupper, der efter et kort fælles morgenmøde spredte sig for alle vinde for at løse deres opgaver.

Psykisk pres

- Resultatet var, at vi lå vandret i luften, og vi havde svært ved at stå for den hårde psykiske og følelsesmæssige belastning, som en strejke er. Den belastning

havde vi nemlig ikke taget højde for forinden. Vi havde ikke tænkt over, at vi trods stort arbejdspres i vores normale daglige situation har en hel del ting på rygmarven, og at vi ikke ville have det i denne situation.

- Vi fik så mange nye indtryk ind i løbet af vores seks-otte timers »arbejdsdag« som strejkende plus aftenmøder og blev så trætte, at nogle af os begyndte at vrisse ad ungerne derhjemme.

- Og så lavede vi strukturen om. Vi er begyndt at slappe lidt af i de forskellige grupper og skiftes til at holde fri, for ellers har vi ikke styrke nok til at fortsætte kampen.

Konfliktkatalog

De 13 punktstrejkeområder høstede den ene erfaring efter den anden i løbet af forår og sommer. Det var derfor helt naturligt, at de 510 medlemmer, der »havde stået i strejkelære«, inden konfliktens sidste fase, lokcouten, samlede deres erfaringer sammen. Det kom der følgende »Konfliktkatalog« ud af:

»Inden lockouten træder i kraft:

Praktiske ting: Det er vigtigt at sørge for

- lokaler til fællesmøder,
- flere små grupperum,
- mindst en telefon og helst sørge for at have det samme tlf. nr. under hele konflikten, af hensyn til nem koordinering på landsplan. Man kan evt. få oprettet en
- nødtelefon, dvs. en telefon med f.eks. 50 m ledning,
- fotokopieringsmaskine eller
- duplikator
- skrivemaskiner,
- stort lager af diverse kontorartikler:
- masser af papir,
- frimærker,
- stencils,
- klips,
- saks,
- hullemaskine.

Det giver mange unødige irritationer, hvis disse ting ikke er til stede. Iøvrigt er det en god ide at lave

- fast telefontid, og såsnart konflikten går igang, at lave
- telefonkæder, således at der hurtigt kan ændres på ellers planlagte aktiviteter.
- En megafon til demonstrationer.

Inden konflikten starter, er det vigtigt at bruge klubmøder til at få nedsat arbejdsgrupper, så de kan fungere fra den første dag.

- En bus eller et stort køretøj er godt at have i kampagnearbejdet, så mange kan tage ud samlet.
- En telefon- og adresseliste over fagforeninger og organisationer,
- raslebøsser til indsamlinger,
- et ordentligt nøglesystem,
- kaffemaskiner,
- radio.

Arbejdsgrupper

De vigtigste arbejdsgrupper:

I det følgende en opridsning af de vigtigste arbejsgrupper, men der gøres opmærksom på, at antal grupper vil afhænge af antal konfliktende, og i mindre kommuner (arbejdspladser) vil det være nødvendigt at ændre på struktur og arbejdsopgaver undervejs.

»Mødet« var dog enig i, at det vil være en fordel, hvis lockouten kan organiseres på kredsplan, med et eller flere ugentlige fællesmøder, således at der i starten også kan trækkes på erfaringer fra strejkekommunerne.

1) Økonomigruppe: Til lokale indsamlinger, salg af klistermærker etc., og varetagelse af de enkelte medlemmers økonomiske situation.

2) Pressegruppe: Kontakt og information til de lokale medier (aviser, lokalradio m.v.)

3) Kontaktgruppe: Kontakt til de arbejdspladser, hvor der er ansat socialrådgivere, såvel i lokalområdet som på landsplan. Specielt vigtigt under lock-outen, hvor der bliver stort behov for at holde kontakten mellem medlemmer på landsplan.

4) Kulturgruppe: M.h.p. at bearbejde konflikten kreativt - højnelse af moralen og mulighed for at bringe nogen fornøjelse ind i en alvorlig situation (teater, happe-

nings, sange, rullende rådgivning).

5) Praktisk gruppe: Til trykning, fremstilling af plancher, til at tage referater, (bl.a. vigtigt at søge for at sende referater ud til de tilbageblevne tjenestemænd på arbejdspladserne, således at de informeres løbende), sørge for lokaler ved forskellige arrangementer, demonstrationstilladelser, vagt og information ved arbejdspladserne, indkøb af kontorartikler etc.

I forbindelse med praktisk gruppes arbejdsopgaver kan det nævnes, at der ikke kræves polititilladelse til at uddele løbesedler og heller ikke til at gå med plancher »på maven« - de såkaldte sandwiches.

Daglejerkorps:

I større kommuner kan det være en god ide at oprette et »daglejerkorps«, som fungerer ved, at hver gruppe stiller med en person dagligt til alt det arbejde, som ingen har så megen lyst til.

Sammensætnig af grupperne:

Socialt netværk

Det er erfaringen, at grupperne bedst sammensættes ud fra et frivillighedsprincip, dog er det også af hensyn til ansvarligheden vigtigt, at alle kommer i grupper. Det er vigtigt, at der hele tiden er mulighed for at diskutere synspunkter i en mindre gruppe. Endvidere fungerer de små grupper også som »socialt netværk«, m.h.t. fravær osv. På grund af trygheden i en mindre gruppe er det nemmere f.eks. at diskutere evaluering og vigtige breve, som skal sendes ud af huset, inden diskussionen tages op på stormøde.

6) Koordineringsgruppe/strejke(lockout)komite: Koordinerer arbejdsgruppernes aktiviteter, planlægger og afholder stormøder, evt. forhandler med den lokale ledelse og politikere.

Under strejken har denne gruppe været forskelligt sammensat i de forskellige kommuner, og nogle steder har der ingen været grundet for få strejkende, således at man ikke har skønnet det nødvendigt. Nogle steder har gruppen været sammensat udelukkende af tillidsfolk, nogle steder af tillidsfolk og kredsbestyrelsesmedlemmer, andre steder af tillidsfolk, kredsbestyrelses-

medlemmer og »menige«, og andre steder ingen udelukkende af »menige« frivillige. Det kan nævnes, at i Århus har gruppen været sammensat udelukkende af tillidsfolk, og det har vist sig hensigtsmæssigt i forbindelse med lokale forhandlinger med arbejdsgivere og politikere.

Mange grupper

Generelt om grupperne kan det nævnes, at det er uhensigtsmæssigt, hvis den enkelte gruppe får for stort et arbejdsområde, det er da bedre at splitte een gruppe op i flere.

De her nævnte grupper har man skønnet nødvendige, eller i hvert fald de arbejdsområder, som de dækker, og afhængigt af, hvor mange man er, kan der laves flere grupper. Eksempelvis har man i Odense nedsat en Båndgruppe, som efter konflikten vil lave en udsendelse i Båndværkstedet. Nogle kommuner har også haft en Skurvognsgruppe (Fredericia, Ålborg og Århus), og man vil ved henvendelse til een af disse kunne få gode råd.

Konfliktramt arbejde:

Inden lockouten træder i kraft vil det være vigtigt på den enkelte arbejdsplads at få diskuteret med kolleger, hvad der sædvanligvis er hver enkelts arbejdsområde, for derefter at kunne definere, hvad der vil blive konfliktramt arbejde. De tilbageværende kolleger vil herefter vide, hvordan de forholder sig under konflikten.«

Selvkritik

Denne lille organiserings-kogebog blev skabt den 21. juli 1981 på et fælles evalueringsmøde for strejkestederne. Mødet blev også brugt til selvkritik, og deltagerne fandt ud af, at strejkearbejdet havde kikset på flere punkter. Generelt havde man været for ringe til at følge de mange aktiviteter op. Nogle af konklusionerne lød:

- Det var meget kendetegnende, at man havde sat en masse ting igang. Materiale var ved strejkens begyndelse fordelt til biblioteker, venteværelser og andre steder - men det blev aldrig fulgt op eller skiftet ud.

- En af de alvorligste ting var den dårlige kontakt til fagforeninger. Mange steder blev der sendt brev ud, og så har man håbet på at blive kontaktet, selv om sådanne henvendelser skal følges op ved personlig henvendelse.

Murren i krogene

- Et andet fælles problem var konflikter i klubben. Der var enighed om, at det er vigtigt at få konflikter op på fællesmøderne. Det gælder både politiske konflikter, konflikter omkring processen og konflikter omkring rent praktiske ting. Det er vigtigt at undgå murren i krogene.

- Det er utroligt vigtigt, at man har en gruppe at relatere sig til i denne situation. Vi har oplevet, hvordan vi voksede med konflikten og ansvaret, og hvordan strejkearbejdet kommer til at optage den vigtigste plads i hverdagen. Men for at få en positiv oplevelse, er det nødvendigt, at man har en stærk social kontrol med hinanden, sikrer sig, at aftaler og opgaver bliver ført ud i livet og fulgt op. Undgå ørkesløse diskussioner, og gør noget ved tingene i stedet. Uanset, hvordan konflikten ender, har vi vundet noget.

Den sidste vurdering står specielt for nogle Holbækstrejkendes regning. En anden bemærkning udtalt efter, at det hele var overstået, kom fra en vestjysk socialrådgiver:

- Der har været en enorm aktivitet. Den bliver aldrig så stor igen, hverken i vores eller i nogen anden fagforening.

Mel.: »Kys mig godnat -«

Her står vi lockoutede uden for porten
med »rygsækken slatten og med bare tær«!
med strejkeaviser, mærkater på skjorten
og vi demonstrerer mod »alt dette her«.
Dagligt vi stæsed'
i rotteræset.
Snakked' os hæse
som en besat.
Er det så takken -
agterudsakken?
bar' ned med nakken -
kys os godnat.

»Forhandle« med KL er vær' end du aner.
Kun »ydmyge« forslag fra os er »fornuft«!
De spiller med muskler, de hårde bananer -
- syvhundrede kroner går op i »blå luft«.
»Knus blot makronen:
DS-fraktionen«,
det er bar' tonen
KL har ha't.
DS på trynen -
kæft til kommynen -
ned under dynen -
kys dem godnat.

Mil'jontab for samfundet - og hva' mæ' gælden?
men det tager KL skam roligt, det tab.
Hvad tabes på gyngen, det gi'r karrusellen!
Det lægges i skat blot på al borgerskab.
Vi bli'r klienter!
revalidenter
intet forventer
- de er forladt!
Alt går i brokken.
Nul-lyd fra flokken,
ho'det på blokken -
kys dem godnat.

Men hva' mæ' de valgte, ja, de kommunale?
Socialpolitik!? Oh, den tar' de sig let,
mens skæbner går til udi møllen, der maler.
men husk dem til valget - ja, husk blot på det.
DS ej pjækker
vi holder rækker,
KL vi stækker
dernæst tag fat
i skruebrækker'
op i rygsækker'
Nøden vi knækker -
Kys os godnat!!

GOD FEST!
fra Vejle-klubben

AFSNIT 6

Om hjemmefront og klubsammenhold

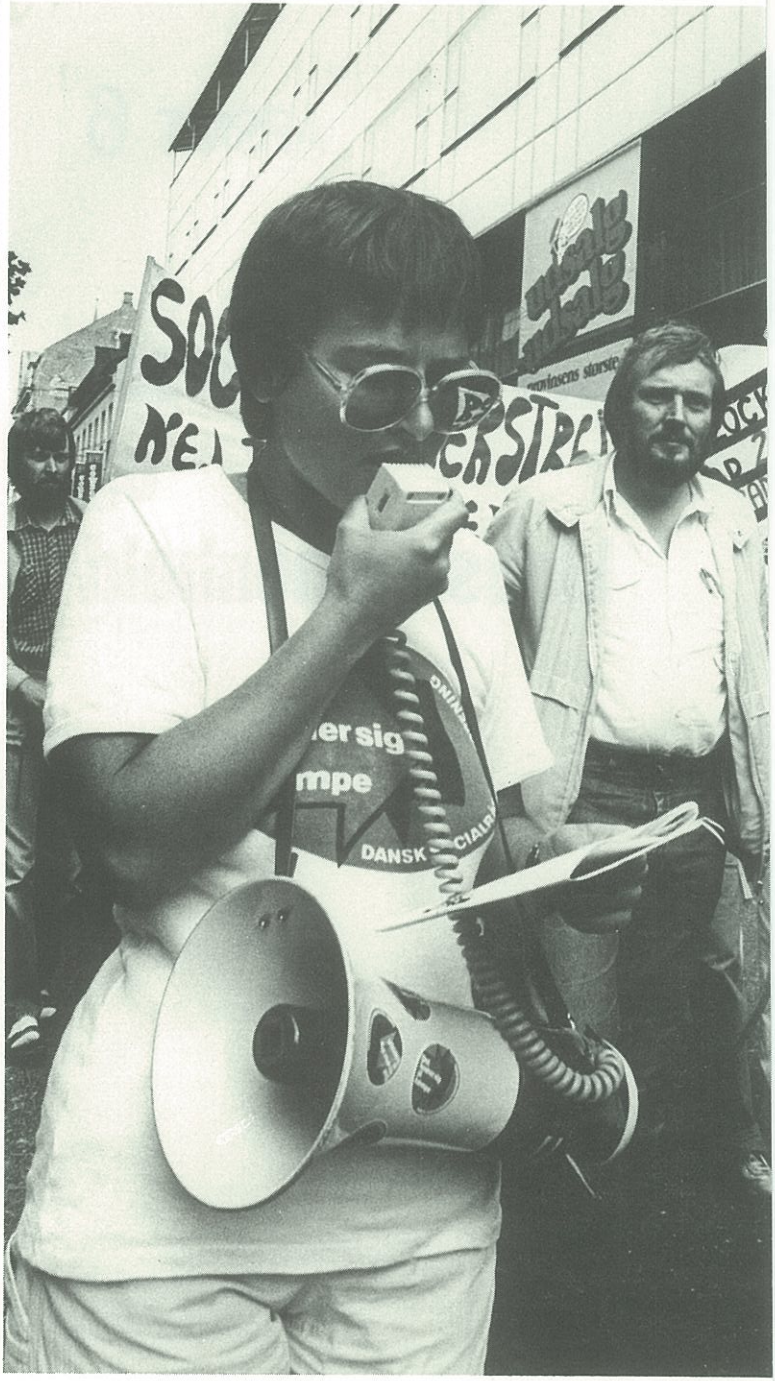

Foto: Østjydsk
Billed Forsyning

Rolleskift og problemer på hjemmefronten

Det er altid af stor betydning, hvordan mand, kone, børn og andre medboere stiller sig under en konflikt. Fordi flertallet af socialrådgivere er kvinder, gav denne konflikt nogle specielle problemer på hjemmefronten.

- Det er ikke nogen hemmelighed, at en del aktive piger under konflikten har haft problemer med jaloux fyre. Det er heller ikke særlig mærkeligt, for mange piger har været meget aktive både om dagen og til aftenmøder, og de har fået et væld af input og er blevet politisk udadvendte, mens fyrene derhjemme bare har tullet rundt og lavet mad og passet børn og ikke oplevet nær så meget, beretter en socialrådgiver fra Odense.

Omvendte kønsroller

- Nogle steder er kønsrollerne ligefrem blevet vendt op og ned. Hvis pigen hidtil har været domineret af sin fyr, men lige pludselig lærer en hel masse, ja, så kan hun måske stå distancen i en politisk diskussion derhjemme. Gennem arbejdet og det tætte kammeratskab med de andre strejkende begynder hun at tro på sig selv og har argumentationen i orden.

Sådan er fleres erfaringer i Odense, uden at det dog udgør hovedtendenser. Mange fik under strejken mere tid til at tage sig af hjem og børn og fik i det hele taget et bedre hjemmeliv ud af det.

Fordomme

I det daglige fik de fleste at høre for, at de var i strejke på nogenlunde denne måde: »Nå, du strejker. Så går du rigtig og hygger dig derhjemme«.

I Odense og de fleste andre strejkeområder var det langt fra tilfældet. Under hele forløbet var der morgenmøde hver dag for alle strejkende. De første par måneder var fremmødet på ca. 60 af de 72 strejkende. Derefter sivede en del på grund af sol og sommerferie, og aktivitetsniveauet steg så igen under lockouten i august.

Da socialrådgiverne gik i konflikt den 10. april, havde næsten alle andre områder sluttet fred og indgået overenskomster med arbejdsgiverne. Kun typograferne med

stor tradition for at strejke var ude i konflikt på det tidspunkt. Den situation kunne ikke undgå at påvirke omverdenens syn på de strejkende socialrådgivere.

Interview med medlem i Odense den 13. april:

- Jeg må nok sige, at jeg fra den fjernere del af min familie har mødt en del kulde fra starten. Men det har hjulpet at snakke tingene igennem, og da jeg fik forklaret, at det ikke er horrible krav, vi stiller, men først og fremmest at bevare den løn, vi har, så mødte jeg stor forståelse.

Interview med medlem i Odense den 21. maj, 41 dage henne i konflikten:

- Selv min mor forstår nu, hvad det går ud på. Det synes jeg, er helt godt. I begyndelsen spurgte hun mig, om jeg ikke kunne komme galt afsted ved at gå og lave sådan noget. Nu synes hun, det er helt rimeligt. Det hjalp også, da jeg spurgte hende, om hun ville give mig de 700 kr. om måneden, som jeg jo ellers står og mangler nu. Det ville hun ikke. I øvrigt har jeg da mødt ret mange, som nærmest ikke vil tro på, at vi går 700 kr. ned i løn.

Prøvelser for alvor

Forståelsen for konflikten var større inden for hjemmets fire vægge, men prøvelserne rundt omkring i socialrådgiverhjemmene begyndte først for alvor den 1. august, da lockouten trådte i kraft, og foreningens ledelse på forhånd havde oplyst, at strejkekassen var tom. Ikke uventet var det de 540 punktstrejkende, der var mest kry ved situationen. Blandt dem var der det største flertal for at kæmpe videre, også selv om den skulle stå på risengrød derhjemme.

Interview med tre strejkende socialrådgivere fra Odense i september 1981, efter konfliktens ophør:

Lån på socialkontoret

- Selv om jeg bor sammen med en socialrådgiver, og selv om vi begge to var lockoutede og noget usikre på situationen, så kørte vi frem med en fanden i voldsk holdning. Vi skulle nok finde på noget, og vi skulle nok overleve. Vi tog et lån på 4.500 kr. hver på socialkontoret, så vi kommer til at sidde hårdt i det, når vi skal betale det tilbage igen foruden studiegæld og alt det andet.

- Jeg er alene-fyr, og jeg klarede lockouteperioden helt rimeligt. Jeg har nogle forstående venner, og jeg kunne nemt bumme smøger og alting hos dem.

- Hjemme hos os behøvede vi heldigvis ikke at optage lån. Jeg kommer sammen med en fyr, der tjener godt, og vi har et lavt budget, så han sagde ikke noget til, at jeg skulle i lockout. Han har jo fulgt med undervejs og har hele tiden bakket mig op, så det værste var snart, at resultatet var så dårligt. Det fik han selvfølgelig også en nedtur over.

Såvidt de langtidsstrejkende, som gennem lang tid havde vundet forståelse for deres sag blandt venner og familie. Det var straks sværere for en del af de 1700 medlemmer, som blev kastet med ud i konflikten i sidste omgang fra den 1. august. Disse medlemmer havde allerede en tid betalt forhøjet kontingent, og nu kom så udsigten til at gå 100 procent ned i løn, og derved for manges vedkommende forsømme både husholdnings-og terminskontoen.

Manden sagde fra

- Min mand syntes nok, det var en retfærdig kamp, vi førte, men da kommunerne varslede lockout, sagde han fra. Vi havde jo ingen penge i kassen at slås for, og hvorfor skulle vi risikere afdragene på hus og bil på at føre en håbløs konflikt videre. Det havde vi nogle bitre skænderier om.

Sådan lyder én af beretningerne, men der blev banket i bordet i mange hjem, da kommunerne begyndte at rasle med sablen og true med lockout. Mange udenforstående ægtefæller var fuldt overbevist om, at det kun var mindretallet i Dansk Socialrådgiverforening, der ville slås videre under en lockout.

60 pct. ja til fortsat kamp

Hovedbestyrelsen i foreningen svarede igen ved at afholde en urafstemning. Den 21. juli forelå resultatet, 60 pct. stemte ja til fortsat kamp. Stemmeprocenten var 76. Uden tvivl blev det afstemningsresultat fortolket flittigt i de konfliktende hjem. Faktum var, at der blev givet grønt lys for den mest voldsomme økonomiske omvæltning af de berørtes liv. I mange hjem måtte der disponeres kraftigt om for at få det til at løbe rundt.

Foto:
Per Folkver

Usikkerhed, mod og fællesskab

Folk i konflikt bringes uundgåeligt ud i situationer, som de ikke havde drømt om, og som de er usikre overfor.

- Jo, vist var jeg da usikker den første gang, jeg skulle ned på gågaden og samle ind til konflikten. Men kun de første 10 minutter. Derefter syntes jeg tværtimod, det var hyggeligt.

- De fleste af os havde aldrig før stillet os op på et offentligt sted. Det viste sig at være let nok, men den første gang var svær. Der skal noget selvovervindelse til.

Aldrig alene

Begyndervanskeligheder som disse er for mennesker i konflikt bagefter knapt nok værd at tale om, men ikke desto mindre væsentlige nok. For at bøde på usikkerheden, var det overalt i strejke-kommunerne skik at gå efter parolen: »Altid mere end én om hver opgave«. Så når man mere, man har det sjovere og tør mere. Et generet og urutineret medlem, der skulle ud at samle penge ind, fik automatisk følgeskab af en mere »faglært« gade-indsamler. På samme måde var det i f.eks. en arbejdspladsgruppe. Den mest trænede holdt de første gange talen i fabrikskantinerne, og derefter kom turen til folk, der efterhånden var blevet fortrolige med tanken om, at de selv for første gang skulle holde en tale.

Modet voksede

På den måde voksede modet undervejs. Det var mest markant i punktstrejkekommunerne, hvor socialrådgiverne mærkede konflikten på deres egen krop i alle fem måneder. Eksempelvis var der stor forskel på den første og den sidste blokade under konflikten. Begge fandt sted i Odense.

Onsdag den 15. april lavede en snes medlemmer blandt de strejkende blokade uden for Vollsmose områdekontor. Målet var at hindre en tjenestemandsansat socialrådgiver i at komme ind og lave konfliktramt arbejde. Det lykkedes at holde ham ude og få ham til at gå hjem ved arbejdets begyndelse, men da socialrådgiverne besluttede at hæve blokaden midt på formiddagen, ringede

ledelsen straks til ham og fik ham hentet tilbage til arbejdet.

Efter den fiasko afholdt de strejkende i Odense sig mange måneder fra at lave blokader, selv om der var flere mindre anledninger til at gøre det.

Til gengæld fejlede modet absolut ikke noget, da der igen skete en grov provokation fra kommunens side i slutningen af konflikten, den 27. august. Skruebrækkere fra incassokontor, bygningsinspektorat og folkeregister blev udkommanderet som sagsbehandlere, og en næsten fuldtallig skare af socialrådgivere lavede blokade foran områdekontor Centrum. Denne gang stod medlemmerne fast og flyttede sig først, da politiet greb ind.

Psykisk hårdt med blokade

En af blokadedeltagerne har gjort disse erfaringer:
- Det vigtigste, når man står i en blokade, er, at man er helt sikker på sig selv og sine argumenter for at stå der. Det kan godt være psykisk hårdt at lave blokade foran sit eget arbejdssted og modtage onde blikke fra en del af kollegerne. Derfor sørgede vi også så vidt muligt for, at det var strejkende fra de andre syv bistandsafdelinger i byen, der dannede blokaden ved hovedindgangen, og så tog vi selv side- og bagindgangene. På den anden side er det også nødvendigt, at der står nogle ved hovedindgangen, der kender ansigterne, så der ikke bliver lukket nogle forkerte ind.

Sange

Det er nødvendigt med et stærkt fællesskab for at gennemføre en blokade, ja, for i det hele taget at komme igennem en langvarig konflikt. Ét af socialrådgivernes midler til at få en følelse af fællesskab op at stå var sangene.

- Vores sange var af enorm betydning. Sommetider på morgenmøderne kunne vi ikke rigtigt komme igang. Så tog vi én af vores sange, og så var der straks mere stemning. Jeg tror, det var vigtigt for vores følelse af fællesskab.

Meget hurtigt blev der lavet, trykt og omdelt sange om konflikten. Inden mange uger var der oven i købet lavet en lokal sangbog med en stribe af højaktuelle sange, og en naturlig følge af det meget »skråleri« var en

bemærkning om, at »vi gør dem bange for vores sange«. Også denne påstand blev sat på melodi.

Arbejdsgiverne blev måske ikke ligefrem bange, men de mistede i alle tilfælde noget af deres autoritet over for socialrådgiverne.

Mistede autoritet

- Jeg tror ikke, jeg finder mig i så meget, som jeg gjorde før konflikten, før jeg siger min stilling op. Hvis vi møder flere overgreb her på stedet, er tålmodigheden snart slut, siger en af de strejkende fra Odense.

Mange af socialrådgiverne var under konflikten ude for skelsættende begivenheder både i forhold til hjem, klub og arbejdsgivere. Disse begivenheder sættes så meget mere i relief af, at socialrådgiverfaget indtil for få år siden overvejende bestod af mennesker, der tog det sociale arbejde som noget af et kald og af en fagforening, der mest var af selskabelig og socialpolitisk art.

Konflikten var DS's første overenskomstmæssige strejke nogensinde, og det var som at komme fra asken i ilden. Det faglige arbejde fik et kolossalt opsving. Før var der mange medlemmer, der ikke kendte deres egen fagforenings opbygning, deres ledere og langt mindre den kommunale opbygning.

Opsving i fagligt arbejde

Nu er det hverdag igen, og med det arbejdspres, de fleste socialrådgivere har, er der nok mange, der ikke orker også at arbejde i fagforeningen. Men forhåbentlig vil mange af de aktive holde fast, så foreningen kan komme videre.

KAPITEL 25

Klimaet bagefter

Moralen var uden diskussion høj i de 13 strejkeområder hele vejen igennem konflikten, og nedturen over det magre resultat var netop derfor så meget større. Men hvad har konflikten betydet for sammenholdet? Det er igen Odense, der giver sit bud i en samtale sidst i september 81:

Vi kender hinanden nu

- Vi er kommet til at kende hinanden mægtig godt. Jeg har fået nogle nye, rigtige venskaber.

- Man kender kollegerne meget bedre nu, og det er en fordel i det daglige arbejde både for os selv og vores arbejdsgivere. Det er f.eks. en lettelse, at man kender den kollega fra et andet områdekontor, som man snakker i telefon med om en klient, der er flyttet fra én bydel til en anden.

- Vi er blevet rystet godt sammen under konflikten, og jeg tror, der kommer et endnu bedre samarbejde i klubben nu. Jeg har lært mange nye at kende og set mange nye sider hos folk, jeg kendte. Nu kender jeg alle de 72 strejkende, når jeg møder dem på gaden

Velkomst

På arbejdspladserne har klimaet efter konflikten været lige så forskelligt, som holdningerne i de enkelte kommuner var det under konflikten. Selv inden for samme kommune har der været store forskelle fra områdekontor til områdekontor. Et sted blev de strejkende budt velkommen tilbage med flag og kaffebord og taler af socialchef og HK-tillidsmand, mens socialrådgiverne i den anden ende af byen blev modtaget med korte, helt formelle møder.

Klienter i stimer

Det er dog en fælles erfaring på alle arbejdspladser, at klienterne står i stimer i venteværelserne. Det er omgående gået op for dem, at socialrådgiverne igen er gået i arbejde.

- De føler, at nu kan de endelig igen få læsset deres problemer af. Jeg tager ikke flere klientsamtaler om dagen, end jeg gjorde før, men jeg er simpelthen færdig, når jeg kommer hjem fra arbejde. Jeg kan kravle på hovedet i seng klokken ni om aftenen, fortæller en af de strejkende efter at have været i arbejde igen i tre uger.

- Det tager tid, før vi kommer os. Vi er mast psykisk og økonomisk, og jeg synes, at resultatet er endnu mere trist set på baggrund af, at det var en enig, faglig kamp, vi førte.

HK'erne glade

- HK'erne var alligevel glade for at se os. Da vi kom på arbejde den 11. september, sagde deres tillidsmand, at nu skulle vi begrave gammelt had og undgå fortræde-

lige udtalelser. Nu skal puklen afvikles, og jeg kan godt forsikre for, at de, der har udbetalt penge under konflikten, nogle gange har sagt de besynderligste ting til folk og givet dem ukorrekte afslag.

Vikar-aftaler

Da socialrådgiverne vendte tilbage til arbejdet, blev der indgået lokale aftaler om vikarer, og også på det punkt blev resultaterne vidt forskellige i de enkelte kommuner. I Ballerup gik kommunen med til, at 18 tilbagevendte socialrådgivere fik syv vikarer til hjælp i et halvt år til afvikling af arbejdspuklen, mens de 17 tilbagevendte i Fredericia ikke fik bevilget én eneste vikartime. De fleste af de 13 steder, der var konfliktramt i fem måneder, fik en meget ringe vikardækning, og flere steder har der været problemer med at få bevilget ferie.

- Det ligner en straffeekspedition mod os, at vi får så lidt ekstra hjælp, når det vælter ind med arbejde. Det er som om, det er meningen, at vi skal føle det arbejdspres, som de overordnede har haft i de fem måneder, siger en af de strejkende.

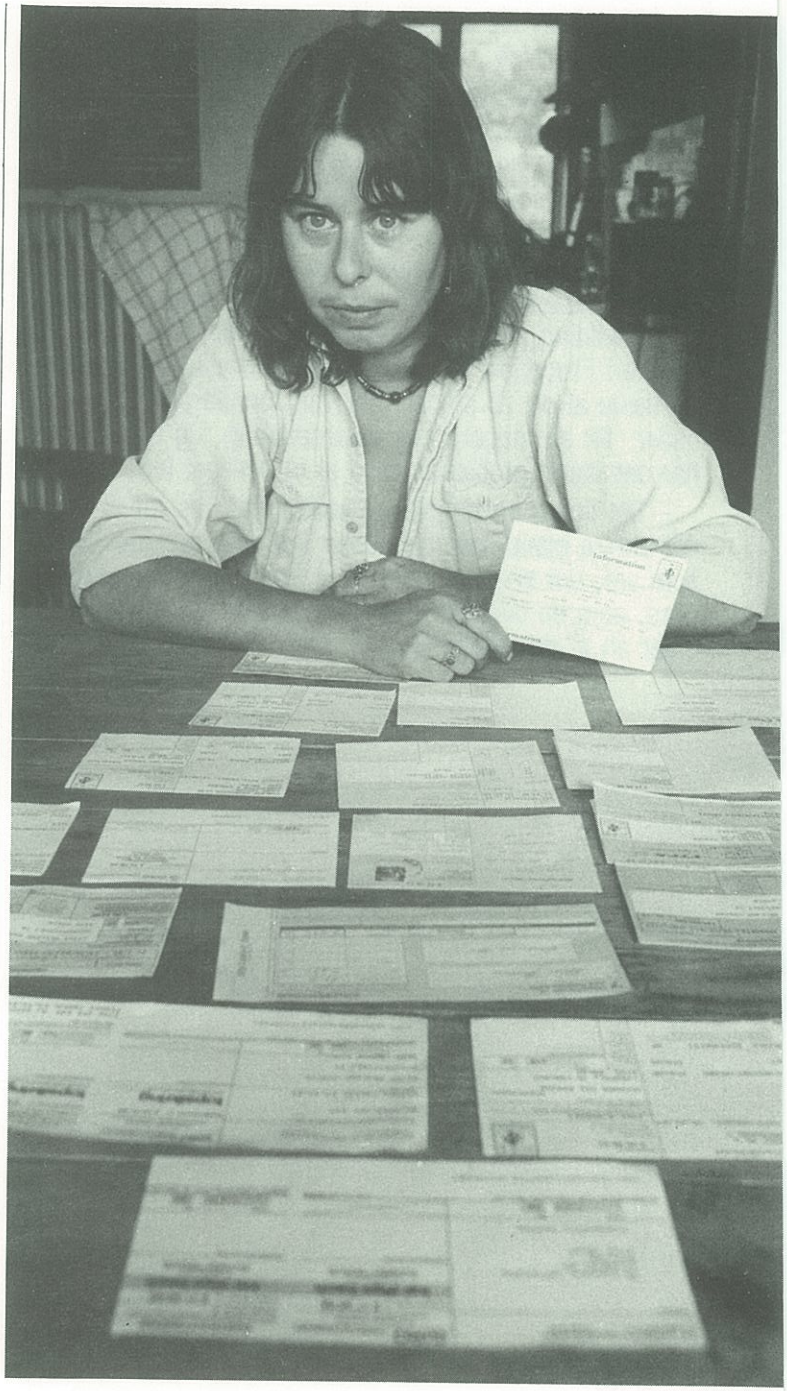
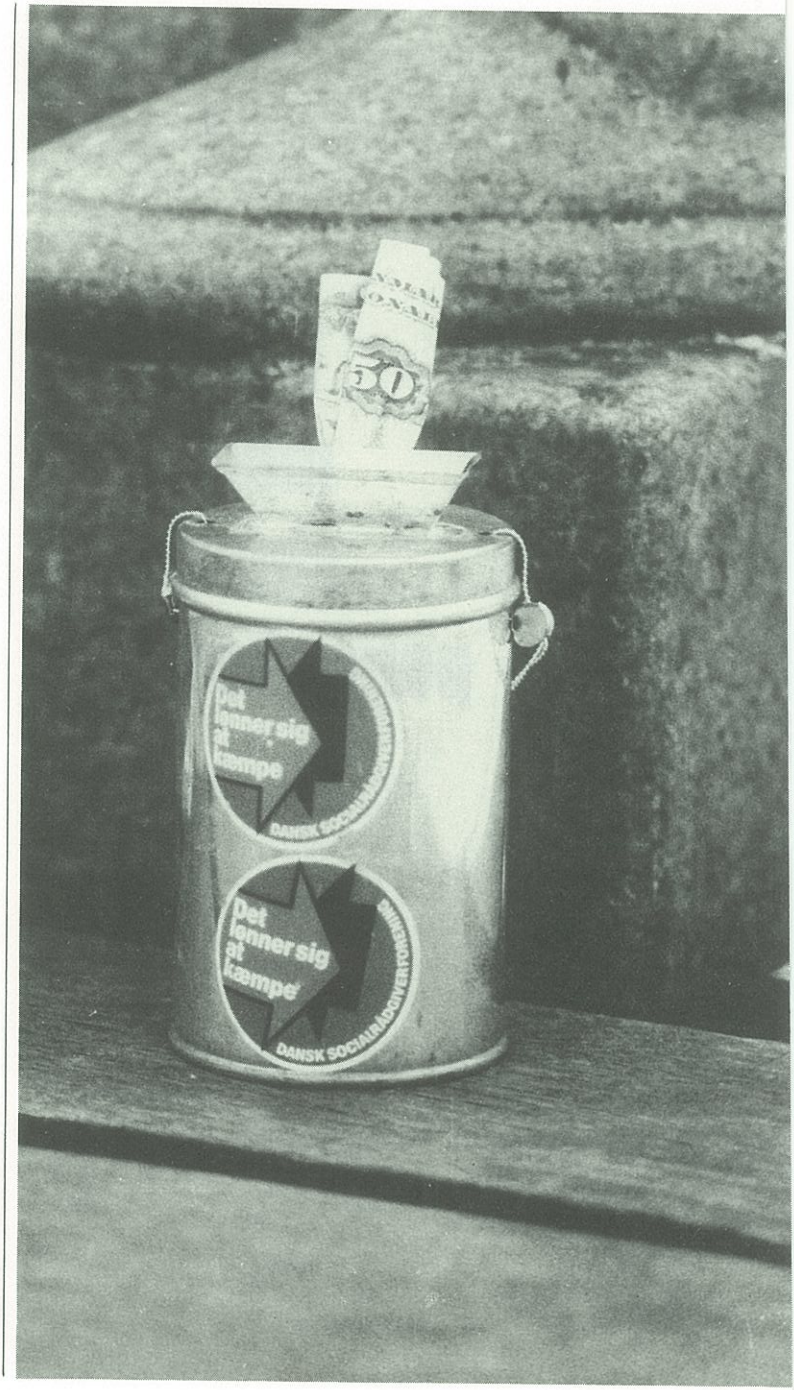

Foto:
Per Folkver

AFSNIT 7

I kamp med en slunken pengekasse

Konflikten kostede Dansk Socialrådgiverforening 26 mio. kroner. En landsindsamling gav godt seks millioner kroner

Vejen frem til en solidarisk økonomi

Historien om socialrådgivernes økonomi under den lange konflikt er fortællingen om fem stadier, fem beslutninger, frem imod en solidarisk løsning for alle fagforeningens medlemmer. At der skulle gå lang tid, inden den bedste løsning var fundet, skyldtes ikke ond vilje, men nok så meget, at foreningen var frygtsom og sparsommelig på grund af sin slunkne pengekasse fra starten, og at konflikten blev så helt utrolig lang.

Lån

Det blev fra starten besluttet, at hjælp til de strejkende skulle ydes i form af individuelle lån. Denne - tilsyneladende usolidariske - løsning blev dog aldrig bragt i anvendelse, og den var heller ikke ment som en særlig straf til de tilfældigt udvalgte punktstrejkende.

Sagen var imidlertid, at der hidtil havde gemt sig store fordele ved denne metode, som var brugt af andre faglige organisationer. Kort fortalt gik den ud på, at ved udbetaling af lån skulle der ikke betales A-skat af beløbet, og socialrådgiverforeningens kapitalbehov ville derfor bliver væsentligt mindre. Dansk Typografforbund havde, før deres medlemmer blev lockoutet sidst i marts 1981, indhentet fornøden godkendelse fra Statsskattedirektoratet til, at denne støtteform kunne iværksættes, men så blev spørgsmålet en politisk varm kartoffel. Statsskattedirektoratet lavede en kovending og udsendte den 27. marts 1981 et cirkulære, hvor de som noget nyt fastslog, at man var pligtig til at tilbageholde A-skat ved udbetaling af strejke-/lockoutgodtgørelse, »uanset om udbetalingerne betegnes som lån«. Metoden var slagtet, nu var der kun strejkestøtte tilbage.

Strejkestøtte

Ved strejkens start var støtten netto på 4.825 kr. til hver, svarende til netto-dagpengebeløbet på den høje sats. Den beslutning tog hovedbestyrelsen med baggrund i praksis hos LO og SFU-fagforeninger. Det var en unuanceret beslutning, og den fik ikke lov at leve længe.

Højere støtte

Hovedbestyrelsen gik ud på lånemarkedet i flere beslægtede fagforeninger, og lavede derefter sin tredie beslutning: De strejkende skulle have 5.300 kr. om måne-

den og stadig have kontingentet betalt. Det var mere i tråd med det faktiske løntab for mange medlemmer. Samtidigt fik særligt betrængte strejkende med store faste udgifter mulighed for at få ekstra hjælp igennem en social sikringsfond. Her blev der skåret igennem, således at ansøgerne til den sociale sikringsfond kunne få et marginalbeløb udbetalt op til deres gamle løn, dog minus 1.000 kr, som de måtte tage som personligt tab.

Fuld dækning

I juni gik det op for socialrådgiverne, at nu var konflikten allerede langvarig, og de strejkende begyndte at mærke på deres krop, at de fik færre penge til sig selv. Herefter blev den solidariske løsning indført. De, der var i punktstrejke, blev stillet lige med alle de øvrige medlemmer, og de fik bagefter fuld dækning for hele strejkeperioden.

Støtten ophører

Med arbejdsgivernes lockoutvarsel omkring den 1. juli kom den femte og sværeste økonomiske beslutning. Den var så vanskelig, at den blev sendt til urafstemning blandt medlemmerne. Alle udbetalinger af strejkestøtte måtte ophøre fra lockoutens start den 1. august, og det var medlemmerne parate til at se i øjnene.

Selvsagt måtte denne udmarvelseskrig stoppes i løbet af en måneds tid og blev det da også. Pengemæssigt førte den dog med sig, at der kom et stort opsving i indsamlingsresultaterne. Derfor sendte hovedbestyrelsen både i august og i september to millioner kroner ud til de konfliktende medlemmer, eller i gennemsnit to gange tusind kroner pr. lockoutet.

Sammen med den sidste portion penge fulgte den enklest mulige fordelingsnøgle. Hver lockoutet skulle af de sidste to millioner have 750 kr., mens de sidste 250 kr. blev opsamlet i en fælles pulje til dækning af individuelle ansøgninger. Administrationen lå ude i kredsforeningerne.

Indsamling, kontingenter og lånoptagning

Kampen kostede rundt regnet 26 millioner kroner, og der var kun én million i socialrådgivernes kasse ved starten. Derved kom fagforeningen til at stå med en gæld ved konfliktafslutningen den 10. september på 12 mill. kr. Men over halvdelen af prisen, de 14 millioner kroner, var allerede betalt, dels af medlemmerne selv, og dels gennem landsindsamlingen, der gav godt seks millioner.

Disse økonomiske resultater gav især i den afsluttende fase anledning til spekulationer om en medlemsflugt, men den udeblev. Til gengæld fremkom der dog temmelig mange restancer.

Forhøjet kontingent

En del af forklaringen ligger gemt i, at de konflitende faktisk blev fattigere under lockouten, en anden del ligger i, at kontingentet flere gange fik en tand opad og derved blev svært for medlemmerne at budgettere med. Oprindelig betaltes 150 kr. i månedligt kontingent. Dog blev det kun indbetalt én gang i kvartalet. I maj og juni blev der lagt 165 kr. oveni, i juni og juli 178 kr. og i august og september hele 500 kr. oveni.

Det er forståeligt, at ledelsen var meget betænkelig ved at sætte kontingentbyrden for meget i vejret, og det har givetvis slået megen privat planlægning i stykker, at der blev lagt på igen og igen.

I de sidste tre måneder af 1981 betalte socialrådgiverne 500 kr. om måneden til deres fagforening inklusive det ordinære kontingent. For svagere stillede medlemmer var der refusion. Arbejdsløse betalte efter konflikten halv pris, det samme gjorde folk med op til 20 timers arbejde om ugen, mens deltidsansatte med 21-30 timers arbejde betalte trekvart pris.

Tilbagebetaling

Betalingen af gælden, hvoraf det meste er lånt hos FTF, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesorganisation, Pædagogisk Medhjælper Forbund og BUPL, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation skal være afsluttet den 31. december 1982.

SANG IMOD INDKOMSTPOLITIK

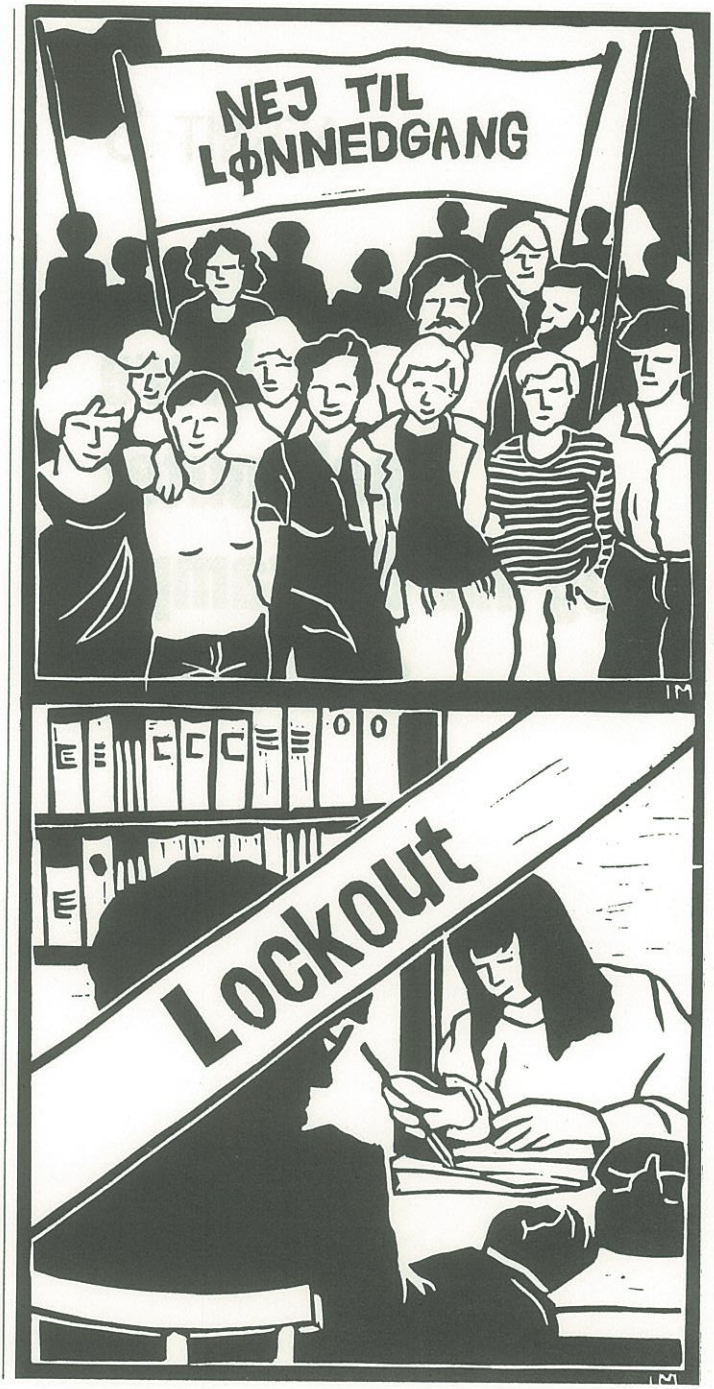
Mel.: Såd'n var det ikke i halfemserne.

I krisetid skal der spares, det kan du nok forstå
De skruer ned for varmen, du må ikke gå i stå.
Og lønnen den skal skæres ned til den halve sum,
og kan du ikke klare den, så er du dum.
Såd'n var det ikke sidst i tredserne,
jobs, de ku findes i aviserne,
lønnen var go', for der sku bruges fler og fler, - men
krisen var chok, så nu er snart det halve nok, - ja
såd'n er det altså her i firserne!,
alting skal skrumpe undta'en priserne.
Det er krisetid,
men med enighed
kan vi ikke trampes ned.

Socialarbejdere, hør nu, hvad vi vil sige jer:
Det'r vigtigt med en fælles kamp mod indkomstpolitik.
Vi laver vores arbejd', og derfor vil vi ha'
en løn, som vi kan leve af hver en'ste dag.
Såd'n skal det blive her i firserne!
Ikke med bijob ud' på fliserne!
Vi'r mange nok til at kræve lønnen høj're op, - ja
vi siger stop, og så går vi i samlet trop, - og
si'r nej til krisen her i firserne,
lønnen skal stige sam'n med priserne.
Det er krisetid,
men med enighed, kan vi ikke trampes ned.

AFSNIT 8

Flere lock-outer og hårde kampe er i vente

Grafik:
Ingrid Møller

Flere lockouter på vej?

Isoleret betragtet virker det umiddelbart som om, en offentlig lockout strider direkte mod de folkevalgtes grundlag. Kommunalpolitikere er valgt til at holde de sociale forvaltninger åbne, - ikke til at lukke dem, og derfor skulle der formentlig sluges et par »psykologiske« kameler, før arbejdsgiverne kunne sætte lockouten mod socialrådgiverne igang.

For klienterne, der blev berørt af lockouten, virkede det meningsløst, at de samme politikere, som anklagede socialrådgiverne for ansvarsløst at bruge samfundets svage som gidsler, tog de samme midler i brug i en afgørende større målestok.

Formentlig var det netop disse subjektive barrierer, der afværgede lockouten i første omgang, da de borgerlige politikere i Kommunernes Landsforenings bestyrelse foreslog de socialdemokratiske politikere at iværksætte dette epokegørende skridt. Det var dog kun et spørgsmål om tid, inden de subjektive barrierer blev fejet til side, og den objektive nødvendighed holdt sit indtog.

I samme øjeblik, de kommunale arbejdsgivere betragtede det som uomgængeligt nødvendigt at få ro på det offentlige arbejdsmarked, brugte de det våben, som de vurderede, kunne knække socialrådgiverforeningen.

Skriften på væggen

Pludselig kunne mange andre offentligt ansatte se skriften på væggen, og mange reagerede skarpt på lockouten. Tidligere på året var AC, det vil sige akademiker-området, blevet truet med lockout, men den kraftige reaktion i august tyder på, at ingen rigtigt forestillede sig, at våbnet kunne få lov at komme i anvendelse, i hvert fald ikke på AC-området.

Det er nødvendigt først at se på socialrådgivernes særlige betingelser, inden man kan vurdere, om der i fremtiden kommer andre lockouter på det offentlige område, både nye mindre lockouter og storlockouter.

Her skal tre specifikke forhold fremhæves:

1) Dansk Socialrådgiverforening bragte sig i et modsætningsforhold til de øvrige kommunale tjenestemands-

organisationer, herunder HK, ved at forkaste KTU-forliget i februar 1981. Det samme gælder forholdet til den øvrige fagbevægelse, som også accepterede »den smalle vej«.

Arbejdsgiverne trygge

De kommunale arbejdsgivere følte sig derfor trygge ved den folkelige opinion og reaktion på en lockout af DS, hvilket også fremgår af et referat fra et bestyrelsesmøde i Kommunernes Landsforening omkring den 1. juli. Her refererer formanden Thorkild Simonsen til en samtale med forretningsfører i HK, Ole Berg Rasmussen, og næstformand for FTF, Johan Byberg. Ingen af de to har noget at indvende mod KL's dispositioner.

Ikke monopol

2) Socialrådgiverne har ikke monopol på socialt sagsbehandlerarbejde, idet der ikke eksisterer noget uddannelseskrav. Fagområdet dækkes også af uuddannede og socialformidleruddannede, som typisk er organiserede i HK, og det har således ikke været muligt at standse arbejdsfunktionen. Det ville kun ske, hvis HK etablerede sympatikonflikt, og det bringer os tilbage til punkt 1.

Svag pressionsgruppe

3) Socialt arbejde er ikke, eller betragtes ikke som værende af afgørende samfundsmæssig betydning. Det gælder for enhver form for socialt arbejde, men især socialrådgiverarbejde. Umiddelbart medfører det ikke ekstraudgifter, at det ikke udføres. Den gruppe klienter, det går ud over, er stort set den usleste pressionsgruppe, man kan tænke sig. De er uorganiserede, og de har sjældent indflydelse rundt omkring i land og i by.

Disse tre forhold er specielle for socialrådgiverkonflikten og som sådan specifik baggrund for, at kommunerne besluttede den historiske lockout.

For AC-området er situationen en anden. De fleste faggrupper her er stærke og kan tåle, at LO og FTF ikke viser forståelse for deres kamp. Dels har de fleste AC-grupper monopol på deres fagområde, dels har AC blandt medlemsorganisationerne grupper, som udfører arbejde af afgørende samfundsmæssig betydning, for eksempel læger og dyrlæger.

Dette særlige udgangspunkt gør det usandsynligt, at de offentlige arbejdsgivere ville have gjort alvor af sine trusler om en lockout i foråret 1981 mod AC-området.

Derimod kan det konstateres, at 81-overenskomsten har medført en nedbrydning af tidligere psykologiske barrierer. Store dele af de offentligt ansatte er blevet radikaliseret, og der vil derfor foreligge en helt ny situation omkring overenskomstfornyelserne 1983.

Ny situation

Det kan forventes, at grupper, der lider af samme eller tilsvarende svagheder som socialrådgiverne, vil modtage et lockoutvarsel lige så snart de overhovedet begynder at tænke på at strejke. Det gælder grupper som bibliotekarer, pædagoger og andre enkeltstående FTF-grupper.

Overfor AC-området, HK eller sygeplejerskerne må et lockoutvarsel derimod objektivt set formodes at være en taktisk handling, som er egnet til at fremprovokere et regeringsindgreb, idet vigtige samfundsnødvendige funktioner ville gå i stå, hvis nogle af disse lønmodtagergrupper blev sat på gaden. Regering og folketing vil ikke tøve med at gribe ind, når vigtige interesser står på spil. Det er set mange gange, senest under slagterikonflikten i foråret 1981.

Hvergang statsmagten griber åbent ind i overenskomstforhandlingerne, går der et lille stykke af illusionen om arbejdsmarkedets frie og lige parter. Regeringen vil gerne fastholde denne illusion, fordi indkomstpolitikkens succes er tæt knyttet til fagbevægelsens greb om medlemmerne. Arbejdsgiverne vil gerne holde fast, fordi indkomstpolitikken betyder rede penge ned i foret, og fagbevægelsen vil gerne holde fast ved illusionen, fordi dens ledere har bundet sig til indkomstpolitikken som kriseløsningsinstrument.

Konkluderende kan det fastslås, at den første lockout på det offentlige arbejdsmarked ikke bliver den sidste.

Ikke sidste lockout

Med baggrund i den stigende radikalisering blandt offentligt ansatte, må stat og kommuner forudse strejker omkring de to-årige overenskomstfornyelser i 80'erne. Hvis fagbevægelsen ikke alene skal have lov til at kridte banen op og bestemme, hvem der skal strejke hvornår og hvor længe, så er arbejdsgiverne tvunget til at bruge lockoutvåbnet.

To forløb

Der vil herefter opstå to forskellige lockoutforløb.

1) Såfremt lockoutens iværksættelse ikke truer, hvad arbejdsgiverne betragter som betydelige samfundsmæssige interesser, vil den få lov til at køre, indtil det viser sig, at arbejdsgivernes vurdering var forkert, eller indtil arbejderne giver sig.

2) Såfremt lockouten truer betydelige samfundsmæssige interesser, vil løbetiden være kortvarig, idet regering og folketing vil gribe ind. I visse situationer kan et indgreb være så politisk uheldigt, at arbejdsgiverne bliver nødt til at give efter for at undgå det. For at opretholde illusionen om de frie forhandlinger, ønsker statsmagten kun at gribe ind på helt afgrænsede områder, hvor liv, penge og fast ejendom står på spil. Omsat til 1981-sprog ville det for eksempel have medført indgreb hos læger og dyrlæger, mens det øvrige akademikerområde kunne have konfliktet sig ihjel. Noget i samme retning kan forventes i 1983.

KAPITEL 29

På vej mod en front af offentligt ansatte

Selv om betingelserne for socialrådgivernes kamp på mange måder var atypiske for det offentlige område, har konflikten ydet et historisk bidrag til udviklingen af de offentligt ansattes faglige bevidsthed. Den har tvunget de offentligt ansatte til at forholde sig til en række problemstillinger, som ville være forblevet uovervejede, såfremt OK-81 ikke havde medført konflikt på noget område.

Alene bevidstheden om en mulig storlock-out rejser tre spørgsmål:

1) Hvordan forbereder vi os økonomisk?
2) Hvordan reagerer vi på et regeringsindgreb?
3) Hvilke alliancer skal vi primært dyrke?

ØKONOMISK er hovedspørgsmålet: Kan vi overhovedet etablere så store konfliktfonde, at vi kan true arbejdsgiverne fra at varsle lockout?

Fælles konfliktfond

Formanden for DJØF, Jørn Neergaard Larsen, var under socialrådgiverlock-outen fremme med tanker om en fælles konfliktfond for offentligt ansatte. Det samme var Kirsten Stallknecht, FTF.

Tankerne blev ikke udmøntet i konkrete planer, men det stod klart, at baggrunden var den optrapning, arbejdsgiverne havde foretaget ved at lock-oute socialrådgiverne.

Store summer

Her er det vigtigt at huske, hvor store summer, vi taler om. Havde socialrådgiverforeningen haft alle 2.000 overenskomstansatte i konflikt fra starten, havde de hver mistet ca. 10.000 kr. om måneden. D.v.s. 20 mio. kr. ialt pr. måned, som foreningens 5.000 medlemmer skal skrabe sammen. Såfremt konfliktkassen skal være en reel trussel, skal den kunne forsørge medlemmerne i et par måneder, og det kræver en konfliktfond på 40 mio. kr. Det giver 8.000,- kr. pr. snude, som kradses ind over 20 måneder, altså 400,- kr. pr. måned.

For andre organisationer behøver beredskabet måske ikke at kunne række to måneder, men under alle omstændigheder er det store summer, vi snakker om. Summer, som man ikke realistisk kan forestille sig, kontingentet vil kunne bære.

Der eksisterer derfor to alternative muligheder:

a) - man kan tage udgangspunkt i et realistisk kontingent og beslutte, at man ikke konflikter, før konfliktfonden er så og så stor.

b) - man kan erkende, at det er umuligt at opbygge en fond så stor, at den udgør en trussel.

Politisk slagtning

Til støtte for synspunkt b) taler, at den organisation, som har det største konfliktkontingent af alle, Typografforbundet, var udsat for en politisk-motiveret slagtning, som intet havde med penge at gøre.

Nok så stor en konfliktfond kan med andre ord ikke forhindre en straffeekspedition, såfremt den anses for politisk hensigtsmæssig for arbejdsgivernes langsigtede interesser.

Dermed er det ikke fastslået, at man ikke skal opbygge en konfliktfond, men blot at det ville være forkert at

opstille som et uomgængeligt mål, at den skal være stor nok til at være et reelt bolværk mod en lockout.

Istedet skal målet være så stor en fond som muligt under hensyn til de politiske muligheder, der ligger i en enkelt organisations medlemsskare. Når der skal tages stilling til, om der skal udsendes strejkevarsel eller ej, vil fondstørrelsen naturligvis indgå i overvejelserne, men der må aldrig udvikle sig en automatik om samspillet mellem fond og kamp.

Naturligvis kan en fælles fond betyde, at dette billede ændres, men skal den enkelte organisation beholde sin selvstændighed, må den samarbejde om en fælles fond, ikke læne sig op ad den.

Fællesfondens styrke er, at den i meget lang tid kan holde liv i en eller to spydspidsorganisationer, som ikke giver op før alles forhold er løst tilfredsstillende.

Den fælles kamp er betinget af et løbende samarbejde, som ikke behøver at give sig udslag i organisatoriske sammenlægninger - tværtimod.

Små enheder

Skal demokratiet og aktiviteten have nogen chance, er det vigtigt, at enhederne ikke bliver for store. Den megen snak om funktionel tilpasning til arbejdsgivernes centralisering må afvises. Fagbevægelsens styrke skal baseres på, at vi er masserne, og det sker kun, hvis masserne handler.

Det er i alles interesse, at der før en udbetaling sker en godkendelse af den pågældende konflikt. Det kan ikke være rimeligt, at enhver organisation med sikkerhed i fælles midler kan kaste sig ud i en helt isoleret interessekonflikt, som kan tømme fonden. Der må absolut være en flertalsgodkendelse, før kassen åbnes.

Kort sagt må idealet for en fælles fond være en opbygning, hvor fonden ledes af en bestyrelse med et forholdsmæssigt antal repræsentanter fra hver af fondens medlemsorganisationer, som med almindelig stemmeflertal beslutter, om man vil støtte en given konflikt. Såfremt bestyrelsen siger nej, skal den enkelte organisation kunne trække sit eget indskud ud, hvis organisationen alligevel ønsker at gå i konflikt. Der skal være adgang til at yde støtte i form af fordelagtige lån.

Men nu er en fælles fond jo ikke det samme som en fælles front.

Ved vurderingen af mulighederne for at skabe en fælles front af offentligt ansatte må det særligt bemærkes, hvilke organisationer, der bakkede op omkring socialrådgiverne. Her springer især AC-gruppen i øjnene, mens LO- og FTF-organisationer forholdt sig mere passive eller direkte modarbejdende.

Som nævnt i kapitlet »Flere lockouter på vej« var det især efter lockoutens ikrafttræden, at store grupper af offentligt ansatte opfattede det som vigtigt at stå skulder ved skulder med DS. Her skete noget, som senere kunne ske for dem selv.

Men hvorfor var det Yngre Læger og ikke sygeplejerskerne, hvorfor DJØF og ikke Københavns Kommunalforening, hvorfor gymnasielærerne og magistrene og ikke Danmarks Lærerforening, hvorfor AC og ikke LO og FTF, der støttede socialrådgiverne?

Uden at have forsket dybtgående i de enkelte »ydende« organisationer, er det vores indtryk, at de meget ligner DS, især på to måeder:

1) De er ikke socialdemokratisk dominerede.
2) De har inden for det sidste 10-år gennemført en radikal forvandling fra en faglig diskussionsklub til en fagforening, som primært koncentrerer sig om medlemmernes løn- og arbejdsforhold.

At de ikke er socialdemokratisk dominerede betyder, at de kun behøver varetage fagbevægelsens interesser. Den sammenvoksning mellem statsmagten og fagbevægelsen, som Socialdemokratiets politik er et udtryk for, brydes her.

Det er ligeledes kendetegnende, at ovennævnte »udogmatiske« organisationer forsøger at handle demokratisk i forhold til de givne problemer. »Sådan-har-vi-gjort-i-100-år-og-det-bliver-vi-ved-med-folkene« har ringe kår. Medlemsholdningen er typisk antiautoritær.

Der er intet underligt i, at en fagforening besvarer nye trusler med nye våben. Derimod er det underligt, at krisen ikke medfører en radikalisering overalt.

Her hersker der et samspil mellem fagforeningens ungdom og den manglende socialdemokratiske dominans. Der er ingen, som forsøger at styre eller bremse utilfredsheden. Tværtimod tages den alvorligt og støttes på dens vej frem mod formuleret protest, krav og handling.

Ustyrlig fagforening

Så sker der det, som for arbejdsgiverne bliver farligst af alt. Fagforeningen bliver ustyrlig og uforudsigelig. Yngre læger går hjem, og socialrådgiverne skider på lockouttruslen.

Som nævnt er det ikke så slemt, at socialrådgiverne ikke arbejder, men som tendens er det farligt. Derfor har arbejdsgiverne en fundamental interesse i, at det ikke breder sig, mens den progressive del af fagbevægelsen har fundamental interesse i en spredningseffekt.

Vores hovedopgave er altså sammen at finde det konkrete svar på modpartens optrapning.

Kapitulation

Set fra den enkelte organisations side står valget mellem en individuelt finansieret kamp og kapitulation.

Kapitulation kan til tider være klogest, men det må ikke være, fordi man ikke kan andet. Organisationen må altså forberede sig på, at den individuelt finansierede kamp ikke bliver en individuel kamp.

Den anden måde er spydspidsmetoden, hvor få udvalgte områder sendes i konflikt, mens de øvrige koncentrerer sig om økonomisk opbakning. Den metode kræver imidlertid, at arbejdsgiverne ikke fatter, hvad der foregår, og således lader lønarbejderne bestemme konfliktområderne.

Trussel og modstand

En anden mere ultimativ betingelse er, at man er villig til at sætte sig udover et evt. regeringsindgreb. Det er naturligt, at den indkomstpolitiske klan bruger de mildest mulige midler for at stoppe angrebene på indkomstpolitikken, men den bruger de nødvendige midler. Organisationens medlemmer må derfor gøre sig klart, at hvis de gennem en stærk organisering bliver en trussel mod indkomstpolitikken, vil de blive mødt med den stærkeste modstand. Det så vi i slagterikonflikten, og det vil vi se på andre vigtige områder.

Måske lyder det flyvsk at forsøge at danne en fælles front af organisationer, som reelt indstiller sig på kamp i tilfælde af en stor-lockout. Men husk, det er alternativet til kapitulation.

Faglig opvågning

Den faglige opvågning blandt offentligt ansatte breder sig med stor hast i øjeblikket. I 1981 er der foregået aktiviteter og besluttet solidariske handlinger, som blot et par år tidligere havde været utænkelige. For første gang i Foreningen af yngre Læger, i Gymnasielærerforeningen, i Magisterforeningen, i Jurist- og Økonomforbundet og i flere andre fagforeningers historie kom de en anden fagforening til undsætning, nemlig Dansk Socialrådgiverforening.

Dansk Socialrådgiverforening blev som den første nogensinde på det offentlige område lockoutet i 1981.

1981 blev et skelsættende år for de spirende faglige aktiviteter blandt offentligt ansatte, og socialrådgiverne høstede rige erfaringer, omend de var dyrekøbte.

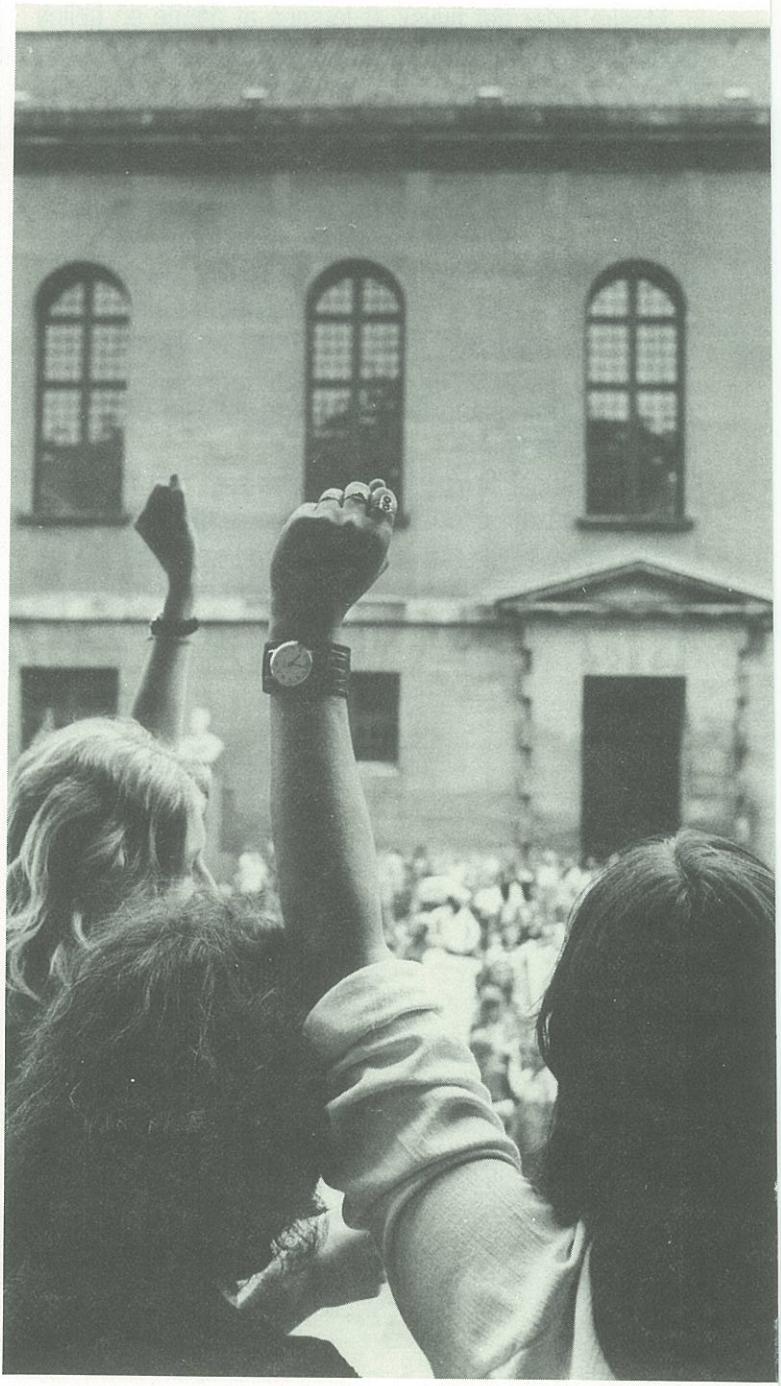

Foto:
Per Folkver

HILSEN FRA OS - I ÅRHUS

Mel.: Hilsen fra os af Niels Hausgård

Vi var nogen stykker samlet til et møde i Rosensgade
vi er tit derinde når der er strejke og lock-out
Nu igår kom Kurt med sin sædvanlige facade
han kom lige fra KL med forliget fladt og flovt
Snakken var, om vi sku' stemme nej eller hva'
og det ment' vi ik' der ku' være tvivl om at vi ska'
OMKVÆD: Men strejken skal være på Sjælland har vi tænkt
eller Fyn hen' i den østre ende
for at ha' den her hos os, nej det vil vi godt nok ik'
den vil også bare kom' te' at være i vejn'

HB har fortalt os, at det næsten ik' er farligt
selvom så'en noen' 18'ner kan slå revner i DS
skidt hvis bare det blæser, er det fuldt forsvarligt
det sir' Carsten mens han runder om det sidste næs
og hva' revner angår, ja så ka' enhver da se
at det ik' ka' nå at gi' problemer i vor tid
OMKVÆD:

Det blir' skønt, når vi såen' noen' 18'ner etableret
jøses som vi så ska fråes i billig arbejdskraft
så ska' vi ski snart få DS reorganiseret
så de 14-17'ner snart ka' finde deres plads
Åh, så skønt vi får det alle vor trængsler vil forsvind'
og på sjasen får de fedterøvs- og samfundssind.
OMKVÆD:

VI GI'R IKKE OP

Mel.: We shall not be moved

De offentlige paver, de har trynet os.
Nu går vi i kamp og giver dem et los.
Korslagte arme, hoven arrogance,
vi har fået nok.
Vi vil aldrig, aldrig trynes mer'
Vi vil aldrig, aldrig trynes mer'
Korslagte arme, hoven arrogance,
vi har fået nok.

Førhen var vi pæne, nu har vi sagt stop.
For lønnen, den går ned, og værre bli'r vort job.
De håner både os og vor' klienter.
Nu har vi sagt stop.
Nu har vi, nu har vi sagt stop
nu har vi, nu har vi sagt stop.
De håner både os og vor' klienter,
nu har vi sagt stop.

Står fast allesammen og gi'r ikke op.
Står fast allesammen og gi'r ikke op.
Er gået i kampen nu, og vi skal vinde.
Vi gi'r ikke op.
Vi gi'r ikke op, vi gi'r ikke op
vi gi'r ikke op, vi gi'r ikke op
Er gået i kampen nu, og vi skal vinde.
Vi gi'r ikke op.

Foto:
Per Folkver

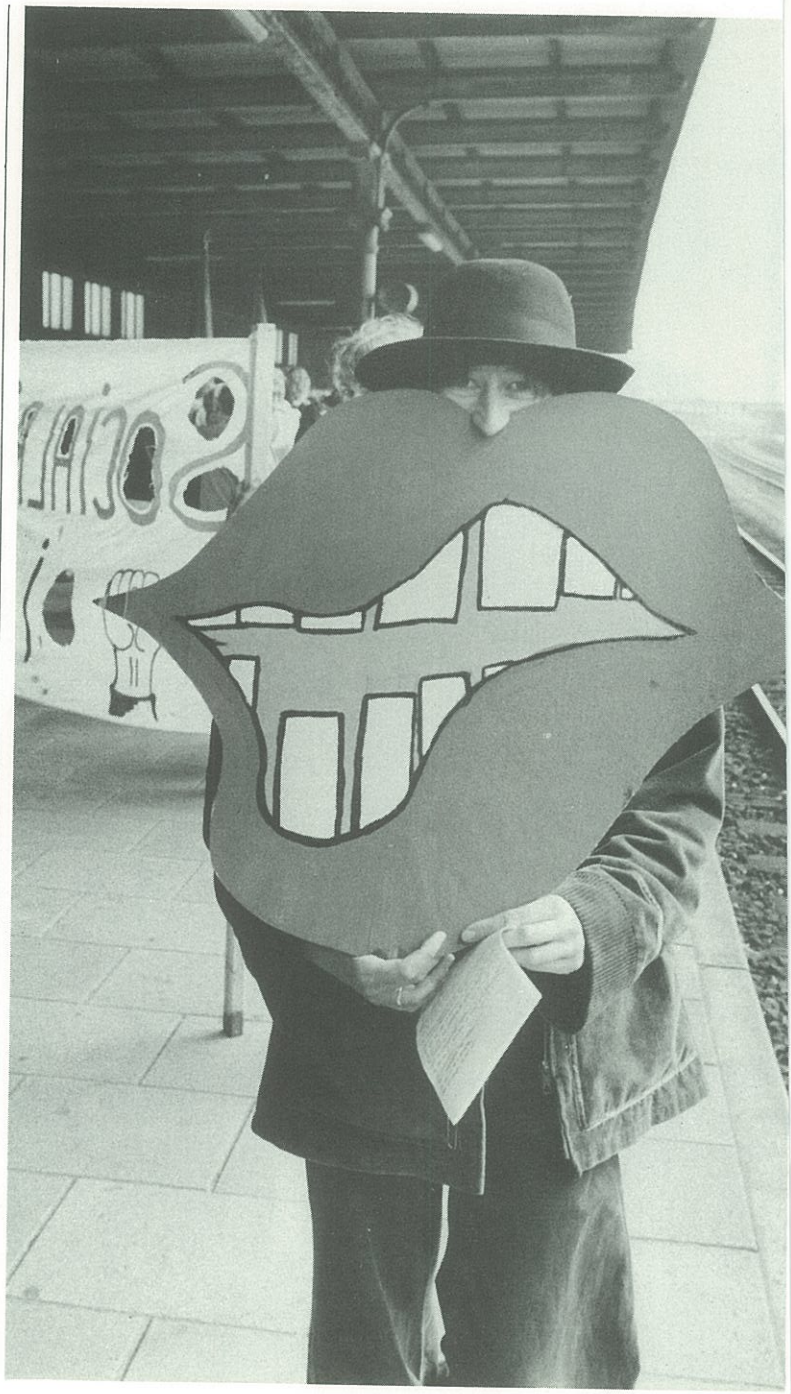

Foto: Henning Bagger

AFSNIT 1

Den marathon-lange konflikt

KAPITEL	1	Konflikten optrappes	Side 11
KAPITEL	2	Punktstrejke fra 10. april. Langvarigt koldt klima	Side 12
KAPITEL	3	Den første lock-out på det offentlige område	Side 12
KAPITEL	4	Mørklagte sonderinger og forlig den 1. september	Side 14
KAPITEL	5	Begivenhedsbarometer. Konflikten dag for dag	Side 16

AFSNIT 2

Årsager til socialrådgiverkonflikten

KAPITEL	6	Socialrådgiverne på det danske arbejdsmarked	Side 27
KAPITEL	7	Det kommunale arbejdsgiverapparat	Side 30
KAPITEL	8	Et arbejdspres, man får knald i låget af	Side 35
KAPITEL	9	Rystende forhold afsløret i Hammel	Side 38

AFSNIT 3

Linierne til massemedier, fagforeninger og nærsamfund

KAPITEL	10	Bedre salg i baconsvin end i de svage og fattige	Side 43
KAPITEL	11	Aktiv nyhedshjælp	Side 46
KAPITEL	12	Den effektive blokade rydder forsiden. Et eksempel	Side 51
KAPITEL	13	Samarbejdet med andre organisationer	Side 57
KAPITEL	14	Information og indsamling i nærsamfundet	Side 64
KAPITEL	15	Aktioner	Side 68

AFSNIT 4

Skruebrækkeri og udhulning af strejken

Side 75 KAPITEL 16 Svært at være tjenestemand tilbage på pinden
Side 80 KAPITEL 17 Arbejdsgivernes forsøg på at udhule konflikten
Side 85 KAPITEL 18 Det lønner sig at blokere

AFSNIT 5

Demokrati og myretueaktivitet

Side 91 KAPITEL 19 Medlemsdemokratiet i socialrådgiverforeningen
Side 98 KAPITEL 20 Hovedkvarteret og de centrale beslutninger
Side 102 KAPITEL 21 Intern kommunikation skal være hurtig og præcis
Side 107 KAPITEL 22 Organisering og myretueaktivitet i strejkeområderne

AFSNIT 6

Om hjemmefront og klubsammenhold

Side 117 KAPITEL 23 Rolleskift og problemer på hjemmefronten
Side 121 KAPITEL 24 Usikkerhed, mod og fællesskab
Side 123 KAPITEL 25 Klimaet bagefter

AFSNIT 7

I kamp med en slunken pengekasse

KAPITEL 26 Vejen frem til en solidarisk økonomi Side 129
KAPITEL 27 Indsamling, kontingenter og lånoptagning Side 131

AFSNIT 8

Flere lock-outer og hårde kampe er i vente

KAPITEL 28 Flere lock-outer på vej? Side 135
KAPITEL 29 På vej mod en front af offentligt ansatte Side 138

SANGE

Socialrådgivere og socionomer... Side 50
Noget om en revolution Side 63
OK-strejken april-maj-juni... 81 Side 71
Lejlighedssang Side 79
Socialinspektørens slagsang Side 88
Længe nok Side 105
Her står vi lockoutede... Side 113
Sang imod indkomstpolitik Side 132
Hilsen fra os - i Århus Side 145
Vi gi'r ikke op Side 146

FORKORTELSER

Liste over forkortelser brugt i bogen Side 152

Forkortelser

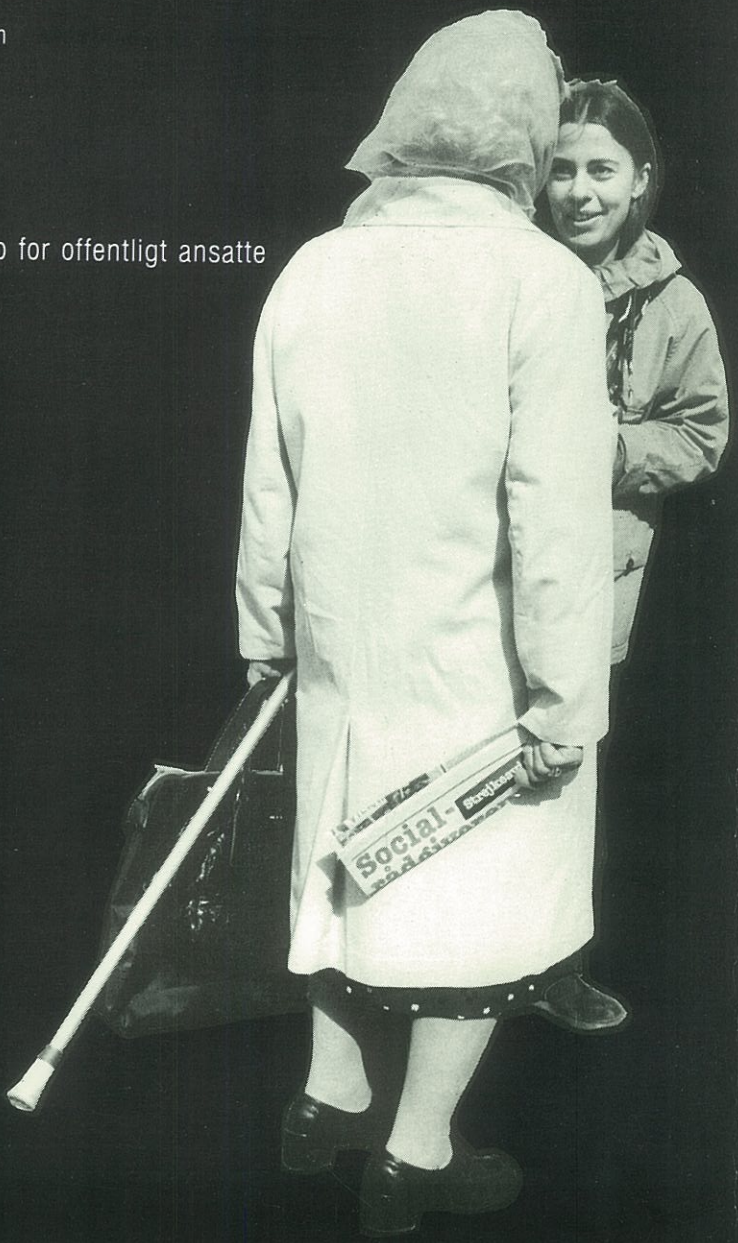
Liste over forkortelser brugt i bogen:

AC	Akademikernes Centralorganisation
ALU	Arbejdsløshedsudvalg
ARF	Amtsrådsforeningen i Danmark
BUPL	Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation
CO II	Centralorganisationen for statstjenestemænd II
DJØF	Dansk Jurist og Økonom Forbund
DS	Dansk Socialrådgiverforening
FKKA	Foreningen af Kommuner i Københavns Amt
FTF	Fællesrådet for Tjenestemands- og Funktionærorganisationer
HB	Hovedbestyrelsen (i socialrådgiverforeningen)
HK	Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark
KL	Kommunernes Landsforening
KLN	Kommunernes Lønningsnævn
KTU	Kommunale Tjenestemænds Udvalg
LO	Landsorganisationen i Danmark
OK	Overenskomst
PMF	Pædagogisk Medhjælper Forbund
SASU	Sammenslutningen af Sociale Udvalg
SFU	Socialarbejdernes Fællesudvalg
SiD	Specialarbejderforbundet i Danmark
SKL	Støtte, koordination og ledelse (ledende socialrådgivere i Århus
TM	Tillidsmand
TFU	Tjenestemændenes Forhandlingsudvalg

læs i bogen om:

- den marathon-lange konflikt
- årsager til konflikten
- massemedier, fagforeninger og nærsamfund
- skruebrækkeri og udhuling af konflikten
- demokrati
- myretueaktivitet
- hjemmefront
- klubsammenhold
- slunken pengekasse

og den fortsatte kamp for offentligt ansatte

udgivet af:
DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

ISBN 87-87059-06-1